1884 TIZENNYOLCZADIK ÉVFOLYAM. 256. SZÁM. BUDAPEST, KEDD, SZEPTEMBER 16.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
KÉZIRATOKAT VISSZA NEM KÜLDÜNK.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy egész évre 20 frt Egy negyedévre 5 frt
Egy fél évre .. 10 frt ... hóra 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra ... szágba 8 frt 30 kr.
Franczia-, Olasz-, Oros...-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, ...ánia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

KIADO-HIVATAL:
BUDAPEST, IV. HIMZŐ-UTCZA 1. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE
VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict.
Agence Havas (place de la Bourse).

Szkiernievicze.

Szkiernievicze, ez a neve. Van-e ember nagy Magyarországon, még ha mindjárt geographiae professor is, a ki hirét hallotta valaha?

Mától kezdve minden ember tudni fogja ezt a nevet. Világtörténeti nevezetességü hely lett. Három koronás fő találkozása teszi azzá s e találkozás természete hozandja magával, ha nem olvassák-e majd utódaink történeti iskolakönyveinkben kegyeletes borzalommal a nagy jelentőségü szavakat: «a szkiernieviczei szerződés», «a szkiernieviczei szövetség», «a szkiernieviczei saint-alliance.»

Egyelőre megmarad szkiernieviczei entrevuenek, de mint ilyen is a legnevezetesebb momentum napjaink politikai történetében.

Egy uralkodó, a kinek egyetlen lépése nem biztos, a kinek szive atyja szétszakgatott testének véres emlékezetével van tele, kire minden bokorból, minden kinyitott ablakból száz halál leselkedik, ki legjobb barátjáról, legközelebbi rokonáról nem tudhatja, vajjon a testvéri ölelkezés pillanatában nem meriti-e keblébe a gyilkos vasat s ki lázas remegése közben egy lépést nem bátorkodik tenni, mielőtt szolgáival — a kik árulói is lehetnek — át ne kutatná s fegyveres őrizettel meg ne szállatná azt a darab földet, melyre lábát teendő lesz: vasutra ül s elrobog rajta fővárosába egy országnak, a hol még nem mert megjelenni, mióta atyja véres koronáját hordja fején s a hol, tudja jól, nincsenek, mert nem is lehetnek hivei, kivéve azokat, a kik fizetést fogadnak el azért, hogy nem ellenségei.

Elszánja magát a nehéz, nagy utra, noha egy perczig sincs bizonyossága a felől, hogy nem ez lesz-e életében a legutolsó.

Egy másik uralkodó, öreg, törődött aggastyán, a kit a nagy kor elgyöngitett, hogy elbotlik már a sima padlón is s a kit orvosi tilalom tart vissza attól is, hogy saját országában ugy teljesitse a testi törődéssel járó uralkodói tisztet, mint megszokta volt azelőtt: leküzdi aggság szülte fizikai gyarlóságait s messze földről utnak indul, idegen országba, idegen nép közé, hogy keblére szoritsa egy idegen nép uralkodóját.

Végre egy harmadik, a kit otthon népek milliói fognak körül szeretetükkel, a ki ott nyugodtan hajthatná le fejét alattvalói akármelyikének az ölébe, a ki egy más koronás fő régi látogatásának visszaadásával még ma is adós, a ki mint idősebb uralkodó jogosan várhatta volna el, hogy a korra, uralkodási időre ifjabb császár részesitse őt az első látogatás megtiszteltetésében: félretéve minden biztonsági tekintetet s az ennél sokkal szigorubb udvari etiquette szabályait, siet a találkozásra, a bizonytalan utra, veszélybe talán...

És mind a három magával viszi legbensőbb környezetét, legbizalmasabb tanácsosait, birodalma sorsának legelőkelőbb intézőit.

Miért mindez? kérdezik a népek szivszorongva, megszokván a földi istenek találkozásaiból nem várni magukra semmi jót, de még is reménykedve, hátha ezuttal máskép lesz talán.

Hiszen annyi csapás, inség, nyomoruság nehezedik a népekre, annyi kinos átok sujtja le a föld poráig: hogy milliók és milliók áldására tenné magát érdemessé, a ki mindezt még csak föl is emlitené ama hatalmasok tanácsában, kiknek e nehéz bajokat, ha nem is egészen elenyésztetni, de legalább enyhiteni annyi mód állana a rendelkezésükre. Hej, de volna miről tanácskozni a három leghatalmasabb uralkodónak, ha akadna bátor ember, a ki őket erről meggyőzni megkisérlené!

De tegyünk le a hiu reményről. Emberiségboldogitó magas eszmék akadémiai fejtegetésébe koronás fők nem bocsátkozhatnak. Aztán ennek volna más módja is, nem okvetetlen szükséges hozzá a személyes érintkezés.

Égetőbb, közelebbi, journalisztikailag szólva, aktuálisabb dolognak kell annak lenni, a mi különböző országok különböző jellemü és gondolkozásu uralkodóit arra készteti, hogy egymással oly megállapodásokra jussanak, melyet személyes találkozás nélkül, bármenynyire kellemetlen s nem veszély nélküli az, nem hisznek elérhetni.

Mindazokat a föltevéseket, melyek a három császár találkozásához füződtek, sorra czáfolgatják a különböző államok officziózusai.

Szó volt róla, hogy Oroszországnak, mely Lengyelország neki jutott részében a Beckek és Muravievek idejéből ismeretes kiméletlenséggel folytatja a russzifikáczió kegyetlen munkáját, szemet szur a galicziai lengyelek aránylag jobb helyzete, tartományi autonómiája s viszonylagos szabadsága, mely kimélve a nemzetiséget, tápot ad a régi aspiráczióknak s fölidézi az álmodozást Nagy-Lengyelországról az orosz uralom alatt élő lengyelekben is. Németország maga, mely Pózenben emberségesebb módon ugyan, de annál biztosabb sikerrel, ugyanazt teszi, a mit Oroszország a varsói «kormányzóságban», szintén nem nézi jó szemmel a galicziai lengyeleknek többi honfitársaikéhoz mérve kiváltságos helyzetét, kik Ausztriában már-már irányadó szerephez jutottak.

Tehát a «jogegyenlőségnek» valami alkalmas módusát fogják most keresni a szkiernieviczei találkozón.

E hozzávetés képtelen volta első pillanatra is szembeötlik. Tudtunkkal a mai napig még csak az osztrák-magyar monarchia és Németország között van szövetség, de Oroszországgal nincs. Azonban ha lenne is, nem képzelhető oly szoros szövetség egymástól független államok között, mely az egyiknek jogot adna a másiknak belügyeibe közvetlen befolyást érvényesiteni. Kivált olyan befolyást, mely az ezt türni kényszeritett állam egész szervezetét fenyegetné. Mert azt csak nem képzelheti senki, hogy a galicziai lengyeleknek akár az orosz, de akár csak a német kaptafára kormányzása is a jelenleg fönnálló államjogi szervezet gyökeres fölforgatása nélkül lenne keresztülvihető. A tartományok autonómiáját kellene mindenek előtt eltörülni s ezzel fölrugni azt a föltételt, mely mellett Magyarország 1867-ben a kiegyezést megkötötte, azt a sarkalatos föltételt ugyanis, hogy az alkotmány az előbb abszolutisztikus módon kormányzott örökös tartományoknak is megadassék.

Vagy tán ugy érti a czár az egyenlőséget, hogy ne a galicziai lengyelek közjogi helyzete változzék meg az orosz lengyeleké szerint, de megforditva?

Fájdalom, ez a föltevés is csak hiu ábránd, melynek semmi pozitiv alapja nincs. A czárizmus és az alkotmány között oly áthidalhatatlan hézag tátong, melyet betölteni a lehető leghatalmasabb czár hatalma sem elég. Még ha rászánná is magát, megakasztanák szándokai kivitelét azok, kik a kényuri hatalom árnyékában érzik jól magokat. Ezek lennének a még sokkal veszedelmesebb nihilisták. De megakasztanák a czárizmus ellenségei is, a kik egy szabad Lengyelországban örökre legyőzhetetlen akadályát látnák ábrándjuk, a pánszlávizmus megvalósulásának. És megakadályoznák végre azok a külföldi uralkodók, kik magok se szivesen mondtak le az abszolutizmus felelősség nélküli, kényelmes mindenhatóságáról s váltig remélhetik a régi jó idők visszatértét, mig a meztelen abszolutizmusnak Európában oly menedékvára van, mint a czári birodalom.

A nihilizmus, az anarchizmus, a szoczializmus ellen közösen megállapitandó rendszabályokat szintén fölvették a három császár tanácskozásainak lajstromára. Lehet, hogy tesz róla szó s hogy ennek hatását meg is fogjuk érezni egy általános reakczióban, melynek Európában már régóta érezzük előszeleit, s melynek egy lebbenése legujabban Nagyváradról ütközött arczunkba. A lehetőség nincs kizárva. Nem gondolnók azonban, hogy az oly megállapodásokra vezethessen, melyek a non intervencziónak féltékenyen őrzött elvét, mint az állami függetlenség fő attributumát, halomra döntenék. A fönnálló társadalmi rendet utóvégre a három császár birodalmaiban nem egyenlő veszélyek, s nem egyenlő mértékben fenyegetik, egyenlő elbánás alá tehát nem is kerülhetnek. E kérdés tehát az elvi megállapodások általánosságának keretén tul alig terjeszkedhetnék. Ennyi is több, mint elég!

Mennyiben áll a három császár találkozása összefüggésben a Balkán-félszigeten fönnálló «ideiglenes állapotok állandósitásával»: ez nem maradhat sokáig titok. Már a legközelebbi országgyülés meghozhatja a fölvilágositást, lesz-e az okkupáczióból annexió, vagy tán több is lesz még s napvilágra kerülnek bizonyos exponziv törekvések, melyeket ma még a titok köde borit. Akkor aztán kikerülhet az is, hogy Oroszország igen jó barátunk, örömmel üdvözli térfoglalásunkat a Balkánfélszigeten s ebbeli törekvéseink békés szemlélését megigérte a — szkiernieviczei találkozón. Megtudjuk akkor egyuttal azt is, mibe kerül nekünk orosz barátunk és drága szövetségesünk e kegyes nagylelküsége.

A legáltalánosabb föltevés, hogy a három császár Szkiernieviczén a béke érdekében találkozik. Erre nézve már kifejtettük nézetünket akkor, mikor a találkozás hire először merült föl pozitiv alakban. Nincs okunk akkor kifejezett meggyőződésünkön akár egy jótát is változtatni, hogy az Ausztria-Magyarország és Németország közötti szövetség a béke biztositására tökéletesen elegendőnek bizonyult s ha csak ez volt a czél, egész fölösleges volt azt kiterjeszteni. A béke biztositására kötött szövetséghez módjában és szabadságában volt akármely államnak hozzá csatlakozni, mint csatlakozott Olaszország s mint csatlakozhatnék maga a franczia köztársaság is, minden feltünés, ünnepélyességek és találkozások nélkül. Oroszország is megtehette ezt, a nélkül, hogy a három császár találkozására okvetetlen szükség lett volna. Akkor se néztük volna valami nagy örömmel a csatlakozást, de legalább meg lettünk volna győződve, hogy Oroszország a békét őszintén akarja, semmi egyebet nem akar, mint a békét s annak nem is tüz ki föltételeket. Igy, a mint most történt, erről se lehetünk bizonyosak.

A czeremoniáknak, melyekkel a császártalálkozás végbemegy, azt a magyarázatát adják, hogy ugy Oroszországot, mint az egész világot eklatans módon meg kellett győzni a felől, hogy a közép-európai szövetség éle nincs Oroszország ellen irányozva.

Hát hiszen erről meggyőzhetett mindenkit a lefolyt idő, mire való, csupán ehhez, még más bizonyiték? A mig Oroszország nem fogott oly tervekhez, melyeknek okvetetlen a béke megzavarásához kell vezetni, biztos lehetett, hogy a közép-európai szövetség felől békében maradhat.

Avagy talán vannak oly tervei, a melyek szükségessé teszik, hogy ez oldalról biztositsa bántatlanságát, mint már történt egyszer az első háromcsászár-szövetség korszakában, s most ezt a biztositást kapja meg második kiadásban is Szkiernieviczében?

Megválik ez is rövid idón. Addig maradjunk nyugodtan, hagyjuk a hatalmasokat csinálni a világhistóriát, mi pedig szépen fogjuk be a szánkat és fizessük az adót, mint jámbor állampolgárokhoz illik.

Budapest, szept. 15.

A Bud. Corr. irja: *Ő felsége* e hó 22-én Bécsből huzamosb tartózkodásra Budapestre jő. A király az *uj opera megnyitásán* — mely most már végleges elhatározás szerint e hó 27-én lesz — meg fog jelenni. A szeptember 25-dikére egybehivott *országgyülés* ünnepélyes megnyitása ezuttal nem mindjárt a szokásos három előkészitő nap után — vasárnap — hanem csak hétfőn, e hó 29-én fog megtörténni a királyi várlakban; ő felsége az emlitett napon trónbeszéddel nyitja meg az országgyülést.

Az országgyülési antiszemita pártról azt a hirt közli budapesti levelezőjének távirata alapján a bécsi *Fremdenblatt*, hogy a *kormány vádaláhelyezését* fogja inditványozni, mivel az tönkreteszi az országot. Az antiszemitapárt közlönyének, *Istóczy* Győző *«12 röpiratának»* ma jelent meg a szeptemberi száma. «Fel a munkára!» czim alatt hosszasabban foglalkozik az országgyülési *antiszemitapárt legközelebbi teendőivel*, de e közleményben a Fremdenblattban emlitett vádaláhelyezési inditványról semmi szó sincs. A *12 röpirat* czikkéből közöljük a következőket:

Tegyék magukat az antiszemita képviselők «Marschbereitschaft»-ba, mert 10 nap mulva mobilizálva lesznek egy három éves hadjáratra — a «pogányok» ellen! — Most, a midőn az antiszemita képviselők nem egy csekély töredéket, hanem egy számbaveendő pártot képeznek, pártunkat szervezni, fegyelmezni kell. Első teendőnk lesz tehát az «Országgyülési antiszemita pártkör» ujjászervezése. E részben nézetünk az, hogy tekintettel a párttagok kétféle politikai árnyalatára, két társelnök lenne választandó: egy közjogi alapon álló ellenzéki és egy függetlenségi antiszemita s alig csalódunk ha azt hiszszük, hogy e két férfi báró Andreánszky Gábor és Onody Géza tagtársaink lesznek. Az alakuló házban lesz *két korjegyzőnk*: *Vadnay* Andor és dr. *Rácz* Géza; söt, ha véletlenül az öreg Boér Antal bácsi e hó végével gyengélkedni talál, minden zsidók és zsidóbarátok elszörnyüködésére, a tisztelt ház korelnöke is antiszemita képviselő lesz, t. i. dr. *Nendtvich* Károly. A választott tisztikarba persze annál nehezebb lesz bejutnia antiszemita képviselőnek. De azért ... gondja pártunknak arra, hogy *elnök és egy jegyzőjelöltet* állitson fel. Igen könnyen megeshetik aztán, hogy ezen jelölte jóval több szavazatot fognak kapni mint a hány a körbe beiratkozott antiszemita képviselő lesz; mert hát a választás titkos lévén, a többi pártoknál levő titkos antiszemiták minden aggodalmaskodás nélkül követhetik szivük sugallatát és szavazhatnak az antiszemitapárt jelöltjére. El lehetünk e tekintetben meglepetésekre készülve, a mik ugyan nem reánk, hanem a zsidókra és fullajtárjaikra nézve lesznek meglepetések. Az elnök és jegyzőválasztásnál lesz a pártok legelső mérközése; a mi azonban csak «Vorpostengefecht» lesz. Az első döntő csata hamarosan következik ezután, s ez a *felirati* vita. Jeruzsálemi András kora óta ez lesz a legelső eset, hogy a zsidók által vérig zaklatott magyar nemzet hivatott képviselői a *koronához* fognak fordulni a nemzet szenvedéseinek orvoslásáért. Az antiszemitapárti képviselők, a trónbeszédre válaszul felirati javaslatot fognak előterjeszteni a képviselőházban, a melyben ő felsége előtt fel fogják tárni az ország sulyos áll potát, a melybe azt a zsidóság a vele összeszövetkezett rablólovagokkal együtt juttata, s a magyar állammal együtt a magyar társadalmat is az örvény szélére vitte. Felette kivánatos, hogy a két politikai árnyalathoz tartozó antiszemitapárti képviselők egy felirati javaslatban állapodjanak meg, mert ez az okmánynak a sulyát csak növelni fogja. De talán lesz mód arra is, hogy a felirati javaslatban kifejezésre lehessen juttatni a párttagok egy részének külön politikai álláspontját is, s igy minden skrupulus nélkül aláirhatják azt ugy a közjogi alapon álló mint a függetlenségi antiszemiták. A felirati vitánál pártunk uj szónokai és a tüzbe fognak menni. Az antiszemitapárt álláspontja tehát alaposan ki lesz fejtve a felirati vita folyamán. Ez a felirati vita lesz a legelső érdemleges mérkőzése az uj antiszemita pártnak a többi pártokkal, ez lesz az első döntő csata. Fel tehát antiszemita képviselők a munkára!

Az a válasz, melyet *Istóczy 12 röpirata az antiszemita sajtó megrendszabályozásának* tervére ad, világosan mutatja, hogy a *sajtószabadság* ellen készülő merénylethez csak ürügy lehet az antiszemita s a nemzetiségi sajtó izgatásaira való utalás s hogy a kormány készülő rendszabályai bevallott czéljukat nem fogják elérni. A *12 röpirat* a tervezett megrendszabályozásról igy nyilatkozik: Ha Tisza Kálmán e fenyegetődzé e komoly, ugy rendszabályaival kissé megkésett. Mert ha az anti-zemita sajtó szájára lakatot fog is tehetni: a 15—20 antiszemita képviselő annál többet és annál keményebben fog beszélni majd a parlamentben. Egyébiránt annak a «meghatározott rövid ideig tartó kivételes rendszabálynak» a törvényhozás retortáin való keresztülhajtásáig még sok viz fog lefolyni a Dunában. S ha Tiszáék azon terve, hogy az antiszemitikus sajtó elleni eljárás a közigazgatási hatóságok ügykörébe utaltassék, — sikerülni is fogna: ez a «12 röpirat»-ot legkevésbbé se fogja alterálni. Mert hát a legrosszabb esetben nálunk is behozzák az osztrák u. n. objektiv eljárást, a mely mellett még Ausztriában (!) is azért bizony javában megjelennek antiszemita lapok, mint az «Oesterreichischer Volksfreund», a «Die Judenfrage», az «Unverfälschte deutsche Worte», stb. A lap kinyomott első példányai felküldetnek a rendőrséghez; ez a tulságos kemény czikkeket kitörli, a melyek helyett a szerkesztőség aztán «szelidebbeket» szedet a lapba s a lap egy-két nappal későbben azért szépen megjelenik. Ez az «objektiv eljárás» napi és hetilapoknak még nagyobb bajokat okoz; havi közlönynél, a hol nem tesz különbséget, hogy a füzet pár nappal előbb vagy később jelenik-e meg, bizony nem csinál nagy bajt. Egyébiránt arra az esetre, ha Tisza Kálmán policziája nagyon is mélyen bele találná ütni az orrát a «12 röpirat» czikkeibe, majd intézkedünk az iránt, hogy a tisztelt policzájnak semmiféle köze se legyen füzeteinkhez. Ezt pedig egyszerüen az által érjük el, hogy a «12 röpirat»-ot Drezdában, Lipcsében, Berlinben vagy más németországi városban (a hol még nem mindenható ur a zsidó) nyomatjuk s ugyanonnét zárt boritékban, mint a nemzetközi szerződés által biztositott levéltitok szentségének örve alatt levő levelet küldjük meg előfizetőinknek. A «Gartenlaube» czimü lipcsei hetilap évekkel ezelőtt felséges királynénk ellen elkövetett durva sértegetései miatt az osztrák-magyar monarchia területéről kitiltatott. Mit tett erre az élelmes szerkesztőség? Zárt boritékokban akadálytalanul küldte meg továbbra is lapját a monarchiában lakó előfizetőinek. Ugyanigy tesz Simonyi Iván is az Ausztriából kitiltott «Westungarischer Grenzbote»-jével. Ugyanigy mi, mint havi lap annál könnyebben járhatunk el, — mi. a kik hozzá még nem is «felségsértést», hanem legfölebb csak «zsidósértést» vagyunk bátrak elkövetni.

Tisza Kálmán miniszterelnök nagyváradi beszédét a *Frankfurter Ztg.* következő megjegyzésekkel kiséri: A magyar miniszterelnök beszédet intézett nagyváradi választóihoz, azonban ezuttal nem szokásszerü választói beszédről van szó, mert Tisza Kálmán igen érdekes nyi-

---

Duflost ur éji nyugalma.

— Eugène Chavette után. —

Duflost ur és neje házasságuk tizedik évfordulóján nagy lakomát csaptak, melyen Duflost ur szomszédnője irányában nagyobb előzékenységet tanusitott. Duflostné asszony az egész időn át csak alig türtőztethette magát féltékenységében. De alig lépett férjével a hálószobába, máris szabad folyást engedett haragjának.

Duflostné: No lám Duflost ur! Hát ön elég lelkiismeretlen azt hinni, hogy most aludni fog?

Férj: Nem tudnám, miért ne aludjam ... Vagy talán a borjupecsenye ... sült máj, megfeküdné a gyomromat? ... De remélem, a három pohárka chartreuse, melyet előrelátólag lehajtottam ...

Feleség: Tehát önből, uram, kiveszett minden előérzet? Az az előérzet, mely a gonosztevő lázas álmait lelkifurdalásokkal népesiti be?

Férj: Mi végből okozna nekem az az előérzet ily kellemetlenségeket?

Feleség: Ah! Nagyon jól tudom, hogy önnél a szemrehányásoknak nincs foganatja. Bezzeg, ha tiz évvel fiatalabb volnék, nem történt volna olyasmi, mint ma este. Én szegény teremtés, hogy képzelhettem volna ezelőtt tiz évvel, mikor a maire hivatalából kiléptünk, hogy házasságunk tizedik évfordulóján ilyesmit kell megérnem. Még magam előtt látom önt fekete frakkban, gomblyukában rózsabimbóval, a melyről ön azt mondta, hogy hozzám hasonlit.

Férj: ... Én mondtam volna? ... Én???

Feleség: Jól tudom, hogy önnek szerepében áll semmire sem emlékezni abból, a mit ön nekem ama napon mondott. De szerencsére, emlékszem én reá. Magam előtt látom önt, a mint kiléptünk az egyházból. Ön a szó szoros értelmében elnyelt engem szemeivel. Uram, ön reszketett a vágytól. Arcza majdnem pofává fintorodott.

Férj (gondolkozva): Lakkczipőim nagyon szoritottak.

Feleség: Igen, most lakkczipőt emleget, de akkor egészen másról beszélt.

Férj (nyugodtan): Ha két izben házasodtál volna meg, azt hinném, összetéveszteszt első férjeddel.

Feleség: ... A lakodalom alatt ön minden szokás ellenére mellém ült és egymásután nyujtogatta át a tálakat. Legnagyobb öröme az lett volna, ha gyémántokkal etethetett volna. Természetesen ön arra sem emlékszik, hogy tiszteletemre pohárköszöntőt mondott, a melyben sok szép igéretet tett ... többek közt, hogy a boldogság oczeánján fogok uszni ... a jelenlevők egytől-egyig sirva fakadtak meghatottságukban ... Még mindig látom atyámnak könyektől csillogó orrát és ájuláshoz közel álló anyámat. Szegény szüleim! Kétségbeesésükben levetették volna magukat a huszadik emeletről a utcza kövezetére, ha sejtelmük lett volna egyetlen gyermekük szomoru jövőjéről! És ugyanez a férj ma este mily galádul viselte magát!! Oh! Ne váltson oly csodálkozó arczkifejezést ... az egész társaság meggyőződött róla, mily keveset törődik ön velem; én ez ünnepélyen fölösleges voltam, terhére estem önnek. Vendégeink restellték, hogy látniok kellett azt a gyalázatot, melylyel engem illetett ... Különben, ön talán épen e végből hivta meg őket.

Férj: Kedves gyermekem, hiszen magad küldted szét a meghivókat!

Feleség (dühösen): Az nem igaz!! Talán azt mered állitani, hogy azt a Ducondray Susanne kisasszonyt én hivtam meg??? Tudom azt fogod felelni, hogy fivére hozta őt magával minden meghivás nélkül. Igy mondta legalább jelenlétemben az az ember — de nem vagyok oly ostoba, hogy ki ne eszeljem, hogy mind a hárman összejátszottatak. Igen, összejátszottatok!!! Szép szerepet játszik a fivér uram is! És a milyen a fivér, olyan a nővére! Ha, ha, ha! Olyan személy, a ki idegen házakba tolakodik, a nélkül, hogy oda hivatalos volna!

Férj (türelmetlenül): Azt gondolom, ideje volna, ha aludnánk.

Feleség: Csak tessék! Hiszen én nem zavarom önt.

Férj (falnak fordul): No hál' istennek!

(5 másodpercz szünet.)

Feleség: Igen jól tudom, mi volt e Susanne czélja, mikor idejött hozzánk kémlelődni. Nincs benne kétség, ki akarta tudakolni, vajjon kellemesen élhetne-e itt, mint önnek második felesége. Hiszen nem kell sokáig várnia, hogy mindazt, a mi itt van, magához ragadhassa. Érzem, hogy egy idő óta egyre pusztulok. Nem panaszkodom, de minden héten szükebbre kell varratnom ruháimat. A szó szoros értelmében uszom füzőmben ... Nemsokára már bevonulhat ide! ... Jól megfigyeltem, a mint ma este izgatottan játszadozott ezüst evőeszközeinkkel; sóvár tekintetekkel vizsgálgatta monogrammjaimat a villákon és kanalakon; ki látszott belőle, hogy szeretné azokat onnan kivakarni és saját kezdőbetüit helyükbe vésetni.

Férj (sóhajtva): Én istenem!

Feleség: Csak sóhajtozzék, ha róla beszélek. Ez még inkább bizonyitja az ön bünös voltát. — Szegény leány! Szivesen látnám már őt helyemen; ez megérdemelt büntetése volna. Ha ön ugy kivánja, holnap fölkeresem szállitómat és előre hitelt eszközlök ki számára.

Férj (fölindulva): Szent uristen! Asszony, te még a szenteket sem kimélnéd rágalmaidtól!!

Feleség: Most már rágalmazással is vádol, mert tisztán látok? Talán szakácsnémat, Lizettet, a kit két évvel ezelőtt el kellett kergetnem a háztól, szintén rágalmaztam? Ugyanazt a Lizettet, a ki törvényszék elé hurczoltatta önt, mivel én — mint az arczátlan állitotta — jó hirnevét gyanusitani mertem.

A biró csupán a perköltségekre itélte férjem uramat, de jog szerint be kellett volna önt záratnia. A fogházban majd csak kigyógyult volna abbeli oktalanságából, hogy napjában huszonötször is kiszaladt a konyhába és meleg vizet kért a borotválkozáshoz! Mintha bizony egy leánynak, a ki fáradsággal keresi kenyerét szépnek is kellene lennie .... a mi különben Lizett nem volt. — Jól van no! Tudom, mit fog válaszolni; ezt a müvészet iránti szeretet követeli. Hogy is nevezi ön? 'Igen, a szemek ünnepe!! Oh! Jól ismerem az ön szemeit. Valóságos lőporos hordók minden törvénytelen szikrá i.ánt ... Egyáltalában föl nem foghatom, hogy merészel ön még szemeimbe nézni.

Férj: (a paplan alól, tompa hangon) De hisz én nem is nézek a szemedbe.

Feleség: Természetesen? Ha az ön imádott Susannéja volna, akkor persze ...

Férj (komolyan): Még egyszer, asszonyom, kérem, esedezem, hagyjon aludni. Elég időm lesz holnap is meghallgatni az ön alaptalan gyanusitgatásait.

Feleség: Jól van, igy is jól van. Önnek joga van parancsolgatni. Tisztességes férj ugyan mentségeket hozna föl ... de ön hallgat. A bünös mindig hallgat, attól tartva, hogy elárulja magát.

(Ujabb szünet.)

Feleség (hirtelen): De nem, nem, nem, nem akarok hallgatni. A hóhér sem tilthatja meg áldozatának az utolsó sóhajtást! Mily joggal merészel ön hallgatást parancsolni rám? Még ha a nyelvemet kiszakitja, se hallgatok ...

Férj (természetellenes nyugalommal): Az éjszaka alvásra, nem pedig arra van teremtve, hogy nyelveket szaggassunk ki.

Feleség: Szeretném tudni, miért ne beszéljek arról a személyről. És hogy bánt ön vele a vacsora alatt! Mily előzékenységgel, mily gyöngédséggel! Ön nagyon jól tudja, hogy szenvedélyesen szeretem a csirkeczombot és mégis elég szivtelen volt azt Susanne kisasszonynak fölajánlani. Igen, csupán azért tette, hogy engem boszantson ... oh, megfigyeltem önt, uram és észrevettem gunyos mosolygását. Én természetesen attól a percztől kezdve egyetlen falatot sem tudtam lenyelni. Mert van szivem. Oh, csak fulladt volna meg a csirkeczombon az az elvetemült személy, a ki rizs-gateaumat elég arczátlan volt rossznak mondani.

Férj: Söt ellenkezőleg, kelletén tul dicsérte.

Feleség: Ki kérdezte az ő véleményét? Ki ruházta föl a joggal, hogy itéletet mondjon? Persze hogy ön! Ah! nem felejtem el az ön gyalázatos magaviseletét, ha száz évig élek is...

Férj (gunyosan): Száz évig? ... Hisz ép az imént jelentetted ki, hogy rohamosan pusztulsz.

Feleség: Oh, ne féljen. A «száz év» csak szólásforma volt. Nem élek én már soká. Temetésem napján bátran eltánczolhat vele a templomba! Egy olyan személy, ki folytonosan csak mutogatni szeretné magát az egész világ előtt, a ki nyomban a vacsora végeztével zongorához ült, hogy czérnahangján dalokat énekeljen, miközben ugy feltátotta száját, mintha fésüt nyelt volna. Ha egész időn át nem rá szögezted volna tekintetedet, láthattad volna, hogy az egész társaság düledezett nevettében .... Persze, ön semmi mást nem látott, és gyönyörködve hallgatta annak a személynek nyávogását, ki szemeit meresztgetve szerelmi vallomást tett önnek egy erkölcstelen románczban: «Az ő neve szivembe van vésve.» És e mellett ugy elforditotta szemeit, hogy csak a fehérje — mit mondok — a sárgája látszott ki. Föl nem foghatom, hogy valaki elég arczátlan legyen husz ember társaságában igy beháiózni egy házas embert. Mindenki szánakozva tekintett rám. És tudja ön, hogy ez a kisasszony a kártyajátékban is megcsalta önt? ... Igen, megcsalta! Mindjárt az első játékban négy disznója volt.

Férj: Igen, mert fiacskánk tegnap igy keverte össze a kártyákat. Minek is adsz neki ilyen játékszereket?

Feleség: Ah! Duflost ur, ezt nem vártam. Most már saját gyermekének hirnevét is beszennyezi! Hogy egy nőcskét védelmezhessen, saját fiacskáját, a négy éves ártatlant kozáknak, hamis játékosnak bélyegzi!

Férj (magán kivül): Ah! Ez már sok. Megőrülök.

Feleség: Annál jobb. Inkább lássam önt az őrültek házában, mintsem szivtelen atyának!

Férj (végső önmegtagadással): Hallod!! Azt hiszem, ma elegendő bizonyitékot nyujtottam türelmemről. Felelj kérdésemre... Igen, vagy nem... Utoljára... Fogsz — hagyni — aludni???

Feleség (erélyesen.): Soha!! Még akkor is beszélni fogok, ha vánkossal tömöd be számat!!

(Duflost ur hirtelen kiugrik az ágyból.)

Feleség: Hova siet ön?

Férj (gyorsan felöltözik): A fogadóba!

KI LESZ AZ ÖRÖKÖS?

Irta BOISGOBEY.

7 (Folytatás.)

I.

A Daudierne-család.

— Nem mindig. Mert például, tizenöt éven alól, az idősebbet veszi erősebbnek.

— Jó! de szomszédaink sokkal öregebbek voltak tizenöt évesnél?

— A férj ötvenöt éves lehetett, a nő ötvennégy. Bizonyosan tudom, hogy nem volt több különbség köztük hat hónapnál.

— Mindegy. Ha a férj öregebb volt, a nő örököl.

— Nem tudom, nem sokat értek a joghoz. De ugy emlékszem, hogy a törvény meghatározván a törvényes tulélés feltevését, nemcsak a kort, de a nemet is tekintetbe vette.

— Valóban uraim, mond Daudierne asszony, meg nem foghatom, hogy lehet ily szerencsétlenség esetében oly örökösödési kérdés felett vitatkozni, mely senkit sem érdekel közülünk.

— De igenis érdekel valakit, a kit ismerünk, és mivel az elhunytakat nem ismertem, természetes ha tudakozódom, milyen kilátása van Pommevalnak milliomossá lehetni? Némi gyengeségét leszámitva, ő igen kedves fiu.

— Sokkal jobb cotillon-előtánczos, mint bár ki más, mond gonoszul Germaine.

— Már voltak cotillon-vezetők, kik pompás férjek lettek, kisasszony, viszonzá tréfás komolysággal a nagybácsi. De most arról van szó, hivatva van-e, hogy le Fougeray ura legyen.

latkozatokat tett jövendőbeli politikájáról. Beszédének tartalma e tételbe foglalható össze: Magyarország kormánya feladja eddigi liberális politikáját és a reakczió terére lép. — Mindenesetre reakczió avec phrase. Tisza Kálmán sokkal ravaszabb, semhogy a szabadelvü eszmékért való harczban fölnevelkedett magyarok elé azt a feltevést állitaná, hogy ezeket az eszméket most megszünteti; nem, ő a liberalizmus nevében és ennek leple alatt beszél és azt mondja, hogy a szabadság ügyét akarja védelmezni. Egész beszéde át- meg át van szőve szabadelvü gondolkozásának biztositékaival. És minthogy a magyar államügyek vezetője nemcsak ügyes politikus, hanem egyuttal szellemes ember is, beszéde telve van találó és figyelemre méltó megjegyzésekkel.

Igy teljesen igaz az, a mit Tisza a mostani konzervativ mozgalomról mond; csakhogy épen maga Tisza Kálmán az, a ki feladja a szabadelvü irányt, s a politikai hátrálás, melynek utjára lép, olyan rosszul van leplezve, hogy azt nem nehéz azonnal fölismerni. A magyar miniszterelnök ugyanis az alkotmányosan és szabadelvüen kormányzott országokban tapasztalt, a szabadsággal való visszaélésekről szólva azt hiszi, hogy ez ellen az egyetlen eszközként egyedül a kivételes törvényhozást ajánlhatja. Igen könnyen áttekinthető látszólagos logikával következteti a kivételes törvényhozás szükségét abból a tarthatatlan állapotból, mely a szabadsággal való visszaélésből keletkezett s a következő klasszikus tétellel igyekszik megédesiteni a liberalizmus számára a kivételes törvényhozás keserü pilluláját: . . «nem bántani, érintetlenül hagyni még kinövéseiben is a szabad vélemény-nyilvánitást és szabad mozgást minden egyébben és csak kizárólag azokra szorosan körvonalozva adni és adni meghatározott rövid időre hatalmat a kormánynak arra, hogy ezen bajokkal elbánhasson.» Ilyen eszközökkel akarja a magyar miniszterelnök a magyarellenes, szoczialisztikus és antiszemita izgatásokat elnyomni.

Ő — ugymond — az egység és szabadság érdekében cselekszik és bizonynyal senkisem kételkedik azon, hogy olyan kimüvelt feltétlen hazafiságu férfiu, mint Tisza Kálmán, hazájának legjavát akarja. Ámde nem elégséges a jóra törekedni, az eszközöknek is tisztáknak és kétségteleneknek kell lenniök. Kivételes rendszabályokkal, a melyek a nép egy részét megfosztják bizonyos politikai jogaiktól és egyuttal ártalmára vannak a jogérzetnek, nem lehet az emlitett bajok ellen megküzdeni.

A miniszterelnök hallgatóinak, kik e fejtegetéseit élénk éljenzésekkel kisérték, minden okuk meg volt ahhoz, hogy mielőtt tetszésöket nyilvánitották, megkérdezzék tőle, hogy tulajdonképen, hogy képzeli magának azt a kivételes törvényhozást, mely mellett «a szabad véleménynyilvánitás még kinövéseiben is» oltalmazandó lesz? Igen valószinü, hogy maga Tisza Kálmán sem adhatott volna nekik kimeritő felvilágositást; mert valamint a szabad véleménynyilvánitás a legfontosabb politikai jog, ép ugy minden politikai kivételes törvény első sorban arra van szánva, hogy ezt a jogot megröviditse. Ha a magyar kormány a rendelkezésére álló törvényes eszközöket pontosan használja, akkor nincsen szükség ujabb hatalomra. Legközelebb semmi veszély nem fenyeget magyarellenes részről; gondoskodva van arról, hogy a nemzetiségi fák ne emelkedjenek az égbe. A mi pedig az anarchisták és antiszemiták dolgait illeti, kitünt, hogy a kormány képes ezeket a kihágásokat, ha nem is akadályozhatok meg mindig, elnyomni és megtorolni. A közoktatási viszonyok javitásával együttjáró szocziális reformok az egyedüli valódi eszközök, a melyek alkalmasak arra, hogy itt alapos fordulat teremtessék. De a politikai szabadság korlátozása — történjék bár ez a liberalizmus nevében — mindig elvetendő és az mindig a politikai visszafelé való haladás ügyét mozditja elő.

Reméljük, hogy Magyarország alaposan megfontolja, mielőtt a kivételes törvényhozás meredek utjára lépne. Mert ha a miniszter ma egy rövid időre meghatározott és szigoruan körülirt felhatalmazásról beszél, melyet a kormány követel, tudni kell, hogyan értelmezendő ez. Ha egyszer megszavaztatott a kivételes törvény, akkor azután ezer okot találhatnak arra, hogy a kivételes törvényt fentartsák. Erről mi németek tanulságos dalt zengedezhetünk.

VIDÉK.

Nagyszeben, szept. 15. A *szász egyetem* közgyülésének folyó évi ülésszakát dr. Brennerberg Mór főispán ma délelőtt 10 órakor tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg. Az alakulás megtörténte után az egyes bizottságok választattak meg.

A turócz-szentmártoni *Národnie Noviny* Tisza nagyváradi beszédéről szólva, a többi közt ezt mondja: Mi nyugodtan várjuk a kivételes állapotot. Mi történhetik velünk? Hiszen már mi régóta kivételes állapotban élünk. Mikor iskoláinkat, irodalmi intézetünket vizsgálat nélkül megsemmisitették, a helyett, hogy bennünket a törvényszék elé állitottak volna, mint az a joggal biró polgárokkal történni szokott, nem volt-e ránk nézve már akkor kivételes állapot? Régóta érezzük a karhatalmat s daczára annak itt állunk s még ők félnek — habár nem személyeinktől, de a mi ügyünk természetiességétől, mely ha mindjárt gyengén védelmezve, veszélyes a magyarositási verszomjas szándékokra. A jelenleg tervezett támadás utolsó jogi fegyverünk ellen van irányozva, a tót élet egyetlen fennmaradt támasza — a tót hirlapirodalom ellen. Mire legyünk elkészülve e tekintetben. Ha mi egyesek elbukunk, Tisza gépezetének vas fogai által szétzuzva, nyomunkba az uj, friss erőknek egész légiója lép.

KÜLFÖLD.

— szept. 15.

A *franczia-khinai* ügyre vonatkozólag ma csak retrospektiv dolgok vannak előttünk, a melyek azonban mégis eléggé érdekesek arra, hogy közlésükre helyet szánjunk. A *Times* legutóbbi száma ugyanis egy via Colombo érkezett *pekingi* augusztus 15-iki sürgöny-levelet közöl, mely a *czong-li-jámennek* a külföldi követségekhez intézett *körlevelét* tartalmazza. A körlevél foglalatja a következő:

A czong-li-jámen igen sajnálja, hogy Francziaország visszautasitotta Amerika közvetitését, s hajlandónak nyilatkozik arra, hogy az ügyet bármely más barátságos hatalom elé terjeszsze. Szerződéses kötelességek teljesitésében nem állva mögötte semmiféle európai államnak a khinai miniszterek fölháborodással utasitják vissza a május 11-iki szerződés megszegésének vádját és készek elfogadni minden következményt, ha egy elfogulatlan biróság előtt bármily szerződésszegés is rájok bizonyul. Másrészt azonban ők vádolják a francziákat különféle szerződésszegésekkel és azt mondják, hogy ha valaki birságolást érdemel, az az anámi király, a kit arra kellene szoritani, hogy adja vissza pecsétjeit Khinának. (Itt nyilván az invesztitura pecsétjéről van szó, melyet Hüében az utolsó szerződés megkötése után megsemmisitettek. Szerk.) A franczia csapatoknak juniusban való előnyomulása ellenkezett a kikötésekkel, és a khinaiak tiltakoznak a fucseui ellenséges tüntetések ellen, mialatt Sanghaiban tárgyalások folynak, valamint Kelongnak béke idején való megtámadása ellen, melyet Francziaország zálogul foglalt le 80 millió franknyi hadisarcz fejében. A khinai kormány kiadta a rendeletet, hogy kerüljék a békeszegést, a hol csak lehetséges, élénken óhajtja fentartani Francziaországgal a barátságos viszonyt, és mindent meg fog tenni erre nézve, a mi becsületével összefér, de kárpótlást fizetni vonakodik. A khinai kormány reményli, hogy az európai hatalmak együttesen találni fognak valami megoldási módot, mely Khina méltóságával megegyezik, mert különben Khina a franczia támadással szemben a tőle telhető erővel ellentállani lesz kénytelen s Francziaországra háritja a felelősséget az általános kereskedelmet érhető minden kárért és a semlegesek személyeinek és vagyonának sérelmeiért. A czonglijámen hivatkozik a fennálló szerződésekre, a melyek nem önkényt irattak alá mindannyian, de mindig lelkiismeretesen tartattak meg, még a hol Khinának kárára voltak is, a miniszterek azt remélvén, hogy a közelebbi ismeretség a hatalmakat a sérelmes pontok kiigazitására fogja birni.

A czong-li-jámen, teszi hozzá a levelező, természetesen kerüli a czélzást a legutóbbi események titkos történetére, mely azonban a francziák előtt nem ismeretlen. Eltekintve a históriai szabatosságtól, mely a khinai állitásoknak mindig gyönge oldala, a körirat méltóságos és mérsékelt hangon van tartva, kivévén ott, midőn a francziáknak a közvetitéstől való vonakodását ama tudatuknak tulajdonitja, hogy nem lenne igazuk.

Másrészről a Reuter-ügynökség közli a *czong-li-jámennek* a franczia ultimátumra annak idején adott következő válaszát:

«A czong-li-jámen julius 12-én megkapta Semaillé vicomte sürgönyét, mely végleges választ kiván a csapatok visszavonására és a kárpótlásra nézve.

A czong-li-jámen megjegyzi, hogy a helyőrségek visszavonásának kérdése a Tienczinben ideiglenesen megállapitott öt czikk másodikában emlittetik. Ha Francziaország e czikk alapján szólal föl, Khina e pillanatban vonja vissza csapatait, a mely visszavonás egy hónap alatt teljesen be lesz fejezve, miként ez Semaillé vicomtenak a legutóbbi sürgönyben már jelentetett. Tekintve már most azt, hogy Khina az ideiglenes egyezmény második czikke értelmében jár el, Francziaországnak a harmadik czikkhez kellene magát tartania.

Semaillé vicomtenak a kárpótlás kérdésében való sürgetései nem egyeznek meg a tienczini szerződés öt pontjával s nemcsak a két ország közötti barátságos viszony rovására történnek, hanem ellenkeznek a nemzetközi joggal is. A czong-li-jámen ennélfogva elküldi ezt a választ, remélve, hogy Semaillé vicomte felelni fog, vajon Francziaország nem várhat-e addig, a mig Khina a maga csapatait visszavonta, midőn is teljes szerződés lenne köthető, és vajjon a kárpótlás kérdése nem tekinthető-e a tienczini szerződés értelmében elintézettnek.

Ha folyvást ragaszkodnak a kárpótlás kérdéséhez, ez világosan ellenkezik a szerződés harmadik czikkével és igen sajnálatos lenne, ha a tulajdonképeni szerződés megkötése e miatt elodáztatnék.

Az emlitett sürgönyben foglalt és erőszakos zálogfoglalásra és kártalanitásra vonatkozó megjegyzések teljességgel ellenkeznek a szerződéssel és Khina kénytelen lesz közölni az összes szerződéses hatalmakkal a tonkingi kérdés történetét elejétől végig, valamint azokat az okokat, melyeknél fogva Khina lehetetlennek találja azt, hogy ez indokolatlan hadi kárpótlást megigérje; és a nyugoti nemzetek eljárásával megegyezően tiltakozni fog a kárpótlás követelése ellen s vár egy jövőbeli alkalomra, a midőn e kérdés vitatható lesz.

Mivel Semaillé gróf csakis a két nemzet barátságos viszonyát tartja szem előtt, a czong-li-jámen hiszi, hogy a fentebbieket meg fogja sürgönyözni Francziaországnak, rögtöni választ kérve, s egyuttal sürgetni fogja Patenôtre urat, hogy kösse meg a végleges szerződést, hogy igy a kölcsönös őszinteség kitünjék és a barátságos viszony megerősittessék.

Ez a nemzetközi jog szerint a helyes eljárási mód.

Egyes ember parancsa a czong-li-jámenre hatni nem fog.

XIII. Leo pápa, mint egy római távirat jelenti, a *«korunk valódi és álszabadelvüségéről»* szóló encziklika áttekintésével foglalkozik, melynek szerzője These hirneves apát. Az encziklika kijelenti, hogy az egyház mindig a valódi szabadelvüség hive volt. A házassági elválásra vonatkozólag a pápa csupán arra szoritkozott, hogy Párisban a nunczius által megjegyzéseket tétetett. Azt hiszik, hogy e tárgyra sem encziklikájában, sem a konzisztóriumon tartandó beszédében nem fog visszatérni.

Kairóban Abd-el-Wahed Tazit, a marokkói szultán helyettesét erőszakkal elfogták és a rendőrség börtönébe hurczolták. Szombaton reggel egy rendőrtiszt több biztos kiséretében a főkonzul palotájába rontott és fölszólitotta őt, hogy kövesse a rendőrségre. Mikor a főkonzul elbámulva ez eljárás okát tudakolta, azt kapta feleletül, hogy az elfogatás az angol ezredes szóbeli parancsára történik. A főkonzult minden tiltakozása és ellenkezése daczára erőszakosan megragadták és a rendőrségre vitték. A Muski városnegyedben, hol a marokkóiak laknak, csakhamar hire ment ennek a dolognak, mire a marokkóiak fegyverkezni kezdtek. Egy franczia kereskedő azonban, kinek — ugy látszik — nagy befolyása van rájuk, lecsillapitotta őket azzal az igérettel, hogy az elfogott érdekében meg fogja tenni a kellő lépéseket. Másnap valóban elment két barátjával a rendőrségre és miután előre hatoltak ama helyiségig, melybe a főkonzult ideiglenesen bezárták, közrefogták őt és szerencsésen kivitték a szabadba. Alig távoztak azonban el, midőn a rendőrbiztosok üldözőbe vették őket. A Muski-uton *heves küzdelem* fejlődött ki közöttük. Minden erőlködés daczára azonban Abd-el-Wahed Tazit sikerült egy franczia kereskedő házában biztonságba helyezni.

Egy magyar alattvaló kiutasittatása Poroszországból.

Emlitettük már, hogy dr. Kohut-ot a *Berliner Ztg.* tárczarovatának szerkesztőjét Poroszországból kiutasitották. A *Berliner Ztg.* ez ügyre vonatkozólag a következő közleményt küldötte be a berlini lapokhoz:

A *Berliner Ztg.* társszerkesztőjének, dr. Kohut urnak ma (szept. 12-én) a rendőrfőnökségnél tudtára adták, hogy a porosz államot három nap alatt el kell hagynia. A *Deutsche Tageblatt* különös módon már tegnap este tudomással birt a kiutasitásról, mert mai számában a következő hirt közölte: «Hallomás szerint a szélső szabadelvü *Berliner Ztg.*, — Richter Jenő lapja — főszerkesztőjét, dr. Kohut urat egy osztrák-magyar zsidót, Berlinből kiutasitották.» — A nélkül, hogy e közleménynek roszakaratu formájára bővebben kiterjeszkednénk, megjegyezzük, hogy mint a *Deutsche Tagebl.*-nak is tudnia kell, dr. Kohut ur sohasem volt a *Berl. Ztg.* főszerkesztője, valaminthogy sohasem foglalkozott a lap politikai részével; hanem, hogy dr. Kohut a lap tárczarovatát és a *Deutsches Heim* czimü szépirodalmi mellékletet szerkesztette. Ennélfogva érthetetlen előttünk, hogy a kiutasitás azért történt, mivel, mint azt a rendőrség kijelentette, «irodalmi müködése alkalmatlannak találták.» — Egyéb, mint politikai ok ez esetben ki van zárva, minthogy dr. Kohut ur 18 év óta lakik Németországban, 6 év óta Berlinben és ez idő alatt soha a legcsekélyebb konfliktusa sem volt törvénytelen cselekedetekért a hatóságokkal. Előélete mocsoktalan, és évekkel ezelőtt két izben sajtóvétségért szenvedett pénzbüntetést kivéve, sohasem volt büntetve.

A *Berliner Tageblatt* a kiutasitási rendeletet — a következőképen kommentálja:

Dr. Kohut urat, a Berliner Ztg. tárczarovatának szerkesztőjét a rendőrfőnökség egy kiutasitó rendelettel lepte meg. Személyes kérdezősködésére, hogy micsoda indoka van ennek a rendszabálynak, kijelentették előtte, hogy irodalmi müködése által «alkalmatlanná vált.» Ez alatt csak az érthető, hogy dr. Kohut régebben egyszer felelős szerkesztőként jegyezte nevét az ujság alá, s hónapok óta ez sem történt meg; mert az, a mit az emlitett ujság valaha nem tetszetős czikkeiben közölt, nehezen került ki az ő tollából; dr. Kohut tevékenysége kiválóképen a kevésbbé furfangos tárczairodalmi térre szoritkozott, s e mellett a Deutsches Heim czimü szépirodalmi mellékletet — egy bizonyára nem politikai lapot — adott ki saját neve alatt. Ennek a kiutasitási rendeletnek a törvényszerüsége ellen természetesen nem lehet kifogást tenni. Dr. Kohut magyar születésü és daczára hogy több éven át Berlinben tartózkodott, nem látta szükségét annak, hogy megszerezze a német polgári jogot. Ő tehát külföldi, s mint ilyen a törvényes határozatok értelmében kiutasitható, ha, mint a rendőri hatóság ez esetben állitja, müködése által «alkalmatlanná lett». De hogy ha a kérdés nem tartozik a jogi fórum elé, mindenesetre tartozik a közvélemény itélőszéke elé. És itt kétségtelenül másképen döntik el a kérdést. Hogyha a Berliner Zeitung, melyet dr. Kohut a saját felelőssége alá vett, büntetésreméltó czikket közölt, akkor az államügyészség alkalmazhatja a sajtótörvényt, hogy az elkövetett kihágást a lap és a szerkesztő ellenében a törvény szerint méltóképen megtorolja. De, hogy ha az ujság nem vétett a törvény ellen, akkor nem is volt büntetésre méltó, valamint hogy szerkesztője sem lehet az, de minthogy a kiutasitásnak mégis büntetésszerü jellege van, ennélfogva méltatlannak látszik, s daczára minden törvényes megengedhetőségnek, a körülmények által nem igazolható szigoru rendszabálynak tekintendő. Ez azonban csak legközvetlenebbül látható oldala az ügynek. Magasabb szempontból tekintve, az még sokkal sötétebb szinben tünik föl. Az látszik ugyanis, hogy a kiutasitásokba bizonyos rendszert hoznak be, s hogy ezek politikai jelleget kezdenek ölteni; ezt tekintve, még kevésbé lehet kedvező módon itélni azokról, mint akkor, ha — mint állitják, de bebizonyitva nincs — csak vagyontalan és szélhámos emberek ellen irányulnának. Németország ezekkel a rendszabályozásokkal olyan hirnevet szerez magának, a mely egyáltalán nem a legkedvezőbb. Ausztriában rég idő óta a kormányok müvészetéhez tartozott az alkalmatlan idegeneknek eltávolitása. Ez az eltávolitási ügyesség azonban korántsem szerzett az osztrák kormánynak jó hirnevet sem a belföldön sem a külföld előtt. Annyival inkább sajnálatos, ha a német birodalom az uralkodó reakczió kedvéért, erre a visszafelé vezető utra is rálép. Az oroszokkal megkezdték, és most az osztrákokhoz és a magyarokhoz jutottak, ha igy tart tovább is, rövid idő alatt nem lesz idegen ember az egységes Németországban, a ki biztosságban érezhetné magát. E bajon segiteni kell, s ez a népképviselet feladata.

A *Voss. Ztg* a következőket irja: A kiutasitott dr. Kohut tizennyolcz év óta lakik Németországban és nyolcz év óta Berlinben. Tényleg azt adták neki tudtára, hogy «irodalmi tekintetben alkalmatlanná vált» és ezért utasitották ki. Az irodalmi világban köztudomásu dolog, hogy dr. Kohut nem politikai hirlapiró, hanem csak tárczairó. Ennélfogva fel kell tenni, — minthogy élete különben mocsoktalan — hogy már a Berl. Ztg-nál való munkálkodása elégséges ok volt arra, hogy ellene e rendszabályt alkalmazzák. — A rendőrség ez esetben nem annyira a maga akaratából mint inkább magasabb parancsra jár el és kétségtelen, hogy itt nem egyes esettel, hanem egy érvényre jutott uj rendszerrel van dolgunk. Dr. Kohutot, a kinek Berlinben berendezett háztartása van, s három nap alatt Berlint elhagyni tartozik, a kiutasitó rendelet anyagilag tönkre juttatta; ezenkivül abban a betegségben szenved, a melyben Bismarck herczeg; t. i. ideg-zsábája van. Kohut legalább nyolcz napra terjedő haladékot kért. Mi az oka annak, hogy egy — legalább a mennyire az irodalmi világban az ő dolgozatai is ismeretesek — fedhetlen életü tárczairó olyan államveszélyes emberré lehetett, azt nem vagyunk képesek fölfedezni. Most minden szem Skiernieviczere van függesztve; a nagy világesemény előtt eltünik az egyes ember esete. De talán ép Skiernieviczéből hivják fel majd a figyelmet erre az inczidensre.

"EGYETÉRTÉS"

Szeptember hó 16-ikától kezdve uj előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	1 frt 80 kr.	hat hóra	10 frt
két hóra	3 frt 60 kr.	egész évre	20 frt
három hóra	5 frt — kr.		

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

T. előfizetőink abban a kedvezményben részesülnek, hogy az **«Ország-Világ»** czimü, legdiszesebb képes hetilapot 10 frt helyett **8 frtért, félévre 4 frtért, negyedévre 2 frtért** kapják.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekesznek, ha czimszalagjukat a posta-utalvány szélére ragasztva beküldik a kiadó-hivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadó-hivatalába (hímző utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadó-hivatala.

UJDONSÁGOK.

— szept. 15.

— *Személyi hirek.* A *trónörököspár* pénteken reggel utazik Steyrbe, megtekinteni a kiállitást és éjfélkor indul onnan vissza Bécsbe. — *A montenegrói fejedelem* három leánya Milicza, Helén és Anna herczegnők tegnap Bécsből udvarhölgyük és a szolgállattevő tiszt kiséretében Pétervárra utaztak. — *Vanutelli* bécsi nunczius Simor herczegprimás látogatására Bajcsra utazott s vele együtt nemsokára Esztergomba érkezik. — *József* főherczeg kiséretével együtt tegnap este visszaérkezett a fővárosba. — *Tisza Kálmán* miniszterelnök tegnap este Bécsből Budapestre érkezett. — *Moór Gyula* brassói magyar evang. lelkészt az eperjesi theologiai akademiára tanárul hivta meg a tiszai ev. kerületi gyülés. — *Zsigmondy Pál* és neje 200 frttal a pesti Stefánia szegény gyermekkórház alapitói közé léptek. — *Márkus Sándor* belügyminiszteri osztálytanácsos hat heti szabadságról, *Torkos László* ugyane miniszterium osztálytanácsosa, több hónapig tartott betegség után visszaérkeztek a fővárosba, s megkezdették hivatalos müködésüket. — *Szögyény* külügyminiszteri osztályfőnök tegnap szabadságidejéről visszaérkezett Bécsbe és a távollevő Kállay Béni miniszter helyett átvette a miniszterium vezetését. — *Trefort Ágoston* vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap Londonból Bécsbe érkezett. — *Pompéry János* a m. t. akadémia levelező tagja és a magyar általános biztositó-társaság vezértitkára, reménytelen állapotban fekszik fővárosi lakásán; régi tüdőbajához vizi betegség is járult és a beteg végfeloszlása minden órán várható; neje és két fia időznek ágyánál.

— **Herman Ottó** orsz. képviselő halászat-tanulmányi utjában Szatmárra érkezett s volt képviselő társa Schusterits Ignácz házához szállt. A délutáni órákban kirándulást tett Börvelybe Debreczeni István szolgabiró társaságában az ecsedi láp megtekintése és különböző halászati eszközök bevásárlása végett. Nézete szerint, az ős-magyar halász eszközök és azok elnevezése, még a nyelvészeti kutatásoknál is jobban utba vezetne a magyarok eredetére nézve, ha például valamely ázsiai népnél forma és elnevezés tekintetében hasonló eszközök volnának felfedezhetők. Herman Ottó már a mult évben is felkereste az ecsedi láp vidékét s most miután azóta a székelyföldet, a Balaton, Tisza, Duna, Körös s több más halászlakta vidéket bejárt volna, visszatért az ecsedi láphoz, ujabb kutatások, s halászati eszközök beszerzése czéljából. Börvelyben, a hol özv. Biró Károlyné vendégszerető házához szállt, a legkülönbözőbb eszközöket u. m. csikkast, puttont, szürőt, lápmetszőt, tapogatót, lápi botot, kaczurt (nádvágót) vásárolt össze. E hó 11-én csólnakon felkereste az ugynevezett várszigetet a lápban, a hol állitólag hajdanta földvár lehetett. Másnap Domahidy István képviselőhöz rándult ki Domahidára, hogy K.-Majtényban hasonló kutatásokat s bevásárlásokat tegyen.

— **A Tóth Kálmán-ünnepélyen,** melyet Baja városa e hó 21-én a költő szülő-házának emléktáblával való megjelölése alkalmából rendez, a Petőfi-társaságot Komócsy József, Szana Tamás, Prém József, Kvassay Ede és Abafi Lajos képviselik. Komócsy József az ünnepélyre irt alkalmi ódáját fogja szavalni.

— **Az esztergomi háziezred,** a 26-ik gyalogezred e hó 14-én este vonult be Esztergomba, uj állomáshelyére. A hadfiakat hozó hosszu vonat zeneszó mellett robogott be a nánási állomásra; az ezred zenekara a Rákóczi-indulót játszotta. Az érkező ezredet a hatóságok részéről Kruplanicz Kálmán kir. tanácsos alispán és Pap János polgármester fogadták. A tüzoltó-egylet részéről Dóczy Ferencz főparancsnok volt jelen többedmagával, a közönség köréből számosan mentek ki a város és megye fiai üdvözletére. A nánai pályaháztól 3/4 óráig tartott volna az ezred bevonulása, de a mint az ezred a Dunán át akar vonulni, értesitik Appel ezredest, hogy «dupla» hidnyitás van, a mi azt jelenti, hogy egy félóráig Párkányban kell unatkozni. — A szegény agyonfáradt bakák kénytelenek voltak fárasztó utjokat még egy fél órai állással megtoldani. Az esztergomi oldalon összegyült ezrekre menő sokaság türelmetlenül várta az érkezőket, de a mint megérkeztek, annál hatalmasabban éljenezték őket. A párkányiak ugyancsak kitettek magukért; a merre az ezred elvonult, minden ablak ki volt világitva és csoportokra oszolva, éljenezték Mars fiait; annál setétebb volt Esztergomban. De azért a feledékenység helyre lesz hozva. A közönség az egész ezredet megvendégeli, a tiszteket külön. A tisztikar tiszteletére nagy bankét lesz a Hadingel-féle vendéglőben. A legénység megvendégelése költségeihez a primas és a főkáptalan is hozzá járul.

— *A kormányozható hadi léghajóval* pénteken tett kisérlet felől a párisi *Temps* a következőket irja: A meudoni mütermekben készült léghajó második fölszállása e hó 12-én volt. Még nem feledtük el a mult hónapban történt s annyira sikeres kisérletet; azóta többször hire járt, hogy Renard és Krebs kapitányok ismét fölszállanak. Augusztus vége felé még mindig kiváncsiak tömege álldogált Meudon tájékán. Várakozásukban azonban csalódván, rajongásuk nagyon lehült s igy a pénteki felszállásnál külön tudósitónkon kivül senki sem volt jelen. Renard kapitány azért késleltette e kisérletet, mely végkép megállapitandó volt találmánya sikerét, mert még mindig talált igazitani valót a gömb kormányozására szolgáló készüléken. Pár nap óta azonban már minden kész volt; csak a kedvezőbb időt és a hadügyminiszter rendeletét várták. A rendelet pénteken reggel érkezett meg. Reggel tiz órakor a gömböt megtöltötték; negyedfélkor érkezett meg kocsiján Campenon tábornok hadügyminiszter; Renard és Krebs kapitányok, egyik katonai egyenruhában, a másik polgári öltözetben, a mütermek ajtajánál fogadták. A feltalálók a miniszternek megmutatták a födött szinben levő léghajót és Renard kapitány mozgásba is hozta a kormányzó-csavart. Ezután egy csapat katona kivontatta a gépet a szomszédos gyepre; Renard és Krebs kapitányok helyet foglaltak a csónakban és pont öt órakor hallatszott a parancsszó: «Ereszd el!» A léghajó merőlegesen emelkedett föl egész kétszáz méter magasságig; itt aztán különféle mozdulatokat tett, először félkörös vonalakat irva le, majd jobbra és balra fordulva. A kelet felől rendkivül erősen fujó szél ezalatt Versailles felé vitte a gömböt, de csak miután a léghajósok több mint egy negyedóráig ellentállottak erejének. Mikor a gép Velizy fölé ért, az egyik csavart forgató készülék megtagadta a szolgálatot és Renard kapitány elérkezettnek látta az időt a leszállásra. Ez minden nagyobb nehézség nélkül történt meg, de rendkivüli gyorsasággal, Velizy mellett a kőbánya gödrébe. Meudonból elősietett lovas katonák és több földmives visszaszállitották a léghajót kiindulása helyére. Hogy ez könnyebben történhessék, a csavart kivették helyéből és a csónakba

---

— Holnap már megmondhatom önnek, felelé Subligny. Egy kis városban az örökösödési bizonytalanságok nem soká tartanak. A mint a szerencsétlenség hire elterjed, a kérdés meg lesz fejtve. Normandiában minden ember törvénytudó.

— Nem kételkedem rajta. De ha volna törvénykönyv la Germonièreben, azonnal megfejthetnénk a kérdést. Szerencsétlenségre, e kisasszonyok csak regényeket olvasnak, én pedig hirlapokat.

— Törvénykönyv? szólt szeliden Laurence, fivéremnek van.

— Igaz biz a; hisz ő jogot tanul . . . nem gondoltam rá . . . de hiszen a te szorgalmasan tanuló fivéred Párisban van.

— Oh! kiáltá Germaine, mikor oda megy, csak mulatságos könyveket visz magával.

— Arról meg vagyok győződve. Csak azt kellene megtudni, hova szórta el a törvénykönyvet, mit valószinüleg, sohasem nyit fel.

— Ott láttam ma reggel, az éjjeli asztalon, mondá Laurence.

— Bizonyosan a felett szokott elaludni.

— Kivánja, hogy lehozzam nagybátyám?

— Szivességet teszesz vele gyermekem.

És mikor az idősebb nővér kiment a szobából:

— Te nem tudnál nekünk jogi könyvet hozni, Germaine; — fogadjunk, azt sem tudod, milyen a törvénykönyv.

— Bocsánat édes nagybátyám. Az egy nagy, csunya könyv, kötése tarka, s alakja olyan, mint egy tuskó. Megvallom, hogy sohasem ütöttem bele az orromat. Nem sokat törődöm a törvénynyel. Az én törvénykönyvem itt van, mond Germaine, kezét szivére téve.

— No hiszen, ha azon törvénykönyv után intézed tetteidet, csak ostobaságokat fogsz cselekedni. Ne hallgasson e kis leányra orvos, s mondja el, kik lehetnek Vignemal asszony örökösei.

— Oh! azok többen vannak . . . unokatestvérek, egyik szegényebb a másiknál. Atyja sok pénzt szerzett jószág-eladási ügynökösködéssel, de rokonai egyszerü falusi emberek maradtak, s ő nem akarta ismerni azokat. Egy volt csak közöttük, ki iránt azelőtt érdekkel viseltetett. Árva volt, s tehetséget árult el; elhatározta, hogy ezt neveltetni fogja. Egy párisi lyceumban taníttatta, s azt akarta, hogy biró legyen. Talán remélte, hogy majd az arcyi törvényszékhez kerül, és segiteni fogja perei megnyerésében. A szegény asszony egész életét perlekedéssel töltötte . . . minden szomszédjával baja volt.

— Kivéve sógornőmet.

— Oh! azzal is lett volna, előbb-utóbb. A legnagyobb mértékben kötekedő, és állhatatlan volt. De térjünk vissza a kis rokonra, a kit megkedvelt; azonban csakhamar belefáradt segélyezésébe. Az ördöngős Rogernak semmi kedve sem volt a törvény-tudományhoz. A mint a lyceumból kilépett, nem jött többé ide vissza, és azóta senki sem hallott róla semmit.

— Rogernak hivják? . . . keresztnevén, gondolom? kérdezé Germaine.

— Igen, kisasszony; Pontac Roger.

— Rövid, egyszerü, és kellemes hangzásu. Pontac Roger, nekem határozottan tetszik. Tehát, nem tudják, mi lett belőle?

— Mert senki sem tudakozódott utána. Vignemal asszony talán tudta. Én mindig azt hittem, hogy katona lett, és éppen nem csodálkoznám, ha sokra vinné. Eszes, bátor fiu volt, semmitől sem félt.

— Meglátja, egyszer csak azt olvassuk, hogy tábornokká nevezték. Ez aztán többet érne, mint Vignemal asszony után örökölni.

Daudierne asszony már közbe akart szólni, hogy ezen időnkivüli beszélgetést félbeszakassza, midőn Laurence, egy nagy nyolczadrétü kötetet czipelve; megjelent.

— Köszönöm kicsikém, mond a nagybácsi. Add ide hamar azt az érdekes gyüjteményt, látom, hogy már roskadozol a terhe alatt. Alfréd a legnagyobb kiadást vette meg, de nem használta. A levelek még össze vannak ragadva.

— El tud benne igazodni, orvos?

— Majd megkisérlem. A mit mi tudni akarunk, annak azon fejezetben kell lenni, mely az örökösödésről szól.

— Az a kedves Pomméval Arthur nem is képzeli, hogy mi itt most ő vele foglalkozunk; mondá a nagybácsi, mialatt az orvos a könyvben lapozgatott.

— Meg van, mondá az orvos. Harmadik könyv, első fejezet, hétszázhuszadik czikk.

— Olvassa el hát a hétszázhuszadik czikket, édes barátom.

— Ime, ezt mondja: ha több egyén, kik kölcsönös örökösödésre vannak hivatva egymásután véletlen szerencsétlenség által ugyanegy alkalommal elvesznek, a nélkül, hogy meglehetne határozni, melyik halt meg előbb. . . .

— Éppen ez az eset forog fenn. Vignemal ur és asszony kölcsönösen, a tulélőnek hagyták vagyonukat, s csak az ördög mondhatná meg, kettő közül melyik halt meg előbb.

— Olvasom, mondá az orvos: a tulélési vélelmet, az eset körülményei határozzák meg. . . .

— Az eset körülményei, inkább a nő előnyére bizonyitnak, mert nem vagyunk tökéletesen bizonyosak, hogy halva volt-e már, midőn a partra kivetődött.

— Az eset körülményei, és ezek hiányában, a kor és a nem.

Hallja, a nem.

— Halljuk a folytatást.

— A folytatás a hétszázhuszonegyedik czikk, mely azt rendeli, hogy a tizenöt éven alól, az idősebb tekintendő tulélőnek, hatvan éven felül pedig a fiatalabb.

— Hagyja! hagyja! ez a rendelet nem tartozik Vignemalékra. Tizenöt és hatvan között mindig a fiatalabb, nemde?

— Igen. A hétszázhuszonkettődik czikk azt mondja, hogy ezen esetben, az örökösödés megnyilt a természetes rendben.

— Tehát a nő örökölt férjétől, és Pomméval Arthur egy krajczárt sem kap.

— Ön nem engedi, hogy befejezhessem. Következik, ha egyenlő nemüek.

— És ha különböző nemüek?

— Ha különböző nemüek és egykoruak, vagy a korkülönbség nem nagyobb egy évnél, akkor mindig a férfi tekintetik tulélőnek.

— Ördögben is! ez változtat a dolgon, ha a mint ön mondá, Vignemal csak hat hónappal idősebb nejénél.

— Alig hat hónappal.

— Igy hát tökéletesen tisztába hozta a dolgot, a bölcs törvényhozó, s Pomméval Arthur barátunkat nagy urrá teszi. Mennyi vagyont hagynak hátra Vignemalék?

— Azt tartják róluk, hogy ötvenezer frank jövedelmük volt, s mivel felét sem költötték el évenként, megkétszerezhették tőkéjöket. Öcsesük a leggazdagabb birtokos lesz itt a vidéken, mert a törvényczikkek, melyeket felolvastam, nagyon világosak, és nem kételkedem, hogy az örökséghez való joga minden nehézség nélkül elismertetik. Vignemal asszony rokonai perelni fognak, de elvesztik perőket. Pontac Roger pedig, nem érvényesitendi jogait; nem tudja rokona halálát, és ha megtudná is, meg vagyok győződve, hogy semmit sem követelne. Nem sokat törődik a pénzzel, s e vagyon sokkal jobb kezekben lesz Pomméval Arthurnál, mint nála.

— No! no! orvos, nekem ugy tetszik, hogy a szép Arthur elég pazarló. (Folytatása következik.)

EGY ÖREG EMBER SZERELME.

ANTHONY TROLLOPE

UTOLSÓ REGÉNYE.

XVIII. FEJEZET. 30

(Folytatás.)

Mr. Tookey.

Erre John Gordonnak nem volt mit felelnie — ott hagyta barátját és a maga dolga után nézett.

El kellett határoznia, hogy Buenos Ayresle, Thibetbe vagy Tennesseebe menjen-e, s ennek az elhatározásához idő kellett.

Mikor ebédre ment a klubba, egy levelet talált ott Mr. Whittlestafftól. Ez a levél pedig tisztára kitörölte agyából Thibetet meg Buenos Ayrest, de még Tennesseet is.

Igy hangzott:

«Crokers' Hall, 188*. junius *

«Kedves Mr. John Gordon!

«Ma délután Londonban leszek, valószinüen e levéllel egyidejüleg, s bátorkodni fogok tiszteletemet tenni önnél klubjában, holnap délben.

«Fogadja kedves Mr. John Gordon, szives üdvözletemet.

«William Whittlestaff.»

Tehát mégis lesz válasz arra a felszólitásra, melyet hozzá intézett. De milyen lesz az a válasz?

S a mint kezét szivére tette s annak heves dobogását érezte, nem kétkedhetett szerelme erősségében.

XIX. FEJEZET.

Elutazzók-e Mr. Whittlestaff?

— Ha önnek volnék, Mr. Whittlestaff, nem hiszem, hogy Londonba mennék, mondá Mary.

Kedden reggel történt ez.

— Miért nem?

— Nem hiszem, hogy elmennék.

— Miért szól bele?

— Tudom, hogy nincs beleszólásom.

— Én is ugy gondolom, hogy nem kellene beleszólnia, annyival inkább, mert nem is mondtam meg önnek, hogy miért megyek.

— Kitalálhatom.

— Ilyen dologban nem kellene találgatnia. Gondolnia sem kellene erre. Mondtam, hogy nem mondom meg. Elutazom. Egyéb mondanivalóm nincs.

Szavai rosszakaratuak és bántók voltak. Az olvasó ugy fogja találni, ha gondolkozik rajtok. Olyanok voltak, a minőket egy apa alig mondana felnőtt leányának — annál kevésbbé egy imádó az imádottjának.

Mary pedig e pillanatban mind a kettő volt. Majdnem fogadott leányul jött a házba, s azóta meg voltak összes kiváltságai. Most még magasabbra léptették elő, s jegyese lett a ház urának. Hogy már most ez az ember, tanácsa miatt igy támadja meg, vadság volt, vagy legalább is gyöngédtelenség.

De a Mary szive minden egyes szó után telibb és telibb lett majdnem isteni vonzalommal. Mely férfi tanusitott valaha egy nő iránt ilyen szerelmet? és ez a szerelem őt illeti, őt, a ki neki semmije, a ki kegyelem-kenyéren él házában.

Oda akarja őt adni egy másik férfinak — ő, ki ily bizonyitékát adta szerelmének, ő, kinek ez csaknem élet és halál kérdése — mert, midőn arczára tekintett, szivét olvasta le róla!

Amaz első vallomás óta, melyet Gordon megérkezése előtt tett, és tett abban a pillanatban, mikor ily vallomást tennie szükséges volt, egyetlen szót sem szólt John Gordon felől. Azon iparkodott, hogy érzelmeit semmi jellel se árulja el. Együtt ebédelt vele a nélkül, hogy egy szót is szólt volna hozzá. Rá sem nézett, ha nem volt vele kénytelen, nehogy szemében valaminő gyöngéd kifejezést lássanak.

Ajkáról a reménynek egyetlen szava sem hangzott el, mikor először találkoztak, mert másnak adta oda magát. Bizonyos volt maga felől ebben. Kétségkivül voltak pillanatok, a mikor remélte, sőt csaknem várta, hogy az idősbik imádó le fog róla mondani; s mikor aztán bizonyos volt abban, hogy nem teszi, keble föllázadt ellene.

De midőn mélyebben gondolkozott rajta, feloldotta ezért és önmaga ellen fordult. Neki kötelessége megtenni, bármit kiván is az tőle.

Odament hozzá, nyakára fonta karját s szemébe nézett.

— Ne menjen el Londonba. Én kérem, ne menjen.

— Miért ne mennék?

— Az én kedvemért. Ön azt mondja, hogy titka van s nem akarja megmondani, hogy miért megy. De én tudom.

tették. Nehézségekbe került átvinni a léggömböt a Meudon és Velizy között levő erdőn; a nagy szélben a gömb több méternyire fölemelkedett, magával emelve a levegőbe a munkásokat, a kik a csónakba kapaszkodtak, fenéksulyt képezendők. — Mialatt Renard és Krebs kapitányok e második kisérlethez készülődtek, Renard kapitány fivére, ki hat év óta élénk részt vesz testvére buvárlataiban, ballon captiffal szállt föl és a hadügyminiszter előtt érdekes kisérleteket vitt véghez. Renard és Krebs kapitányok nyilvánvaló balsikerök daczára is azt állitják, hogy ha ama baleset nem jő közbe, ők szél ellen is visszatértek volna kiindulásuk helyére; ezt azzal erősitik, hogy mikor a csavarszerkezet már el volt törve, ők még mindig irányozni tudták leszállásukat a kőbánya gödrébe, a melynek belső világossága nem több husz négyszögméternél. Valóban végtelen önbizalom kellett ahhoz: koczkáztatni e leszállást, mert elég lett volna a gömbnek csak pár méterrel félremennie, hogy a fák közzé keveredjék, a mi a nagy szélben ez okvetetlen szerencsétlenséggel járt volna. A hadügyminiszter a chalais-meudoni műteremből távozva, kifejezte abbéli kivánságát, hogy szeretne jelen lenni a legközelebbi kisérleten és lelkére kötötte Renard és Krebs kapitányoknak, hogy ezutáni müködésöket is *abszolut titokban* tartsák. — A *Figaro* a pénteki experimentumról a következőket irja: «Tiz perczig tartott hasztalan erőlködés után a csavar megszünt forogni és a léghajó kinduló pontjától néhány kilométerre földet ért. A Renard és Krebs urak hosszukás léggömbje hát csakugyan visszatért Meudonba, de kötélen, ötven ember által vontattatva. Az utóbbi időben nagyon siettek a korai örömriadallal, hogy a léghajózás kormányzása föl van találva. A *Figaro* bölcsen megmaradt rezervált álláspontján s elmondta, hogy a Giffard 1852., Dupuy de Lôme 1872. és Tissandier 1883-iki propeller-léghajói ép ugy visszatértek volna kiinduló helyükre, mint a Renard és Krebsé, ha olyan teljes szélcsend lett volna, mint e tiszt urak első próbájánál. Pénteken szél fujt és a chalais-meudoni léghajót magával ragadta.» A kormányellenes *Figaro* e soraiból kevésbbé tünik ki a kormányozható hadi léghajó kudarcza, mint a félhivatalos *Temps* tudósitásából, a mely körülbelül azt jelenti, hogy a Krebs-Renard-féle szivar-léggömb is csak a lomtárba kerül, mint eddig minden ilyen experimentum.

— **Szerencsétlenség a vadászaton.** *Pilsenből* jelentik: A Schönborn gróf lipowitzi erdejében tegnapelőtt tartott vadászaton nagy szerencsétlenség történt. *Korff-Schmissing-Kerstenbrock* született Lazansky Teréz grófné délután négy óra felé Manetinből az erdőbe hajtatott, hogy ott a vadásztársasággal és bátyjával Lazansky gróffal találkozzék. Hatszáz lépésre a vadásztól a grófné összejött Schönborn grófnéval. Mialatt a két urnő beszélgetett, egy Schönborn-féle vadász fegyvere elsült és *Schmissing grófné hason találva összerogyott*, mig Schönborn grófné sértetlen maradt. A szerencsétlenséget okozott vadász erre átadta puskáját egy hajtószolgálatot tevő utczaseprőnek; most elsült a másik cső is és a lövés keresztülment az utczaseprő fején; az ember szörnyet halt. A vadászlakba szállitott grófné ágyához odahivták a környék összes orvosait. Ejjel megérkezett Prágából Weisz tanár és a beteg állapotát *kedvezőnek* találta. Másnap déltájt azonban a sebesült hirtelen rosszabbul lett, egy órakor kétszer mélyet sóhajtott, aztán *meghalt*. A szerencsétlen grófné 29 éves volt és 1882 jul. 12-én ment nőül gróf Schmissing Kelemen vesztfáliai főurhoz. A házaspár csak csütörtökön költözött be a Löwenstein herczegtől bérelt liechtensteini kastélyba. Pénteken utazott oda az öreg Lazansky grófné Manetinből, meglátogatni leányát; szombaton történt a szerencsétlenség.

— **Egy szerb theologiai igazgató degradáltatása.** A karlóczai görög-keleti theologiai fakultás igazgatóját, dr. Radics Emilián pátriárkhai protoszingyelust, ki a verseczi püspök unokája, Angyelics Germán karlóczai pátriárkha a Pancsova mellett levő vojloviczi kolostorba száműzte, a hol mint legalsóbb rendü szerzetesnek kell élnie. A *Szrpszko Kolo* szerint a dolog eredete a következő: Dr. Radics Emilián, mikor a verseczi püspök helyetteséül nem őt nevezték ki, rektori és protoszingyelusi állásáról leköszönt. Radics részéről ez csel volt; ki akarta eszközölni Angyelicsnál a püspökséget; csakhogy felsült, mert a pátriárkha egyszerüen elfogadta leköszönését azzal a megjegyzéssel, hogy állását csak a tanév végén hagyhatja el, mert egy tanintézettől év közben megválni s ez által ott rendetlenséget idézni elő, nem járja. A patriárkha e határozata után Radicsnak számos barátja, élükön Gruicscsal, megjelentek nála s rábirták, hogy leköszönését vonja vissza s állásában továbbra is megmaradjon. Erre az ügy teljesen lecsendesült. Nemsokára azonban fordult a koczka. A tanév végével Angyelics dr. Radicsot a vojloviczai kolostorba kisérte, hogy ott a legalsóbb rendü szerzetesek között elfoglalja állását, mert hiszen maga köszönt le rektori és protoszingyelusi állásáról! Radics vissza is vonta leköszönését, csakhogy a hivatalos irat elveszett (?) Tehát Angyelics ez iratáról ép ugy megfeledkezett, mint megfeledkezett Radicsnak tett igéretéről, mely szerint ő bizonyosan püspök lesz, ha az ő átkozott körirata napvilágot lát.

— **Egy utazó meggyilkoltatása.** *Szuakimból* jelentik: Charles Huber, ki a franczia közoktatási minisztérium költségén Arábiában utazott, kezdetben Enting strassburgi tanár társaságában, julius 30-án Labeg mellett Mahmud nevü arab szolgájával együtt áldozata lett a Harb-törzsbeli beduinoknak. A sivatag lakói meggyilkolták a szerencsétlent, hogy kézrekeritsék fegyvereit és holmijait. Francziaország valószinüleg elégtételt s a gyilkosok példás megfenyitését fogja követelni.

— *Hány zsidó van a világon?* E kérdésre a «Jüdische Presse» czimü lap után eként felel meg a *12 röpirat*. A zárjelek közt levő számok mutatják, hogy minden 1000 lakosra hány zsidó esik. Az egész földön hét és fél millió zsidó él és pedig:

Oroszországban	3.500,000	(46)
Ausztriában	1.005,000	(46)
Galicziában	688,000	(115)
Alsó-Asztria	100,000	(42)
Csehország	100,000	(18)
Bukovina	67,000	(117)
Magyarországon	638,000	(39)
Német birodalomban	561,612	(12)
és pedig:		
Poroszországban	363,790	(133)
Bajorországban	53,526	(10)
Elszász-Lotharingia	39,278	(27)
Baden	27,278	(17)
Hessen	26,746	(28)
Hamburg	16,024	(35)
Romániában	400,000	(70)
Törökország	200,000	(24)
Németalföld	81,691	(20)
Francziaország	60,000	(13)
Olaszország	46,700	(1·7)
Nagybrittánia és *Irország*	46,700	(1·3)
Bulgária	9,990	(5)
Svájcz	7,373	(2)
Dánia	3,946	(2)
Szerbia	3,492	(2)
Belgium	3,000	(0·5)
Svédország	2.993	(0·6)
Görögország	2,652	(1·6)
Luxemburg	777	(3)
Spanyolország	402	(0·02)
Norvégia	34	(0 02)
Északamerikai Egyesült Államok	250,000	(5)
Marokkó	62,800	(10)
Tunis	60,000	(10)
Algir	35,665	(12)
Egyiptom	8,000	(1)
Tripolis	5,000	(5)
Abyssinia	50,000	(15)
Ausztrália	9,558	(3)

Ezenkivül még Arábiában, Perzsiában, Dél-Afrikában stb. nagyszámu zsidóság lakik, de számukról ugyszinte a Portugálban lakókról nincs biztos statisztikai adat.

— **Vasuti kaland.** A Gerőfi m.-szigeti szintársulatának egyik nőtagja e napokban, mint a N—tnek irják, furcsán járt. E kedves naiv szinésznő, kit szerződés kötött a társulathoz, elhagyta állomáshelyét és egy deli dragonyos tiszttel eltünt. Az igazgató sem vette tréfára a dolgot és táviratozott mindenfelé a hatóságoknak, megküldte a kalandos naiva személyleirását és kérte, hogy bárhol találják, tartóztassák le. Sátoralja-Ujhelyen a dragonyos Romeo ép ujabb szerelmet esküdött Juliájának, mikor a vonat megállott és a rendőr a kupé elé állott és kérte a hölgyet, hogy sziveskedjék leszállani, mert szerződés szerint nem Romeohoz, de az igazgató urhoz van kötelezve. A dragonyos tiszt kardját huzta ki, hanem a rendőrőrmester azért leszállitotta a kisasszonyt. Az elrobogó vonat csak az elkeseredett dragonyost szállitotta el, a megzavart naiva visszakerült az igazgató urhoz — bizonytalan időre.

— **Baleset.** Báró Aczél Béla és neje pár nap előtt Szendrőről, a hol mint Csáky László gróf időznek, uri társasággal két négy lovas fogaton mentek Sajó-Szent-Péter felé. Az első kocsiban ült a báróné és egy budapesti háztulajdonos; a másikban a báró és Csáky gróf foglaltak helyet. Utjok a vasutnál vezetett el, hol az első kocsi lovai egy arra robogó vonattól megijedve, egyszerre hátrafordultak és nekirontottak a hátsó fogatnak. A kocsi felfordult s Aczél báróné kisérőjével kizuhant a gyepre. Szerencse, hogy csekély ütödésen s az ijedségen kivül a hölgynek nem történt semmi baja. Utját aztán Losonczy Károly sajószentpéteri földbirtokos kocsiján folytatta. A megbokrosodott négy lovat, mely magával vonszolta a kocsi romjait, csak mértföldekre lehetett elfogni.

— *Öngyilkos gyémántkereskedő.* Párisban Citroen gyémántkereskedő, mint táviratozzák, ma emeleti lakása ablakából levetette magát az utczára és halva maradt a kövezeten: öt gyermeket hagyott hátra, kik most a trouvillei tengeri fürdőn időznek. — *Párisi* tudósitónk táviratozza nekünk ma este: Citroen gyémántkereskedő hollandi ember volt és öngyilkosságának oka az, hogy a Fokföldön nyitni akart gyémántbányájának terve dugába dőlt.

— **Gyilkosság.** E hó 12-én délután Nagy-Körös határában, a csongrádi uton, az árokban egy vérében fetrengő, haldokló férfit találtak. Kilétét nem tudják, mert sem erről, sem a vele történtekről felvilágositást adni nem tud. Mintegy 45 éves lehet s karján a következő tetoválás van: Mocai József 1857. A vizsgálat konstatálta idáig, hogy az ismeretlen szept. 12-én délelőtt a nagykőrösi vásáron disznókat árult, s hogy gyilkosai körülbelül 50 frtot raboltak el tőle. A gyilkosság fényes nappal, lőfegyverrel történt. Érdekes, hogy a meglőtt ember két el nem adott disznója ott maradt a haldokló mellett.

Rövid hirek. *Érsekujvártt* Paulus Nándor köztiszteletben álló gyakorló orvos nejével Kamenszky Teréz asszonynyal e napokban ülte meg nagy részvét mellett aranylakodalmát; a férj 1829 óta orvoskodik Érsekujvártt. — *Mező-Vári* beregmegyei községben e hó 12-én tiz lakóház, tizennégy telek gazdasági épülete és a már behordott élet tüz áldozata lett; a kár mintegy 20,000 forint s annyival érzékenyebb, mert az veszett el, a mit a három hóval ezelőtt pusztitott árviz meghagyott. — *Rákos-Palotán* Melej Jánosné 66 éves öreg özvegyasszony, ki már tizenöt éve sulyos lábbajban szenvedett és nem tudott sem járni, sem aludni, megunva szenvedéseit, kötél által vetett véget életének. — *AlsóRóna* máramarosi falu mellett Tivadar Hion gazdát a mint későn este a mezőről szénás szekéren ment haza, három fölfegyverzett ember megtámadta és meggyilkolta; az áldozat tizennégyéves fiának, ki szintén a szekéren volt, sikerült elmenekülni; sem a gyilkosok, sem tettők oka nem ismeretesek. — *Melk* közelében Sankt-Georgen falu ma délben kigyuladt és rövid idő alatt a templom kivételével teljesen leégett; a polgármester és egy háztulajdonos életveszélyes sebeket szenvedtek; oltásról szó sem lehetett, mert nem volt viz.

= **Somoskeöy Géza Budapesten.** Ez a hires férfiu, a kivel egykor olyan sokat foglalkozott a közvélemény, a törvényszék, meg a rendőrség, ma Budapestre érkezett. Mindenesetre figyelemreméltó személyi hir ez, s a fővárosi rendőrség alkalmasint kitüntető figyelemben fogja részesiteni azt, a ki egykor ugyancsak sok dolgot adott neki. Somoskeöy Géza, a ki külsejére nézve ma is ép olyan perfekt gavallér, mint volt pár évvel ezelőtt, ma délelőtt a belügyminiszteri palotába hajtatott, s ott Tisza Kálmán miniszterelnök után tudakozódott, s kérdezte mikor lehet vele beszélni? Mondták neki, hogy Tisza Kálmán pár napig annyira el lesz foglalva, hogy aligha fogadhatja. Somoskeöy ezután Lukács György helyettes államtitkárral beszélt és ismételte abbeli kivánságát, hogy a miniszterelnökkel óhajtana beszélni. Elejtett szavaiból az tünt ki, hogy a jövő évi országos kiállitás édesgette haza Angliából, s hogy a kiállitás alkalmából valami vállalatot tervez, a melyre nézve előbb a miniszterelnökkel kellene konferálnia. Somoskeöy midőn eltávozott a belügyminiszteri palotából, azt mondta, hogy rövid időn ujra eljön, mert mulhatatlanul beszélnie kell a miniszterelnökkel. Később a *Fortuná*-ban is tett látogatást, s bejelentette megérkezését a királyi ügyészségnél. Egy másik tudósitónk irja: Somoskeöy tegnap este a gyorsvonattal Bécsből Budapestre érkezett. Idejövetelének czélja pusztán kereskedelmi. Somoskeőynek ugyanis egy kiterjedt gyártelepe van Manchesterben, hol sajátságos szerkezetü u. n. önmüködő motorokat gyártanak. Ilyen motort (self propelling motor) állitott ki most Somoskeöy Bécsben az ottani motor-kiállitáson. Ez a motor gőz-, gáz- és viz nélkül müködik. A motort petroleum nyomás hozza müködésbe. Ilyen motort akar Somoskeöy kiállitani a budapesti orsz. kiállitáson is s e végből jött most Budapestre. Délelőtt megfordult a keresk. minisztériumban s bejelentette kiállitási szándékát. Innét a belügyminisztériumhoz ment s kihallgatást kért Tisza miniszterelnöktől, de ez el lévén foglalva, nem beszélhetett vele.

= **Eltüntek.** Makó István érsekujvári mozdonyvezető szolgálatából a napokban ok nélkül eltávozott s jelenlegi tártózkodási helye ismeretlen. — Malik János pilisi illetőségü 34 éves cseléd e hó 1-én gazdájától eltávozott s azóta vissza nem tért. Mindkettőt országszerte körözik.

= **Budapesti ékszerész elfogatása.** Az ékszerészeknek a fővárosban van egy fajtája, melynek üzletkörét a nyilvános árverésre kerülő ékszerek összevásárlása s azok elárusitása képezi. Az igy kereskedők rendes tanyájuk a váczi-köruti Färber-féle kávéház, a hol mindegyiknek berendezett üzleti szekrénye van s hol vásárolt ékszereiket összecsereberélik s egymásnak vagy a kávéházba járó közönségnek eladják. Az üzletek kivétel nélkül mind virágzók, de a legjobban megy Boskovitz Iglácznak, a kit társai is gazdag ékszerésznek ismernek. Tegnap reggel az aradi főkapitányságnak egyik hadnagya jelentkezett a fővárosi főkapitányságnál egy Boskovitz ellen kiadott nyilt elfogatási rendelettel, mely szerint B. Aradon több rendbeli csalást követett el. A főkapitányság egy polgári biztossal azonnal beidéztette Boskovitzot s az aradi kapitányság megkeresése értelmében letartóztatta. A panaszok mibenlétét az aradi kapitányság közölte irásban a fővárosi rendőrséggel, minek következtében ma megkezdték Boskovitz kihallgatását.

= **Szerencsétlenség.** Musch Ferencz csehországi születésü, 51 éves, nőtlen sörházi kocsis az éjjel részeg állapotban tért haza a Dréher-féle sörházba s felmenve a kocsisoknak az első emeleten levő közös szobájába, a helyett, hogy lefeküdt volna, az ablakon kihajolt. Amint itt szundikált, hirtelen egyensulyt vesztett s lezuhant az udvar kövezetére, hol annyira összezuzta magát, hogy azonnal szörnyet halt. Holttestét a Rókus boncztermébe szállitották.

= **Öngyilkosság.** Balla Jánosné szül. Jávor Mária liptómegyei születésü 34 éves napszámosnő tegnap este 7 órakor Kőbányán a részvény-sörfőző gyár csiráztató pinczéjébe a szelelő kéményen leugrott és annyira összetörte magát, hogy azonnal szörnyet halt. Holttestét bonczolás végett beszállitották a Rókus halottas házába.

= **Balesetek a vasutnál.** Mészáros József 50 éves nőtlen ács tegnap Kőbányán a 6. sz. őrháznál a vasuti vágányon át akart menni, midőn két kocsi közé került, melyek összetolatásakor jobb karját összezuzták. — Hasonló baleset történt tegnap délután a magyar államvasutak gépgyárában, hol Brottkovics Valentin kezét zuzta össze két egymáshoz tolt kocsi. Mindkét sérültet a Rókusba szállitották.

= **Kiutasitott szoczialista.** A szoczialista irányu *Népakarat* szerkesztőjét Mrakalt ma a rendőrség elfogatta. Az elfogatás után nyomban kihirdették előtte a főkapitányság végzését, melynek értelmében Mrakál huszonnégy óra alatt köteles a főváros területét elhagyni. Mrakal Abaujmegye regele-kruszkai illetőségü, több ideig szerkesztette a Népakaratot.

= **A bomba.** Tegnap délután a városligetben a Stefánia-uton hirtelen nagy csődület támadt. A közönség összefutott s nagy kört formált az uton, egy tojás nagyságu vörös golyó körül, mely egy helyen megtörve, fehér vattával volt bedugaszolva. A járókelők közt egyszerre elterjedt a hir, hogy egy bombát találtak az uton. A veszedelmes jószág ott feküdt a porban s a bámuló nagy sokaságból senki se merte megközeliteni. Végre valaki rendőrt hivott. Meg is jelent egy, utat tört magának a tömegen s összeszedve minden bátorságát, elszántan felkapta a «bombát» s két tenyere közé fogva, hivatalos buzgalommal vitte egyenesen a főkapitánysághoz. Ugy mondják, hogy a titokteljes jószágot itt is bombának nézték s állitólag jegyzőkönyvet is vettek fel az esetről. Minthogy pedig az efféle bomba meg anarchista ügyeknek külön referense van a rendőrségnél, ma reggel ehhez tették át a bombát, a jegyzőkönyv kiséretében, a vizsgálat meginditása végett. A nagy érdeklődéssel lesett vizsgálatnak gyors eredménye az lett, hogy a bomba egyszerü, vörösre festett üveggömbbé degradáltatott, melybe valaki, talán tréfából dugta bele a dinamitos gyapothoz hasonlitó vattát.

= **Befalazott háziasszony.** A M. H. irja: A tavaszszal sokszor szó volt a lapokban arról, hogy Temesváriné hogyan akar a sugáruton épiteni a szomszédok sérelmével. Telke ott volt az előkertes házak közepett a 111-ik szám alatt s azon oly házat készült épiteni, melynek udvari 3 emeletes traktusa legyen. Ez ellen felszólaltak a szomszédos háziurak s azt kivánták a közmunkatanácstól, hogy a mit velök szemben kikötött, hogy t. i, szabad udvart tartoznak hagyni, azt mástól is követelje. A közmunkatanács azonban csak a 3 emeletet szállitotta le két emeletre. Igy is épült ki a ház. A panaszos háziurak erre egy ideig ügyvédeikkel azon tanácskoztak, hogy ne vigyék-e a közmunkatanácsot a törvény elé. De nem tették, hanem egyébként kerestek orvoslást. A határozat az lett, hogy Temesváriné asszonyt *befalazzák*. Az egyik szomszéd, a 109. számu ház tulajdonosa már befejezte müvét 1200 forint költséggel. Az ő udvarkertjébe ugyan már senki sem néz a szomszéd udvari traktusból, mert oly tüzfalat emeltetett, mely egy egész sor lakást két emelet magasságig tett pinczelakássá. Most a 113. számu ház tulajdonosnője is megkezdte müvét s ugyancsak épitteti költségre való tekintet nélkül a belemető tüzfalat. Még hátra van két háziur bosszumüvével; ezek legközelebb fognak hozzá a munkához. Temesváriné asszony most már azzal dicsekedhetik, hogy neki két emeletre fölérő pinczeszobái vannak. Sajnálni lehet azonban a lakókat, kik szellős, világos lakásban hitték eltölthetni a telet s most nappal is csak gyertyavilág mellett használhatják lakásukat.

— **A szabadságszoborra** ma ujabban **10** forint érkezett szerkesztőségünkhöz *Tóth Péter ur jász-fény-szarui* földbirtokostól. Ez összeggel a legutóbbi számunkban kimutatott eddigi gyüjtésünk **396** frt **40** krra emelkedik.

— **A szatmármegyei árvizkárosultak** részére ugyancsak *Tóth* Péter urtól *Jászfényszaruról* szintén **10** frt érkezett szerkesztőségünkhöz, mely összeget, mint már annak idején a mult hó 13-án kimutatott 32 frtot, sietni fogunk elküldeni Szatmármegye alispánjának.

— **Táncsics Mihály özvegye** számára ma **14** forint érkezett hozzánk és pedig *Tóth* Péter urtól *Jászfényszaruról 10* frt és *Sümegi* Kálmán urtól, az «Arad és Vidéke» szerkesztőjétől, mint e laphoz begyült összeg *4* forint. Át fogjuk szolgáltatni az illetékes kezekbe.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **Várszinház.** Feleki Miklós, a fővárosi dunajobbparti szinházak igazgatója a várszinházat illetőleg ma bocsátotta ki előleges jelentését, melyben felsorolja társulata névsorát s a folyó év október hó 1-től a jövő 1885. év márczius végeig terjedő szini idényre bérletet hirdet. E jelentés szerint az előadások a várszinházban október hó elején kezdődnek és naponkint lesz előadás. A müsort középfaju drámák, vigjátékok, bohózatok, apróbb operettek és főleg népszinmüvek fogják képezni. Az előadó személyzet a következő tagokból áll. Nők: *Blaha Luiza* b. Splényi Ödönné, Balogh Etel, Báthori Ilona, Beödy Gáborné, Cserváry Ilona, Kecskeméti Irma, Köllesey Elvira, Lubinszky Ödönné, Lenkey Gyuláné, Margó (Morgenstern) Célia, Marcell Gézáné, Nagy Ferenczné K. Mari, Sió Bartha Irma, Temesváryné Farkas Irma, Timár Jánosné s 12 kardalos. Férfiak: Balog Árpád, Benedek Gyula, Beregi Viktor, Beödy Gábor (rendező), Deák Péter, Deák Pál, Fenyvesi Károly, Kőrösi Lajos, Kömlei Gyula, Lubinszky Ödön, Lenkey Gyula, Makó Lajos, Marczell Géza (rendező), Mezei Péter, Réthey Lajos, Rónaszéky Gusztáv, Szirmay Imre, Szigligeti József és 12 kardalos. Az előadó személyzeten kivül: Sellei Gyula karmester, Noséda Károly kartanitó, 22 zenész s a szükséges kezelő és szolgaszemélyzet; összesen 136 tag. A bérlet 1884. október 1-től 1885. márczius végeig havonkinti 15 bérletfolyamos s igy összesen 90 előadásra szól. Bérelni lehet páholyokra félévre, erkély és zártszékekre évnegyedre és egy hónapra is. A bérletárak a következők: Földszinti és elsőemeleti páholy félévre 325 frt, másodemeleti páholy 200 frt. Erkélyszék 6 hóra 100 frt, 3 hóra 52 frt s egy hóra 18 frt. Földszinti zártszék 6 hóra 54 frt, 3 hóra 28 frt, 1 hóra 10 frt. Bérelni lehet naponkint délelőtt 10—12 és délután 4—6 óráig a várszinház irodájában (Szinház-utcza 4. sz. földszint) Sz. Mészáros Kálmán titkárnál. A mult évi páholy és zártszékbérlők bérlethelyeik megtartása iránt folyó hó 15-től bezárólag 20-ig nyilatkozhatnak.

— **A nemzeti szinházban** ma este Feuillet romantikus drámája, *Az erdő szépe* került szinre. A nagyszámu közönség hálás volt a franczia költő egyszerüen nemes rajzu müve iránt, a mely mindig vonzó fog maradni, a szenzáczió eszközeivel ható szinmüirás mai napjaiban is. Georges Morel szerepét Szacsvay játszotta meleg, rokonszenves hangon; meglátszott alakitásán az öntudatos gond és a vonzalom, melylyel a müvész is kell hogy viseltessék e szeretettel alkotott alak iránt. Teljességgel érdemes volt a kitüntető tapsokra. Helvey Laura k. a. és P. Márkus Emilia asszony szintén jeleskedtek szerepeikben s a Szigeti József Penmarch bárójának hires kérdése: «Kisasszony, szereti ön a halat?», ma is meghozta az elmaradhatatlan hagyományos tapsvihart.

— **Liszt Ferencz király-himnuszát** tudvalevőleg nem adják elő a m. kir. opera megnyitó estéjén. Amióta köztudomásra jutott, hogy a nagy mester szerzeményét nem találták alkalmasnak, megindultak a kombinácziók, és találgatta ki-ki az okot: miért nem adhatják elő a Liszt himnuszát. Eltekintve attól jó-e, rosz-e a nagy mester szerzeménye, kétségtelen hogy a Liszt világhirü tekintélye annak a szerzeménynek már előzetesen is bizonyos hatást kölcsönöz, s igy érthető az a meglepetés, melylyel a Podmaniczky br. részéről jött refus-t a közönség fogadta. Most azután kiderült, hogy sem családi érdekek, sem klikk-intrigák nem szerepeltek, hanem egyedül *loyalis szempontból* nem adják elő a Liszt himnuszát. Maga a mester bevallotta, hogy szerzeményét egy régi magyar dal után csinálta. Ez még nem lett volna baj, hiszen Liszt más szerzeményeit is régi magyar dalokból dolgozta ki, ámde ennek a király-himnusznak az őse nem más mint a «*Hej Rákóczi, hej Bercsényi* . . .» kezdetü hires nóta, a melyet énekeljenek bár az Ábrányi Kornél szövegével — annak hallása különös reminiscencziákat ébreszt a hallgatóban. Az első próba után, mikor megtudták a két dal közt való szoros konnexiót, Podmaniczky báró kimondta, hogy a Liszt himnuszát nem lehet fölvenni a megnyitó előadás müsorába. Erről az intendantura értesiteni fogja a mestert s elküldi neki a «Hej Bercsényi . . .» féle nóta szövegének szószerinti német forditását, mivel ludvalevőleg Liszt nem tud magyarul. Podmaniczky br. hivatkozni fog a mester finom érzékére, a melynél fogva felesleges bővebb magyarázata annak, hogy a király által épitett m. kir. operának, a király jelenlétében való megnyitásakor nem lehet olyan rebellis nótát előadni. Ez az indokolás bizonyosan meg fogja nyugtatni Liszt Ferenczet is.

— **Az operaház** igazgatósága a Foncière, magyar általános, trieszti általános és magyar-franczia biztositótársaságokhoz, melyeknél már eddig is biztositva volt az operaház, felszólitást intézett, a melyben tudatja, hogy az eddigi biztositás folyó évi október hó 8-án déli 12 órakor lejár. Tekintve, hogy e lejárati idő előtt az előadások megkezdetnek, illetve ezzel egyenveszélyü szinpadi próbák korábban tartatnak, az igazgatóság az operaház üzemét figyelembe véve az épület tüzkár elleni biztositását határozta el, összesen 1.200,000 frt értékösszegben. Ezen értékösszeg keretén belül a biztositandó anyagok és munkák következőleg oszlanak föl, u. m.: A nézőtér 193,000 frt, szinpad és hátsó szinpad 294,000 frt, felszerelés 328,000 frt, tetőzet 230,000 frt, egyebek 135,000 frt és 20,000 frt. Az ajánlatok szept. 18-áig adandók be. — Az operaház nézőterén a nagy csillárt már összeállitották, jelenleg az elektrikus gyujtásra szolgáló készüléket rendezik be, mely czélból minden egyes láng villámdróttal van összeköttetésben; a drótok a földszint egy helyiségében villamos árammal köttetnek össze. A csillár meggyujtásakor az egyszerre lángba borul. A világitási próbák is a jövő héten fognak megtartatni. — A müvészek már rendesen járnak próbára. Az első időben előadandó operákból tart a kar- és tánczszemélyzet naponkint próbát. — *István király* opera főszerepeit már kiosztották; a mü valószinüleg novemberben kerül szinre. — A szinpadot e hó 20-ikán veszik át az Asphaleiától; ekkor lesznek ugyanis az utolsó nagy gépprobák. Utolsó időben sok változás és javitás történt a gépeken, s hiszik, hogy a 20-iki próba mindenkit ki fog elégiteni. Az előcsarnok két oldali kapuja elé helyezendő szfinxeket e héten szállitják a talapzatra. A királyi páholyok előtermeinek diszitése nagyban foly. Az inkognito páholy remek tölgyfaburkolatát most javitgatják és egészitik ki, a falakra pedig az antik bordeaux-vörös gobelineket helyezik el. — A királyi diszlépcső padlózatának márvány koczkákkal való kirakását befejezték, jelenleg már csiszolják.

— **A népszinházban** holnap kedden d. e. 10 órakor tartják a *Donna Juanita* főpróbáját. Az első előadás szerdán lesz s erre jegyek kedden 10—1-ig előreválthatók.

— **A krisztinavárosi szinkörben** ma este *Kiss* István jutalomjátékául a *Koldusdiák* került szinre. A jutalmazott Jan Janiczky szerepében érdemelte ki a szép számu közönség elismerő és buzditó tapsait. Fellépett ez alkalommal még mint vendég Broniszlava hálás szerepében Kisné Honti Mari, a vidék egyik előnyösen ismert énekesnője. A vendégnek csinos, üde alt hangja van, éneke jó iskolára vall és játékában sok az elevenség. A közönség rokonszenvesen fogadta a vendéget, bőven kijutott neki a tapsból, a harmadik felvonásban egy kupletjét meg is kellett ismételnie. A többi szereplők a régiek voltak.

— **A német szinházban** ma este *Gasparone* került szinre uj szereposztással. Millöcker népszerü operettéje nagy feladatot tüz az énekesek elé s a legtöbb szerepben terjedelmes hanganyag mellett iskolázottságot is kiván. A mi a vig dalmü zenei részét illeti, azt meglehetősen oldották meg karok, zenekar és előadók, kik között különösen Décsi (Erminio) tünt fel rokonszenves érczü, magas baryton hangjával, mely szép jövőt igér. Santa Croce grófnőt Herger k. a. énekelte sikerrel. Sora, zenei tekintetben dusan ellátott szerepét, Stein k. a. személyesitette, erőteljes soprán hangjával ezuttal is nagy hatást keltve. A szép számu közönség sokat tapsolta a szereplőket.

— **Makartot** meglátogatta Payerbachban a párisi *Figaro* levelezője és most azt irja róla, hogy a müvész nagyfoku nevrózisban szenved, mely jórészt megfosztá őt müvészi és szellemi tehetségeitől. A megbizatás, hogy a királyné egyik vadászkastélyát kifesse, annyira elfoglalta, hogy egész fixa ideává lett nála e dolog. Makart különben igen rosszul van. Nehezen beszél, mint mindig, de eszméi nem kuszáltak. Külseje nagy szenvedésre vall, hanem a lelki állapotáról szóló hirek mégis tulzottaknak látszanak. Mióta Bécsbe költözött, lényegesen javulóban van.

— **A zenekedvelők egyesületében** Massenet *Evá*jából már megkezdették a próbákat. Tegnap délelőtt a női kar már második gyakorló próbáját tartotta meg. Bellovich Imre karnagy nagy gonddal tanitja és vezeti a karokat. A hangjegyek a női-, a férfi- és a zenekari tagoknak már ki vannak osztva s az egyes karok a hét különböző napjain esténkint tartanak próbákat. A hangversenyt október hó végén a vigadó nagytermében fogják megtartani.

— **Szondy György**, a drégelyi hős szobra, melyet a bibornok-herczegprimás Kiss Györgynél megrendelt, már elkészült s Drégely-Palánkra érkezett. A szobor Hunyadi Jánosra emlékeztet, egyik kezében kivont kardot tart. Minthogy a tervezett átellenes szobor (Várdai érseké) elmarad, a herczegprimás egy másik megfelelő történeti alakot fog a Szondy-kápolnában elhelyeztetni.

— **Az aradi uj szinház** szobrainak mintái Mátray Lajos müteremében gyorsan közelednek befejezésükhöz. A karyatid oszlopfejek már készen vannak, valamint a génius-alakok is, melyek a szinház főbejáratát fogják disziteni. A szobrász jelenleg két női szoboralakon dolgozik, melyek Tháliát és Melpoménét ábrázolják.

— **Jakab Lajos** szintársulata Tatán e hó 10-én a Stomfai családot, 11-én Boccacciót hozta szinre. E darab előadása iránt nagy érdeklődés mutatkozott. Fiamettát Jakabné játszotta, a czimszerepet Zabossi Gizella, ki a közönség kedvelije. Felléptét viharos taps fogadta, tisztelői gyönyörü virágbokrétával tüntették ki. Szombatra Az ember tragédiája volt kitüzve, melyhez nagyban folytak az előkészületek és a próbák.

— **A meiningeniek**, kik jelenleg Berlinben vendégszerepelnek, e hó 7-én fölelevenitették Fitger Arthurnak a brémai költőnek és festőnek *A boszorkány* czimü darabját, mely nagy hatást keltett. A tragédia közvetlen a vesztfáli békekötés utáni időben játszik. A vallásháboru már befejeződött, de azért a kedélyek időről-időre ujból fölzudulnak. Egy fiatal katonát a véres küzdelmek tiz évre elszakitottak menyasszonyától, Thaleától, ki ez idő alatt egy zsidó tudós vezetése alatt tanulmányokba merül. A babonás nép látva Thalea foliansait és különféle szerszámait, boszorkánynak tartja őt. Mikor aztán a vőlegény visszaérkezik, Thalea elfordul a tudományoktól, hogy ismét szive vágyainak élhessen. Könyveit és tudományos eszközeit, visszavonultságának emlékeit, egy éjjel kiviszi a mezőre és ott elássa a földbe. — Valaki észreveszi őt éji sétáján és másnap a balga népség még inkább megerősödik hitében, hogy boszorkánynyal van dolga. A vőlegény azonban időközben elhidegült Thalea iránt, mert ennek huga, Almuth bilincselte őt le bájaival. De visszariad attól a gondolattól, hogy az őt imádó Thalea szivét szét találná marczangolni. Almuth pedig, ki viszonozza az ifju szerelmét, szintén irtózik nénje boldogságának megrontásától. És igy elérkezik az esküvő napja. Thalea azonban fölfedezte boldogtalan szerelmének titkát és kétségbeeséssel szivében indul az esküvőre. A templom előtt nagy néptömeg gyült össze: a boszorkány csak nem mer majd bemenni a szentelt falak közé. A templom küszöbéig érve a halvány Thalea még egyszer fölidézi lelkében nyomoruságának gyötrelmes képét. Hősies elhatározással visszafordul, hogy ismét szabaddá tegye vőlegényét, ki másnak ajándékozta szivét. A felháborodás kiáltása hangzik végig a népség között. Thalea tehát valóban boszorkány! Már-már rá akarnak rohanni, mikor a tisztes öreg protestans pap fölszólitja őt, tegyen az eléje tartott bibliára esküt, hogy hisz a mindenható istenben. Thaleában föltámad a dacz érzete. Kijelenti, hogy tiszteli ugyan a szent könyvet, de nem fogadja azt el gondolatainak korlátjául; abban az istenben, a ki oly kicsiny, mint a minőnek a zagyva csőcselék képzeli, ő nem hisz és ha mégis létezik, sujtsa hát le villámaival őt, a hitetlent. Roppant zürzavar keletkezik. A fölizgatott tömeg rá akarja vetni magát a boszorkányra. A katholikus pap dörgő szavakkal uszitja a dühöngő csapatot az áldozatra. A népség ajkáról fölhangzik a kiáltás: «Mi valamennyien egy istenben hiszünk!» és ezzel ki van mondva az áldozat fölött az itélet. E végjelenet rendkivül hatásos. A tömeg, melynek dühe a végsőig van csigázva, köveket ragad föl, hogy bosszut álljon a hitetlenen. Az első halálos dobás az ártatlan Almuthot találja homlokon. Thaleát egy rajongó leszurja. — A darab szépségeit, különösen a mi az összjátékot illeti, a meiningeniek sikeresen juttatták érvényre, eltekintve ismeretes hangsulyozási hibájuktól. Hogy diszleteik és a rendezés a legkényesebb igényeket is kielégitették, azt alig szükséges külön is fölemliteni.

— **A székesfehérvári szinház** október 4-én nyilik meg Dobsa «IV. László» czimü müvével. A társulat kiválóbb tagjai: Fodor Fruzina, Fekete Róza, Dombay Mihály, Miklóssi Gyula (a volt igazgató), Bárdy Lajos, Sz. Németh József, Reiner Antónia, Peterdy-Oroszy Georgette, Kantay Teréz és Rácz Gyula.

— **Müкedvelői előadás.** K.-Sz.-Mártonban, hol jelenleg Szegedi Mihály szintársulata müködik, a szini saison oly rossz volt, hogy a társulatnak tetemes deficzittel kellett volna a várost elhagynia, ha a társulat iránt érdeklődő mükedvelők két előadást nem rendeznek. Az első előadáson (Két árva) közremüködtek Bórhiné asszony, Bozóky Laura k. a., Bozóky Katicza k. a., Józsa Ilka k. a., dr. Bubla Kálmán, Kovács Béla és Bozóky Lajos. Az előadás igen sikerült volt. Az oroszlánrész azonban Borhiné ő nagyságát és Bozóky Katicza kisasszonyt illeti. A második előadásban «Egyetlen leány) közremüködtek Bozóky Erzsike k. a., Frei Boriska k. a., és Kertész Ottilia k. a., továbbá Bartha Zoltán és Balga Lajos. A nagy számmal megjelent közönség valóságos virágzáporral és tapsviharral fogadta a szereplőket. Az előadást fényes bál követte, a melyet a szintársulat rendezett a mükedvelők tiszteletére, és a melyen ugy a szentmártoni, mint a vidéki intelligens publikum teljes számban volt képviselve. A mulatság világos reggel ért véget. A szünóra alatt számos felköszöntőt mondtak, él-

---

— Levelet irtam már, a melyben jövetelemet tudatom.

— Ott van még a benyiló asztalán. Nem megy póstára addig, a mig ön meg nem parancsolja.

— Ki merte itt fogni?

— Én. Itt mertem fogni. Es merni fogom tüzbe is vetni és elégetni. Ne menjen. Neki semmihez sincs joga. Önnek pedig mindenhez van joga, a mit kiván — ha ilyen csekélység is az.

— Csekélység, Mary!

— Az. Egy nőnek legfölebb egy szemernyi szépsége van — s itt még az is nagyon közönséges.

— Olyan közönséges, a milyet még sohasem láttam.

— Hagyjuk azt. Akármilyen is, számitásba sem jöhet. Bizonyos foku üdeség, mely csakhamar el fog mulni s magában véve értéktelen. Haszontalanság.

— Ön már megint Mrs. Baggett.

— Örülök rajta. Mrs. Baggett derék asszony. Egyebet is tud tenni, mint pamlagon heverni és regényt olvasni, mialatt szépsége elhervad. Mert a nő csinos és gyönge, hát már sokra tartják és fölbátoritják kötelességei elhanyagolására. Isten segedelmével én nem fogom elhanyagolni a magamét. Ne menjen Londonba.

Ugy tetszett, mintha Mr. Whittlestaff haboznék, a mint ott ült, a vállán nyugvó kis kéz igézete alatt. És valóban habozott is.

Hát nem lehetséges-e, hogy ő holta napjáig igy üljön itt s ilyenformán legyen nyakára fonódva az a kar? Köteles-e ő mindenről lemondani? Mi az, a mit a közönséges önzés megenged?

Milyen könnyü volna megnyernie azt, a mit kiván! Egyszerüen csak nem kellene elküldeni azt a levelet. Nem kellene megtennie azt a sanyaru londoni utat. A leány jelleméből itélve, meglesz mindene, a mit csak kiván, mindaz, a mit egy kegyes istenség megadhat — ha nejévé teszi őt.

És milyen büszke lesz, ha majd az emberek látják, hogy ő végre is milyen feleséget kapott Catherine Bailey helyett! És miért ne szeretné őt Mary? Nem azt akarja-e mutatni minden szava, hogy szereti?

Azután hirtelen komor redőbe huzódott homloka, a mint a leány nézegette. Mary már ismerni kezdte ezt a redőt. Lehajolt, hogy lecsókolja homlokáról.

Nagy lelki erő kellett ehhez. De ő erejének tudatában tette meg.

— Most már elégethetem a levelet, — mondá, mintha távozni készülne.

— Nem, — viszonzá Mr. Whittlestaff. — Adjanak ennivalót meg egy pohár bort, mert egy óra mulva indulok.

Egyetlen gondolat-villanással felelt meg magának mindazokra a kérdésekre. Megmérlegelte, hogy a közönséges önzés mit enged meg. A közönséges önzés — olyan önzés, a melyet ő is megengedett volna magának — megengedte volna neki, hogy ne vegye tekintetbe a John Gordon bánatát s megtartsa magának a leányt. Nem szerette John Gordont, s ha nem is sajnálat, de mindenesetre lelkifurdalás nélkül tudta volna kétségbeesésre kárhoztatni.

De Maryt illetőleg soha nem szünő önvád kinozná, ha karjaiba ragadná őt, holott szerelme a másé. Nem mintha őt féltette volna maga miatt, hanem magát féltette őmiatta. Szive szerelemmel van tele e leány iránt, s ha szereti, lehetséges, hogy saját érzelmeinek kielégitése végett semmivé tegye az ő jövőjét?

— Higyje meg, hogy nem jó az, mondá, a mint Mary lebocsátkozott melléje, csaknem térdére ülve.

E pillanatban Mrs. Baggett lépett be a szobába, csaknem gazdája ölelésén kapva Maryt.

— Már megint visszajött, mondá.

— Kicsoda?

— Baggett.

— Hát mondja neki, hogy menjen dolgára. Szükség nincs rá. Maga itt fog maradni s meg lesz a kivánsága, mint egy vén bolondnak.

— Az vagyok.

— Senki sem fog a dolgába avatkozni.

— Mr. Whittlestaff!

Mary most fölállt s zokogva állt a nyitott ablak mellett.

— Magának mindenesetre itt kell maradnia, hogy a ház után nézzen, ha elmegyek. Hol van az őrmester?

— Megint az istállóban.

— Micsoda! részeg?

— Nem épen, nem részeg. Az a gondolatom, hogy a falábán hamarább baj esik, mint a mienken, Mr. Whittlestaff. Magától ment be az istállóba, mert már tudja az utat. Ott van a széna közt, s bizony nem szép Hayonotestől, hogy azt mondja, tönkre fogja tenni a szénát. De hogyan hozzam ki onnan, ha csak vele nem megyek én is?

— Hagyja ott s adjon neki valamit ebédre. Nem tudom, mi egyebet tehetne.

— De mindig csak nem maradhat ott. Mert, mint Hayonotes mondja, mit csináljanak egy falábu őrmesterrel az istállóban? Azt akarom mondani, hogy hazamennék vele.

— Biz ott nem megy.

— Hát hogy értsem azt, hogy a ház után nézzek?

— Ne törődjék vele. Ha majd azt akarom, hogy értse, meg fogom mondani.

Mrs. Baggett erre hármat biczczentett a fejével a Mary háta felé, mintha olyasmit kérdezne, hogy vajon gazdájának elmenetele nem az ő dolgával van-e összefüggésben. Mit is akart Mr. Whittlestaff azzal mondani, hogy neki senki sem fog a dolgába avatkozni?

— Most ne kérdezzen semmit, Mrs. Baggett, mondá Mr. Whittlestaff.

— Csak nem azért megy föl Londonba, hogy odaadja annak a fiatal urnak?

— A magam dolgában megyek s nem akarom, hogy faggassanak, mondá Mr. Whittlestaff.

— No akkor olyat akar tenni, a mi férfihoz nem illik.

— Maga egy szemtelen vén asszony.

— Elhiszem. De azért köteles vagyok megmondani önnek a véleményemet. Ugy se ehet meg, Mr. Whittlestaff és nem volna nagy baj, ha meg is ehetne. Ha egyszer kimondotta egy kivánságát, más ember kedvéért nem volna szabad visszahuzódnia, akárki fia is az — kivált ha fehércselédről van szó. Gyengeség az, és ha elkövetné, senki se nézné többé semmire. A fejébe vette, hogy nagylelkü akar lenni. Pedig semmi nagylelküség sincs benne. Azt mondom, hogy nem férfias dolog — a férfi pedig férfi legyen.

Mary, bár az ablaknál állott s ugy tett, mintha kinézne, tudta, hogy az egész párbeszéd alatt Mrs. Baggett folyvást feléje integet, mintha azt jelezné vele, hogy ő a hibás. Pedig ő tudta, hogy Mr. Whittlestaffnak az elutazásában nem hibás. Ő is azt akarja, a mit Mrs. Baggett, s jobb bánásmódot érdemelne.

— Bizony nem kellene ilyes dolog miatt Londonba fáradnia, Mr. Whittlestaff, ezt én mondom, végzé Mrs. Baggett.

— Én is azt mondtam neki, szólt most Mary, visszafordulva.

— Ha ugy mondaná neki, hogy igazán azt gondolná, akkor nem is menne, mondá Mrs. Baggett.

(Folytatása következik.)

tették a szives műkedvelőket, az igazgatót, a ki daczára fáradozásainak, oly kevés pártolásban részesült. A bálban résztvettek Bozóky Erzsike, Szilárdi Erzsike, Frei Boriska, Nagy Milka, Nagy Tilda, Nagy Blanka, Erdődi Ottilia kisasszonyok, Baranyi képviselő nejével és számos vidéki urhölgy.

— **Külföldi szinházakból.** *Dumastól* uj darabot fog előadni e télen a párisi Comédie Française. A darab már teljesen elkészült és a szinháziigazgató rendelkezésére van bocsátva. — *Sarah Bernhard* 1886. április havában amerikai körutra kel Abbey és Grau igazgatók alatt. A müvésznő 300 előadásra kötött szerződést, estenkint 5000 frankoyi fölépti dijjal, a mi egészben véve másfél millió frankot tesz ki. Szerződtetése a Porte-Saint Martinban ennélfogva csak 18 hónapig fog tartani, mely idő alatt meg kell alakitania Sardou uj darabjának «Theodorá»-nak czimszerepét és elő kell adnia — Párisban első izben — Adrienne Lecouvreurt. — *A darmstadti* udvari szinház e hó 9-ikén kezdte meg ujból müködését Schiller «Demetrius»-ával. — *Párisban* a következő négy szindarab ért szakadatlan egymásutánban 200 előadást: Daniseffek, Benoiton család, Váljunk el és Vasgyáros. Jövedelmezésük táblázata a következő összegeket tünteti föl: Daniseffek 692,832 frank, Benoiton család 723,484 frank, Váljunk el 993,756 frank, Vasgyáros 1.025,000 frank. — *Gabriel Ferry* legujabb regényéből a Deux Maris de Martheből Terreur blanche czim alatt drámát ir. — *Az Ambigu*, mely most a Dráma a tenger fenekén látványosságot irta. Pierre Decourelle öt felvonásos ujdonságát Bobot adja szinre hozni, mely szintén alkalmat nyujt majd a pazar kiállitásra.

— **Külföldi zenészeti hirek.** A *Novitäten-Abende* czim alatt közkedveltségnek örvendő müvészestélyek, melyekben Bécs város intelligencziája találkozót adott egymásnak, ismét életbe lépnek. A két udvari szinház müvészei közül egy bizottság alakult, mely az estélynek rendezését magára vállalta. Az esték czime lesz: Soiréen der vereinigten Hoftheater. — *Saint-Saens* Etienne Marcel czimü operája, melyet Lyonban előadtak, Párisban az Opera populairé-ban október első napjaiban szinre fog kerülni. *Genée* Nanon czimü operetteje, melyet két évvel ezelőtt adtak először a berlini Walhalla szinházban, tegnap a szerző személyes vezetése alatt megérte 301-ik előadását. Az operettet végig nézte Vilmos császár is, elégedetten nyilatkozva a darabról s az előadásáról. — *Egy amerikai statisztikus* kiszámitotta, hogy az Egyesült-Államok 2552 szinháza 150 millió dollárnyi értéket képvisel. — *A párisi kritikusok köre* e napokban választotta meg tisztviselőit a szeptembertől márczius g terjedő időszakra. Elnök: Francisque Sarcey; alelnökök: Louis Ganderax és Henri Lavoix; titkár: Maxime Vitu. — *Genée*-nek egy ujabb operette-jét adták elő a berlini Walhalla szinházban, mely minden tekintetben mögötte marad a *Nanonnak*, melyet ugyanabban a szinházban 301-szer adtak elő. Az uj operette czime *Rosina*. Szövege meglehetős egyszerü s a körül fordul meg, hogy Rosina meg akarja magát bosszulni hütlen kedvesén az által, hogy más valaki által udvaroltat magának. Mikor már uj kedvesével a végletekig megy, megbánja hütlenségét a régi szerető s bocsánatot kér és nyer. A zene bár mindvégig kedves, hijjával van az eredéti gondolatoknak. Sok jó ismerősre akadni benne más vig dalmüvekből. Tulajdonképen figyelembe vehető sikerült szám csak kettő van a darabban s ez a szépen kidolgozott Miranda Gavotte s a czukrász-hármas. Az előadás jól sikerült, miben nagy része volt a fényes diszleteknek és jelmezeknek.

SPORT.

— **A megyeri udvari parforce vadászatok.** Alig egy pár nap mulva felhangzik a vig Tally ho. A sportarisztokráczia, mely jelenleg a bécsi őszi meetingen van, még a héten Megyerre jön, a hol a királyné ő felségének fogadtatására is megtették a szükséges előkészületeket. Esterházy Miklós gróf a master of the hounds a jövő héten jön Megyerre, a mikor aztán megkezdődnek a cubhuntingok. Az idén sikerült vadászatokat remélnek, mert rókákban, melyek a parforce vadászatok főtárgyát képezik, nagy bőség van. Egy szóval a sportsmanek nagy érdeklődéssel várják a közeledő seasont.

— **A szabadkai torna-egyesület** több tagja, mint szabadkai levelezőnk értesit, e hó 13-án érdekes versenyeket rendezett Porzsolt Gyula, a magyar athletikai klub titkárának tiszteletére. Volt versenygyaloglás, futás stb. A versenyzők közül különösen *Wentzel* Lajos országos bajnokjelölt tünt ki. A 91 méter és 30 czentiméternyi távolságot sik pályán 11 másodpercz alatt futotta be. Egy másik versenyen az 1000 méternyi pálya befutására alig három perczet vett igénybe.

— **Vinea, az idei bécsi Derby győző** az őszi seasonban Németországban is megpróbálkozik. A mént még e héten Hannoverába szállitják, hol a legértékesebb őszi versenyben, a St.-Leger dijért fog futni.

— **Ügető és lóverseny Nagyváradon.** A biharmegyei gazdasági egyesület által rendezett ügető és lóverseny első napját tegnapelőtt délután tartották meg Nagyváradon. Az idő rendkivül kedvezett a versenynek. Több mint kétezerre menő embertömeg nézte a versenyt. A verseny 3 órakor vette kezdetét. Versenybirák voltak: Hertlein Mihály, Korniss Károly gr., Pulay Kornél, Schönberger Béla b., Szabó József. Handicaper: Podmaniczky Béla br. Inditók: Klobusitzky Béla, Tisza István. A futamok eredménye a következő: I. *Megnyitó verseny* kettős fogatok számára. Dij 500 frank aranyban az elsőnek, 100 frank a másodiknak. Távolság: 2500 méter. Futottak: Mannsberg Ernő, Podmaniczky Béla b., Markovits S. és Stern Márton fogatai. Elsőnek érkezett be: Podmaniczky Béla «Fritzi»-je, s «Irma»-ja. Második Mannsberg Ernő «Fanny»-ja és Popper Károly «Hires»-e. Harmadik Markovits Sándor, negyedik Stern Márton fogata. II. *Akadályverseny.* Handicap. A nevező Tisza István és Széchényi Károly gr. akadályoztatása miatt elmaradt. III. *Akadályverseny.* Dij 400 frank aranyban az elsőnek, 100 frank a másodiknak. Távolság 2500 mt. Futottak: Reinle János hadnagy «Niniche», Dezső főhadnagy «Czéda». Scarpa főhadn. «Mocskos», Eder hadnagy «Vadász», Beér hadnagy «Czigány». Elsőnek Reinle János, másodiknak Eder hadnagy jött be. IV. *Aláirási dij* kettős fogatoknak. Dij 500 frank aranyban az elsőnek, 200 frank a másodiknak. Távolság 5000 méter. Futtattak: Mannsberg E., és Popper K. «Fánny», «Hires», Markovits Sándor «Lőrincz», Lotti», Stern Márton «Csillag», «Sagva», Podmaniczky B. «Friczi», «Irma», Fényes Lajos «Julcsa», «Kanász», Ercsey Zsiga «Villám», Nevo». A negyedik körfutás után elsőnek beérkezett Podmaniczky Béla b. «Friczi»-je s «Irma»-ja, másodiknak Markovits Sándor «Lőrincz»-e és «Lotti»-ja.

— **Lóverseny Nagybecskereken.** E hó 21-én Nagybecskereken lóverseny lesz a következő programmal: I. *Sikverseny.* Önkéntes adakozások utján befolyt hat dijra csakis torontálmegyei földmivelők birtokában levő lovak számára. Urlovarok kizárvák. Távolság körülbelül 1½ kilométer. II. *Akadályverseny.* Állami dij 200 frt és még 200 frt a torontálmegyei lótenyész bizottmány versenypénztárából, továbbá tiszteletdij a győztes lovas részére, adja Thurn és Taxis Viktorin herczegnő. Mindenkoru és országbeli ló számára. Távolság 4000 méter. Tét 15, bánat 5 frt. A 2. lónak a bet tek és bánatpénzek levonatván belőle a kettős betét a 3-nak. III. *Gátverseny.* Nagybecskerek város dija 200 frt és tiszteletdij a nagybecskereki hölgyektől. Minden koru és országbeli ló számára. Távolság 2400 méter. Urlovarok szinekben vagy egyenruhában. Tét 10 frt. Bánat 5 frt. A második lónak a betétek és bánatpénzek, levonatván belőle az egyszerü betét az első részére. IV. *Vadászverseny.* Urlovarok. Minden koru és országbeli ló számára. Tiszteletdij a győztes lovas részére. Tét 5 frt. Fuss vagy fizess. Teher 75 klgr. A betétek a másodiknak, levonatván belőle az egyszerü betét az első ré zére. Nevezhetni szeptember hó 20-iki déli 12 óráig Kulifay Lajos Nagybecskerek város polgármesterénél.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A magánépitése bizottság** a következő épitési engedély kiadását hozza javaslatba; a *magyar államvasutak* igazgatóságának a X. ker. sertéshizlaló állomáson egyemeletes állomási épületre, fedett sertésállásra és rakodóra, nyilt sertésállásra és rakodóra, szabadon álló trágya rakodóra, kezelési fabódéra, hidmérlegre és hozzá tartozó fabódéra, a létező sertésrakodó és őrbódé áthelyezésére, és két sertésusztatóra; az *országos kiállitási bizottmánynak* a kiállitás területén bor- és szeszesital kiállitási csarnokra, s a rimamurányi és salgótarjáni vasmü-társaság kiállitási pavillonjára, *Popper* Lipótnak a kiállitási területen pavillonra, Hartig Antalnénak az Istenhegyen 9. sz. a. nyaralóra, Keinz Jánosnak VI. iskola ut 17. sz. a. földszintes házra, Grettier Károlynak VIII. ker. Práter-uteza 12. sz. a. emeletes toldalékra, Niebauer Katalinnak III. ker. Vörösvári-uteza 2. sz. a. földszintes toldalékra.

— **A fővárosi pénzügyi bizottság** ma délelőtt Kada Mihály alpolgármester elnöklete alatt ülést tartott, melynek első tárgyát a főváros legelő javadalmának haszonbérbeadása iránti árverés képezte. Az eddigi haszonbér évi 21,400 frt volt. Ezuttal «Deutsch Mór és társa Pichler» évi 12,110 frt 60 krt ajánlanak. A bizottság ezt az ajánlatot elfogadta. A IX. ker. soroksári ut melletti homokbánya bérbeadása iránt megtartott árlejtésre három irásbeli ajánlat érkezett be. Ezek közül legtöbbet 10,170 forint évi bért ajánl Polatsek Antal. A bizottság ennek az ajánlatát fogja pártolólag a tanács elé terjeszteni. Az eddigi bér évi 10,170 frt volt. Az irodai papir, iroszerek és levélboritékok szállitása iránt beérkezett ajánlatok megvizsgálására kiküldött albizottság Dona Döme és társa és Schwartz Henrik ajánlatait találta a legjobbaknak s ezeket kivánja a szállitással megbizatni. A bizottság hozzájárul az albizottságnak ezen javaslatához, mely a tanácscsal fog közöltetni. — A kerepesi és kőbányai uti régi vámházépületek fölöslegessé válván, a VII. ügyosztály ez épületek értékesitését illetőleg azoknak bérbeadását javasolja. A bizottság egy albizottságot küld ki, hogy helyszini vizsgálat után tegyen jelentést, vajjon a vámházépület szépészet vagy közlekedési szempontból nem volna-e lebontandó? — Az I. kerületben az utolsó záporeső által elsodort utak, gátak és támfalak helyreállitási költségeinek fedezete tárgyában a számvevőség javasolja, hogy a 3050 frtra rugó költség a fogyasztási adópótlékból fedeztessék. Egyébb tárgya az ülésnek nem volt.

— **A külső kerepesi uton** a központi pályaház kiépitése és a magyar államvasut vonalának odavezetése következtében áthidalás történt. Szép kőhid épült, mely alatt robog a vasut. A kerepesi országutat egy részében e miatt jól fel is kellett tölteni. Az áthidalás megvizsgálása és próbaterhelése, s a hidnak a f ljárókkal együtt a magyar államvasutaktól az állam részére átvétele holnap (szeptember 16 án) d, e. 9 órakor lesz Andrássy Gyula középitési felügyelő vezetése alatt. A főváros részéről kiküldettek *Rózsa* Péter ügyosztályvezető, Preuszner J. biz. tag, Heuffel Adolf mérnök, Toldy József főügyész, Devecis mérnök.

— **A főváros közgyülése** szerdán több érdekes tárgyat fog elintézni, nevezetesen az uj országház környékének szabályozása; a Fényffy-féle ház kisajátitása; a villamos körvasut előmunkálatai; intézkedés a régészeti ásatások folytatása ügyében; az erzsébettéri kioszk külső homlokzatának hel reállitása; min. leirat a helypénzszedés ügyében; a járdafoglalási szabály 6 §-ának módositása; szabályrendelet a mezőgazdasági teendők határidejéről; a kiállitási lakás iroda ügye; a régészeti tárgyak monografiája; a városligeti gloriette; több felfolyamodás és kérvény stb.

— **A fővárosi egylet** e hó 16-án azaz kedden d. u. 5 órakor a régi városház tanácstermében értekezletet tart.

— **A közegészségi bizottság** ma ülést tartott és mindenekelőtt elhunyt elnöke Andreánszky Zsigmond tanácsnok halála felett mély megilletődését fejezte ki. Patrubány tiszti főorvos jelenti, hogy daczára a járványos időnek, fővárosunkban az egészségi állapot teljesen kielégitő, mi örvendetes tudomásul szolgált. Az állandó albizottság a *végleges vizmü* felett mutatta be véleményét, a mi abban összpontosul, hogy a kisérleti helyeken a megyeri határban nyert viz egészséges és ivá ra használható, azonban, hogy egészen alapos véleményt lehessen mondani, szükséges, hogy a kiszemelt területen kutat ássanak, a melynek vizét hosszabb megfigyelés alá vegyék. Egy helybeli orvos *magángyógyintézet* nyitását kérelmezi. A bizottság azt hiszi, hogy a magángyógyintézetek száma már is nagy s a fővárosban jelenleg létező intézetek és gyakorló orvosok telj sen el képesek látni a közegészségi szolgálatot. Dr. *Jovicza* Sándor a sugáruton gyógytárra kér engedélyt. A bizottság folyamodót elutásitani kéri, mert a sugáruton és ehhez közel 8 gyógyszertár áll a közönség rendelkezésére.

— **A főváros heti statisztikája.** A lefolyt héten élve született 287 gyermek, elhalt 193 személy, a születések tehát 94 esettel multák fölül a halálozásokat. Az élveszülöttek közt volt 209 törvényes, 78 törvénytelen, nemre nézve 133 fiu, 154 leány. Halvaszületett 17 gyermek, 8 törvényes, 9 törvénytelen. A halottak közt volt 95 finemü, 98 nőnemü, Egy éven aluli gyermekek száma 70. Ez év 36 hetében élveszületett összesen 10,112 gyermek, elhalt 9576 egyén, a születések többlete tehát 546. Születések arányszáma 1000 lakosra 35·8. Halálozások arányszáma 1000 lakosra általában 24·1, az egy éven fölüli lakosságnál 15·8, az öt éven felüli lakosságnál 13·9. A közkórházak betegforgalma: Szt-Rókuskórház állapot a mult hét végén 1133, szaporodás 343. csökkenés 337, állapot a hét végén 1139. Szent-János kórház állapot a mult hét végén 152, szaporodás 44, csökkenés 59, állapot e hét végén 137.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az egyetemi ifjuság választásai.** *A joghallgatókat segitő egyesület* bizottsága megalakulván, tisztviselőit következőleg választotta meg: Elnök: *Lakath* István IV. éves joghallgató, alelnök: Orkonyi Ede IV., pénztáros: legifj. Szász Károly II., ellenőr: Hertelendy László II., másodtitkár: Guttmann Lajos II., főkönyvtáros: ifj. Wenzel Gusztáv II., alkönyvtáros: Malatinszki Kálmán I., főjegyző: ifj. Szász Károly III., aljegyző: ifj. Kármán Lajos I., háznagy: Schlauch Lajos III. éves joghallgatók. A titkári állást egyelőre betöltetlenül hagyták. — *A tud. és müegyetemi olvasókör* bizottsági tagjaivá tegnap a következőket választották meg: A joghallgatok közül Rakovszky Géza, Lakath István, ifj. Zichy Nándor gróf, Toldy Géza, Wesztermayer Vidor rendes tagok, Térfi Gyula, Filó Tihamér póttagok. Bölcsészek közül: Erdélyi Pál és Négyessi László rendes tagok, Soltész Arpád póttag. Orvosnövendékek közül: Banóczy Gyula, Sántha György rendes tagok, Schlauch Géza póttag. Mügyetemi hallgatók közül: Tolnay Cornél, Paal Arpád, Justh Ferencz rendes tagok, Gardos Károly póttag. A tisztviselőket csak holnap választják meg. — *Az orvosnövendékek* segélyegyesületének bizottsága ma délután alakult meg a következőkből: (V. évfolyam: Apáthy István, Preisz Hugo, Pollak Gyula, Kohn Lipót, rendes tagok, Kórodi Pál póttag. Beadatott összesen 54 szavazat. — IV. évf. Bäcker József, Temesváry Rezső, Ertl Géza, Weimberger Zsiga rendes tagok, Grosz Menyhért póttag. Beadatott 38 szavazat. — III. évf. Demko Béla, Felsenburg Gusztáv, Friedrich Gusztáv, Székely Ádám rendes tagok, Bugyi Ferencz póttag. Összesen 19 szavazat. — II. évf.: Brichta Mihály, Schwarz Vilmos, Korányi Sándor, Deutsch Mátyás rendes tagok, Hajcsi Sándor póttag. Összesen 24 szavazat. — I. évf. Fodor Géza, Balogh Oszkár, Weiszmann Frigyes, Feleki Sándor. A tisztviselőket holnap választják meg.

— **A budapesti könyvnyomdászok és betüöntök** egyesülete október hó 19-én a fővárosi Vigadó nagytermében rendkivüli közgyülést tart, melynek tárgyát az országos nyomdászegylet megalakitása tárgyában teendő intézkedések megbeszélése s ezzel kapcsolatban egy 11 tagu bizottság választása fogja képezni, mely az intézkedéseket egyelőre vezetni fogja.

— **Fővárosi magánhivatalnokok köre.** A végrehajtó bizottságnak *Strasser* Alfréd (Strasser és König czég), *Steiner* József a «Magyar Lloyd» szerkesztője és *Gebhart* János (a hengermalom tisztviselője) tagjaiból álló küldöttségét ma fogadta Matlekovics Sándor államtitkár s elfogadta védnöki jelölését. Innen a küldöttség Burchard Konrádhoz a hengermalom igazgatójához ment, a ki az elnöki jelöltséget szintén elfogadta. A kör iránt nagy az érdeklődes; a tagok száma a végrehajtó bizottság buzgó eljárása folytán már körülbelül 400-ra megy. A kör közgyülése f. hó 21-én lesz a magyar gazdák társas köre (Haas palota) I. emeleti helyiségében. Ezeket a helyiségeket október első napjaiban a kör veszi át.

— **A székely mivelődési és közgazdasági egylet** szeptember hó 25-én tartja Maros-Vásárhelyen évi nagygyülését. A folyó ügyeken és szokásos jelentéseken kivül a nagygyülésen két felolvasás is lesz. Az egyik: dr. Szabó Károly kolozsvári m. kir. egyet. tanártól, e kérdésre: «Királyi telepitvényesek-e a székelyek?» — és Nagy Gyula m. kir. erdofelügyelőtől: «A székelyföld közgazdasági szerepéről és hivatásáról hazánkban, különös tekintettel az erdészetre.»

— **A zenetanárok országos egyesületének** minapi választmányi ülésében felolvastatott *Matlekovits* államtitkárnak, mint az orsz. kiállitás elnökének az egyesülethez intézett levele, melyben kérdést intéz az iránt, hogy nem volna-e lehetséges és czélszerü a jövő évi országos kiállitás alkalmából Budapesten egy zenetanár-kongreszszust tartani. Az egyesület a kongresszus megtartását elhatározta s az előleges munkálatok vezetésére egy szükebbkörü bizottságot küldött ki. — Ezután Ságh József egyesületi elnök tett inditványt, hogy az országos zenetanárok egyesülete, mint erre leginkább hivatott, karolja fel a zenetanárképző intézményt s l tesitsen Magyarországon egy «Or zágos zen tanárképző akademiá»-t. A költségek fedezésére nézve azt ajánlja, hogy az egyesület sorsjegyek kibocsátása által szerezzen be 200,000 forint alaptőkét. Összesen 50—100 nyereménytárgyat lehetne kitüzni, mely czélra már fel is van ajánlva egy 600 frt értékü hegedü, egy 200 frtos vonó, egy zongora, egy harmonium és több más tárgy. A választmány az inditványt elfogadta s elhatározta, hogy az eszme létesitése iránt mozgalmat indit. Pajor Antal elszegényedett zenetanár részére, daczára, hogy nem is tagja az egyesületnek, a választmány már másodizben szavazott meg pénzbeli segélyt s végül 3 rendes és 14 pártoló tagot választott.

— **A nemzeti torna-egyesület** tanügyi bizottsága legutóbb tartott ülésén megállapitotta a gyermekek tornázására vonatkozó tornarendet s torna-anyagot. A tornatanitási tanfolyamra a beiratások október 1-től 15-éig tartanak.

A Gusztáv Adolf egyesület közgyülése.

(Az «Egyetértés» saját levelezőjétől.)

Wiesbaden, szept. 11.

(Harmadik nap.)

A tegnap esti «kerti ünnepély» alkalmával teljesen ki volt világitva a fürdői park s a Gusztáv Adolf egylet tiszteletére G. A. V. kivilágitott betükkel ellátott obeliszk volt felállitva. Esti tizedfél órakor a kerti tó mentén tüzijáték volt. A kötéltánczos és a programm utolsó száma, a bombázás kiváló tetszésben részesültek. A tüzijátékot tánczvigalom követte.

A gyülés harmadik napján a szokott bevezetések után megnyitotta *Fricke* elnök, az évi tudósitás fölött való eszmecserét. Erre vonatkozólag ajánltatott, hogy a G. A. egylet irodalma gondosan terjesztessék, miután a reformáczió is röpiratok és népszerü nyomtatványok utján terjedett oly nagy gyorsasággal. Barmenben akadt egy kiadó, ki «Für die Festgenossen und Freunde des Gustav-Adolf-Vereins» czim alatt, az egyház inségét festő, tizfilléres füzetkéket bocsát közre. *Rogge* udvari és tábori lelkész ajánlja, hogy a konfirmáczióhoz járó ifjuságot különösen ismertessék meg a Gustav Adolf-egylettel és szoktassák áldozatkészségre. *Vogt* fájlalja, hogy nem eléggé használják az illető irók a nagy napilapokat az egylet népszerüsitésére.

Azután *Keim* wiesbadeni törvényszéki tanácsos, sai jelentést tett az egyleti számadás felülvizsgálatáról s a számadás helyességéről. Ennek folytán az egylet 52 évig müködött, lelépő pénztárosát az egylet disztagjává, Foerster lipcsei kereskedőt pedig az egylet pénztárosává választották. Ezután *Brandsch*, erdélyi esperes és követ megköszönte az erdélyi 37 szász gyülekezet segélyeztetését.

A mai nap fénypontját képezte az ugynevezett «*Szeretetmüve*» (Liebeswerk). Ugyanis hónapokkal előbb három inséges ev. egyházat jelöltek ki rendkivüli összegekkel való segélyezés vé ett. Minden főegylet e czélra rendkivüli adományt jelentett be, még pedig vagy csupán a győző, vagy a győző és a két elbukó egyház részére. Ilyen módon bejelentetett összesen a győző egyház részére 17,325 márka, egy-egy elbukott egyház részére 4855 márka. Szavazas döntvén el a győzelmet, *Weiszbriach* (Karinthiában) nyerte el a fő szeretetadományt, *Camberg* Nasszauban és *Rosenheim* Bajorországban pedig kapták a kisebb adományokat. Képzelhető, hogy Weiszbriach lelkésze, *Stelzer* pozsonyi születésü hazánkfia mily meghatottan fejezte ki köszönetét.

Következtek oly szónokok, kik szegény egyházaikat ajánlották segélyezés végett. Igy Vogt a nyugoti porosz egyházakat. Kölling szuperintendens a pózeniakat, Kranichfeld a luxemburgit, Goltz báró berlini prépost a «Luther-alapot» papok fiainak kiképeztetésére, Láng Adolf pestmegyei főesperes Daruvár és Foth egyházait, Liens a bukaresti egyházat ajánlották. Friedner madridi lelkész élénken ecsetelte a spanyol, Calvino valdenszi lelkész az olasz és Enke a lyoni állapotokat. Schück heidelbergi lelkész pedig épenséggel a Jekaterinodar orosz ev. egyházról beszélt érdekesen.

A napirend utotsó pontja a jövő egyetemes gyülés helyének meghatározása volt. *Knörich* gondnok csehországi Reichenbergből, egyházi gondnok, egyháza és városi hatósága nevében Reichenberget, az eisenachi lelkész pedig a reformácziokori népéit Eisenachot ajánlá. A szavazás akként döntött, hogy *Reichenberget* jelölte ki a jövő gyülés helyéül és igy először fog a Gustav Adolf-egylet Ausztria földjén gyülésezni.

Láng Adolf.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **A «Testvériség»-nek,** a kecskeméti antiszemita lap szerkesztőjének *Nagy* Imrének sajtóügyében a kecskeméti törvényszék előtt tartott végtárgyalásról a *Kecskemétből* következőket vesszük át: A kir. törvényszék a következőleg alakult: elnök: Kovács József kir. törvényszéki biró, helyettes elnök: birák: Ihász Márton és Tormássy Mihály trvszéki birák; tanácsjegyző: F. Kiss János; közvádló: dr. Katona Béla kir. alügyész. Vádlott Nagy Imre védőügyvéd nélkül jelenik meg. Az általános kérdésekre előadja, hogy reform. vallásu, 37 éves, vagyontalan, büntetve nem volt. Mivel az idézést csak pár nap előtt kapta, kéri a tárgyalás elhalasztását. A biróság e kérelmet nem teljesiti. *Tormásy* Mihály biró felolvastatni kéri a vádinditványt. Ez felolvastatván, abból kitünik, mikép a Nagy Imre tulajdonos kiadásában megjelent külömböző czikkek folyton politikai kérdésekkel foglalkoznak, miért a kiadónak megnevezett egyén ez által 11 rendbeli sajtóvétséget követett el, mert a törvény értelmében ezen lapért a szükséges 5000 frt biztositék letéve nincsen. Noha a lap magát társadalmi közlönynek nevezi czimiratában, annak tartalma szerint mégis mint politikai lap szerepel, mert több czikkében magát az országos antiszemita-párt közlönyének hirdeti s magát a negyvennyolczas függetlenségi antiszemita-párt organumának vallja. Ezenkivül pedig a törvény rendelete ellenére, Nagy Imre négy izben lopját a város polgármesterének bemutatni elmulasztván, — összesen 15 rendbeli sajtóvétség miatt emeltetik ellene vád. A *vádlott* kijelenti, hogy továbbra is ragaszkodik a vizsgaló biró előtt tett vallomásához s tagadja, hogy a kérdéses czikkek politikai tartalmuak volnának. Az *elnök* erre kérdést intéz a vádlotthoz, hogy tudja-e, mi az a politika, s ha tudja, mondja meg, mit ért az alatt? A *vádlott* erre igennel felel, azonban, hogy mit ért politika alatt, azt minden igyekezete daczára sem tudja meghatározni s egész védelme csak abban összpontosul, hogy ő ugy tartja, mikép a «Testvériség» nem foglalkozott politikai, hanem csupán közgazdasági és társadalmi kérdésekkel. *Tormásy* M. biró erre azt kérdi vádlottól, hogy miféle közgazdasági kérdésnek tartja azt, ha a nevezett lap az országgyülési képviselőválasztásokra nézve intéz felhivást a választó polgárokhoz, s társadalmi kérdés-e az, ha azon czikkek egyik vagy másik párt jelöltjeire leendő szavazásra hivják fel a választókat? A *vádlott* erre azt feleli, hogy az ő felfogása szerint az a felhivás, hogy milyen képviselőket válaszszon a nép s hová adja szavazatát, nem politizálás, miért a kérdéses czikkek, melyek ily felhivásokat foglalnak magukban, szerinte nem politikai tartalmuak. *Ihász* Márton biró erre azt a kérdést intézi vádlotthoz, hogy mégis mit ért hát politika alatt, ha mindezek nem azok? A *vádlott* erre kijelenti, hogy szerinte «csak az a politikai dolog, ha csupán a szabadság eszméje fejtegettetik, de az országgyülési képviselőválasztás nem politikai cselekmény.» *Ihász* M. biró: Tudja-e, hogy biztositék nélküli lapnak nem szabad politikai czikket kiadni? *A vádlott*: Tudom. *Ihász* biró: Ön volt-e az előbbi kiadó Szücs idejében, azon lap szerkesztője? *A vádlott*: Igen, én. *Ihász*: biró: Ha tehát ön volt akkor is a szerkesztő, tudja, hogy Szücs már előbb elitéltetett szintén politikai tartalmu czikkek közlése miatt, tehát miért közölt mégis hasonló czikkeket a lapban, miután meggyőződhetett, hogy az tiltva van s az ily kiadóra büntetés vár. *A vádlott*: A Szücs kiadósága idejében közlött czikkek sem tartalmaznak felfogásom szerint politikát s meg vagyok győződve, hogy Szücs, noha két biróság által elitéltetett, a legfőbb itélőszéken fel fog mentetni. A bizonyitási eljárás befejezése után dr. *Katona* Béla kir. alügyész eloterjeszti vádbeszédét: A vizsgálat és a végtárgyalás során beigazoltatott, mikép Nagy Imre a «Testvériség» czimü társadalmi és közgazdasági lap kiadótulajdonosa azon lap 11. számában 11 izben politikai irányu czikkeket közölt, miért ugyanannyiszor az 1848. évi XVIII. t. cz. 31. §-ában foglalt 1 évi fogság és 500 frtig terjedhető pénzbirság büntetéssel sujtandó sajtóvétséget követett el, — ugyanazon lap négy példányának a helybeli hatóság elnökénél lett be nem mutatása által pedig az 1848. t. cz. 30. §. 4-ik pontjába ütköző négy izbeni sajtóvétséget követvén el, igy összesen 15 rendbeli sajtóvétség miatt az 1878. évi V. t. cz. 96. és 97-ik §-ához képest összbüntetésképen a bünösség kimondása után vádlottat a legsulyosabb fokban kéri büntetni, és az egy évi fogházbüntetést a vétségek halmaza miatt 1 évi fogház maximummal felemelni kéri. Ezenkivül vádlottat kéri az 1848. XVIII. t. cz. 30. §. 4. pontja értelmében az elkövetett négyrendbeli sajtóvétségért, minden esetért megfelelő pénzbirsággal büntetni, és a felmerülendő rabtartási költségekben elmarasztalni. A *vádlott* Nagy Imre azt mondja, hogy pedig a «Testvériség» 1-ső számjától kezdve mindvégig az itt kérdésben forgó czikkekhez hasontartalmu czikkeket hozott, ebnelfogva a «Testvériség» első számának megjelenése után a törvény értelmében kötelessége lett volna a város polgármesterének a «Testvériség» ellen kauczió nélküli politizálás miatt, feltéve, ha abban csakugyan politika van, a fenyitő feljelentést megtenni, de miután a polgármester ezen kötelességét elmulasztotta, ő ez eljárásban megnyugodott s azt hitte, hogy a «Testvériség» csakugyan nem foglal magában politikát, ezért a megkezdett uton jóhiszemüleg haladt tovább. Különben pedig vádlott tagadja, hogy a kérdéses czikkek politikai tartalmuak volnának. Az antiszemitapárt sem politikai párt az ő felfogása szerint, végül kéri magát felmentetni. A *közvádló* ragaszkodik vádinditványához. E czikkekben vádlott kiméletlen és durva támadást intézett mindenki ellen, s nagyon is akarta kitüntetni, hogy ő tudja, mi az a politizálás, s most, midőn ezekért megfelelni kellene, helyet nem tudja megállani. Hogy pedig vádlott már az 1-ső kiadott lapszámért a politizálás miatt perbe nem fogatott, az öt legkevésbbé sem menti fel a büntetés terhe alul. Nagyon különös volna, ha a lótolvaj is azzal védekeznék a reá sült lolopásérti kérdőre vonatás alkalmával, hogy lopott ő már előbb is lovat és pedig többször, de mivel azokért nem fogta senki kérdőre, tehát azt hitte, hogy szabad lovat lopni, ugyanazért ő jóhiszemüleg, mint nem tiltott cselekményt vitte véghez a legutóbbi tolvajlást is. A tárgyalás befejeztetvén, egy negyedórai tanácskozás után a kir. törvényszék kihirdette az itéletet, mely szerint Nagy Imre a «Testvériség» kiadója 15 rendbeli sajtóvétség elkövetésében bünösnek mondatik ki, ezért összbüntetésképen *hat havi fogházra és 200 frt pénzbirság* megfizetésére és a fölmerülendő rabtartási költségek megtéritésére itéltetik. Az itéletet mind vádlott, mind a kir. ügyész felebbezte.

— **Jogérvényes itélet felfüggesztése.** Zuckmann Simon szabólegényt, ki neje aláirását használta egy 200 forintos váltón, a biróság mindhárom fokon két évi fegyházra itélte. A kir. kuria itéletének kihirdetése után azonban Zuckmann védője *Győrffy* Gyula a büntető eljárás ujból való megkezdését kérte, mivel Zuckmanné állitása szerint ő fölhatalmazta férjét nevének aláirására és kereskedőknél amugy is szokásban van, hogy a feleség különös meghagyása nélkül annak névaláirását használhatják. A budapesti kir. törvényszék elhatározta, hogy ez ügyben elrendeli az elővizsgálatot. Ma hirdették ki ez ügyben a legfelső biróság itéletét, mire Kálossy alügyész azt inditványozta, hogy az elitéltet a pör megujitására való tekintet nélkül utasitsák fogságbüntetése megkezdésére, mivel a jogérvényes itélet végrehajtását már nem akadályozhatja meg. Győrffy ez ellenében azt hozta fel, hogy az elővizsgálat elrendelése már arra mutat, hogy a törvényszék tekintettel lesz a felfüggesztő érvre. A törvényszék hosszabb tanácskozás után elrendelte az itélet felfüggesztését az uj vizsgálatok befejeztéig.

— **A marmarosszigeti bünügy,** melyben a kir. kuria a két első foku biróság ellenére a vádlottakat 12 évi fegyházra itélte, ujabb stádiumba jutott. A törvényszék végzését, mely konstatálja, hogy a terhelő tanuk nem is voltak képesek a helyszinén látni a gyilkosság elkövetését, a kir. kuria, formahiba miatt megsemmisitette s a törvényszéket uj határozat hozatalára utasitotta. Az alatt az 1—1½ év alatt pedig, a mennyibe a mi bünvádi eljárásunk szerint az első foku végzésen követelt irályi változtatás keresztülvitele kerül, a fegyházbüntetés végrehajtása annak rendje és módja szerint tovább foly.

Nagyszeben, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Friedenwanger orvos és családja gyilkosainak *Kleeberg* Antalnak, *Marlin* Robertnek és *Marlin* Rezsőnek monstre-bünpörében mára kitüzött végtárgyalás elhalasztatott.

MULATSÁGOK.

— **A rákespalotai parkban** szinielőadást, hangversenyt rendeznek e hó 21-én, vasárnap, a saison befejezéseül. A müsor változatosan van összeállitva. Előadják Porzsolt Kálmán «Párbaj» cz. egy felvonásos szinmüvét. Papp József ur szavalni fog, Emerich Jolán k. a. magyar népdalokat énekelt. Papp Róza kisasszony szaval.

— **A tordai közönség** e hó 6-án élvezetes estét töltött el. Az olv. nőegylet az ó tordai ev. ref torony alap javára tánczczal egybekötött hangversenyt rendezett, melyben közreműködtek Ajtainé Szabó Pepi aszszony, Rigó Anna, Oszián Irma és Pap Ilona k. a., továbbá Pozsoni Antal, Pozsoni Gábor, Nagy Olivér és Veress Lajos, valamint a helybeli dalárda. — A kaszinó nagy terme vidéki és helyi közönséggel egészen megtelt s a tetszésnyilatkozatok minden egyes darabnál szünni nem akaró tapsok és ismételtetésekben nyilvánultak. Hangverseny után kezdődött a táncz, mely reggeli 4 óráig tartott. Az estély jövedelme 200 frt.

— **Balassa-Gyarmaton** mükedvelői szini előadás volt e hó 7-én, melyet a nógrádi fiatalság a rétsági tüzkárosultak javára, valamint az ujonnan beszerzett diszletek költségeinek fedezésére rendezett. Két szindarabbal lepték meg a közönséget és pedig: «*A marquisné arczképei*» aprósággal, mely vigjátékban Szerény Margit urhölgy szinpadi otthonossággal és kedvességgel játszott s a közönség sok tapsban részesitette. Ezt követte: «*A frenolog*», gróf Zichy Géza b hózata, melyben Szerény Zoltán tünt ki «Delor marquis» eredeti alakitása által, a többi szereplők is mind jól megállták helyöket: Előadás után vig tánczmulatság következett a megyeház termében. Jelen voltak: Balás Antalné, Hanzély Mártonné, Adorján Lőrinczné, Klein Jánosné, Török Zoltánné, Garam Jenőné, Harmos Gáborné, Szerény Gáborné, Russzinkó Antalné, Sipler Pálné, Kubányi I.-né, Kotzanrok Károlyné, Markovics N.-né, Elhemiczky Flórisné, továbbá: Balás Irénke, Frideczky Mariska, Szerény Irén, Margit és Gizella, Pethes Ilona, Fölkel Mariska, Kubányi Margit, Elfer Ilon, Kotzanrok Mariska és Eugénia, Fehér Mariska stb. A férfiak közül: Hanzély Márton, Madách Pál, Muzslay Gyula, Balás Barna, Pethes Béla, Baintner Arnold, Gonda K., Hermann K., Fábián Gyula, Horváth B., Nagy Miklós, Szerény Zoltán stb.

HÁZASSÁG.

— **Horváth Béla** Hontmegye központi szolgabirája e napokban jegyezte el Nikora Róza kisasszonyt Budapesten.

— **Moson György** biztositó intézeti felügyelő e napokban vezette oltárhoz Nagy-Károlyban özv. Horváth Nándorné urnő leányát Klára kisasszonyt.

— **Serák Károly,** az állatkert igazgatója, ma tartotta esküvőjét a kálvintéri ref. templomban Hentaller Elma kisasszonynyal. Tanuk voltak Siposs Antal és Hentaller Lajos.

— **Thern Vilmos** zongoramüvész szerdán e hó 17-én délelőtti 11 órakor Bécsben oltárhoz vezeti Nádler Anna kisasszonyt, Nádler János nagykereskedő leányát.

— **Bánréti Fuchs Miksa** vasutigazgató és kenyérmezei gyártulajdonos leányával, Berta kisasszonynyal e hó 14-én esküdött meg Barta Miksa osztr. államvasuti irodafőnök. Az öröm apa, a nap örömére az esztergomi szegények részére 150 frtot küldött a polgármesteri hivatalnak. A gyár 260 munkását is megvendégelték.

— **Bocsi Vajnai Béla** kolozsmegyei fiatal földbirtokos tegnap vezette oltarhoz a kriztinavárosi templomban dr. Szurmák Vilmos ismert fővárosi ékszerész kedves leányát Mariskát. Násznagyok voltak dr. Vaskovits János és dr. Bradách Antal. Nyoszolyó leányok pedig Török Sarolta és Irén Natter Emike, Galambos Joszi és Margit és Vaskovits Erzsi k. a. Az esküvőt kedélyes lakoma követte, mely után a fiatal házaspár nászutra indult.

— **Berczeller Gyula** solti haszonbérlő jegyet váltott Elias Jakab komáromi kereskedő Regina leányával

— Néhai bölsei **Boday Sándor** volt miniszteri tanácsos özvegyének, Tiszaujhelyi Ujhelyi Vilma beregmegyei nagybirtokosnénak egyetlen lánya, *Emma*, e napokban váltott jegyet bölsei Buday Miklós ungmegyei árvaszéki elnöknek nagyrathi földbirtokosnak egyetlen fiával Buday Zádor kultur-mérnökkel.

GYÁSZROVAT.

Csia István a brassói állami elemi iskola vezértanitója e hó 13-án élete 49-iki tanitói müködésének 27-ik évében Sepsi-Szent-Iványon meghalt. Elhunytáról a brassói állami elemi és polgári iskolák tanitótestülete külön gyászjelentést adott ki.

Özv. id. Kölcsei **Kende Istvánné** szül. Csicseri Orosz Anna urnő e hó 13-án 68 éves korában hosszas betegség után elhunyt. Temetése ma ment véghez Putka-Helmeczen. Halálát elökelő, nagyszámu családja gyászolja.

Széles Endre szinyér váraljai ref. ny. lelkész s egyházmegyei tanácsbiró életének 74-ik, lelkipásztorságának 48-ik évében Szinyér-Váralján elhunyt. A tudományos férfiu több protestáns lapnak volt munkatársa s az egyházi ének-irodalomnak jeles mivelője,

Nikolics Péter a pancsovai görög nem egyesült hitközség elnöke, tekintélyes polgár, pénteken Pancsován meghalt.

Davila Antal román tábornok, katonai és közegészségügyi főfelügyelő, a királyi ház első orvosa Bukarestben meghalt. Franczia származásu ember volt, kit fiatal orvos, huszonöt éves korában, 1853-ban meghivott Romániába az akkori uralkodó fejedelem, Stirbei herczeg. Davila tábornok a bukaresti orvosi egyetem megalkotója, ő volt e tudományos intézetnek hosszu éveken át igazgatója.

Tüskei Kovács József m. k. pénzügyminiszteri számvizsgáló, Kovács Imre állami nyug. főmérnök fia, e hó 14-én élete 35-ik évében Budapesten elhunyt.

Löwy Jakab magánzót e hó 14-én temették el Esztergomban. A megboldogult érdeme az esztergomi izr. templom létesitése. A templom egyenesen az ő szivós kitartása és nagy anyagi áldozata folytán épült meg. A gyászbeszédet, melyet dr. *Herczog* budapesti rabbinövendék tartott magyar nyelven, vallásküIönbség nélkül nagyszámu közönség hallgatta.

A hivatalos lap szept. 14-ki számából.

A csendőrség köréből. Ő felsége *Bágya* Ferenczet, a m. kir. 9. számu honvéd huszárezred szabadságolt állományu főhadnagyot, a magy. kir. csendőrség állományába főhadnagygyá kinevezte.

Ügyvédi kamara. A gyulafehérvári ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, hogy dr. *Biró* József dévai ügyvéd, *Rejöd* József gyulafehérvári ügyvéd a kamara lajstromába folytatólag bejegyeztetett. *Bontescu* Mihály vajda-hunyadi ügyvéd lakhelyét és irodáját Hátszegre tette át. *Tóth* László dévai ügyvéd elhalálozása folytán e kamara lajstromából kitöröltetett és a halaszthatlan teendők foganatositására dr. *Biró* József dévai ügyvéd neveztetett ki gondnokul. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, hogy *Varga* Ferencz szeredi ügyvéd f. hó 3-án elhalálozván, a kamara lajstromából kitöröltetett, s a halaszthatlan teendők teljesitésére *Horváth* Gyula galántai ügyvéd rendeltetett ki gondnokul. A beszterczebányai ügyvédi kamara részéről ezennel közhirré tétetik, hogy *Prokop* Adolf zólyomi ügyvéd elhalálozása miatt a kamara lajstromából kitöröltetett s irodája részére a halaszthatlan teendők teljesitésére *Knyazoviczky* János zólyomi ügyvéd rendeltetett ki gondnokul.

Névváltoztatás. Kiskoru *Kicsek* József szombathelyi illetőségü novai lakos vezetéknevének Murányi-ra, *Grünn* Lajos perjámosi illetőségü budapesti lakos vezetéknevének Baróti-ra, *Donovák* Géza kolozsvari illetőségü ugyanottani lakos, saját valamint Géza és Elemér kiskoru gyermekei vezetéknevének Dalmai-ra, kiskoru *Spät* Sándor csongrádi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének Szarvasi-ra, *Bassics* Mihály budapesti illetőségü ugyanottani lakos, saját és kiskoru Aladár fia vezetéknevének Bornemisza-ra, *Braunstein* Márton fényeslitkei illetőségü budapesti lakos vezetéknevének Seres-re, *Stern* Eduárd baji illetőségü csákvári lakos vezetéknevének «Csillag»-ra', *Steinfeld* Pál geleji illetőségü budapesti lakos vezetéknevének «Mezei»-re, *Weinberger* Farkas budapesti illetőségü ugyanottani lakos, saját és kiskoru Miksa fia vezetéknevének «Védő»-re, *Blum* Ferencz kolozsvári illetőségü ugyanottani lakos, saját valamint kiskoru Anna leánya vezetéknevének «Virág»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

TÁVIRATOK.

Nagyszeben, szept. 15. (O. É.) Király ő felségéhez a «Gusztáv Adolf egylet», az «Erdélyi szász gazdasági egylet», az erdélyi «Kárpátok egyesülete» és az erdélyi «Tudomány» egylet a szászok Erdélyben való letelepedésének hétszázadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepélyek első napján, mely ő felsége születésnapjával épen összeesett, üdvkivánatokat intézett, melyekért a legfelsőbb köszönetnyilvánitás a napokban érkezett le azzal a meghagyással, hogy erről *Brennerberg* Mór főispán az illető egyleteket értesitse.

Fiume, szept. 15. (O. É.) A hadi tengerészeti a adémia növendékei a «Saida» korvetten tett gyakorlati utjokból visszatértek. A fiatal *Coburg* herczeg rendes akadémiai növendéknek vétetett fel.

Zágráb, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Holnap harminczegy kerületben lesz választás, de csak három kerületben, tudniillik a kőrösiben, a kapronczaiban és a varasd-töpliczihen lesz jellemzően sikeres küzdelem. Zágrábban az utóbbi két nap alatt a kormánypárti jelöltek helyzete lényegesen javult és alkalmasint a leginkább vezélyeztetett harmadik kerületben megbukik Starcsevics Antal daczára mindkét ellenzék rendkivüli erőfeszitésének. Egyébiránt a választások meglepően csöndes lefolyást nyernek; mindazáltal előrelátásból több gyalogszázadot és néhány lovas századot helyeztek el Zagoriában és ama határkerületekben, melyek a tavalyi zavargásokban részt vettek. Az ellenzék már most tiltakozik és panaszkodik a kormányközegek részéről való állitólagos választási visszaélések ellen. A *Pozor* ma azt ajánlja, hogy az erre vonatkozó panaszok távirati uton közvetlenül az uralkodóhoz intéztessenek. — Az emlitett ujság a többi közt egy táviratot reprodukál, melyet — hir szerint — *Derencsin* volt igazságügyi osztályfőnök *Djakovarból*, a hol jelölve van, a bánhoz intézett. E távirat igy hangzik: Az alispáni hivatal vezetője elrendelte a csendőrök által való üldöztetésemet és azt követelte, hogy jelöltségemnek személyes bejelentése végett előtte megjelenjek. Ez a követelés törvénytelen és én nem fogom magamat ahhoz alkalmazni. Két csendőr szakadatlan kisér és felügyel reám. Ez az eljárás kihágásokra provokál, melyeket csak barátaim józan rábeszélései akadályoznak meg.» Mint a *Narodna Novine*-nek jelentik, Derencsin kilátásai igen kedvezőtlenek, s a parasztok kihágásai ellenében az alispánsági közegeknek kellett megoltalmazniok Derencsint. Az őt kisérő püspöki titkárral együtt csak gyors visszavonulással menekülhetett az inzultusok elől. Itt az a hir van elterjedve, hogy *Miskatovicsot* kerületében a Starcsevics-pártiak tényleg bántalmazták.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A *N. Fr. Presse* jelenti: *Kálnoky* külügyminiszternek Skiernieviceből való visszatérése után Bécsben *közös miniszteri tanács lesz* az 1885-dik évi budget megállapitása s a nagy miniszteri tanácskozások előkészitése végett, melyek az uralkodónak az arlbergi vasuttól való visszatérése után Budapesten fognak tartatni a budget végleges megállapitása ügyében. A közös külügy- s közös pénzügyminiszteriumokba való kisebb változásokra vonatkozó javaslattal járó költségek nem jönnek számba. A hadsereg rendes s rendkivüli szükséglete, a bosznIai megszálló csapatok szükséglete nem lesz nagyobb a folyó évinél, sőt egyes rovatokban kisebb lesz; ez nem zárja ki azt, hogy az előirányzat egyes nagyobb fejezeteiben változások ne legyenek, a mire a gabonaneműek rendkivül olcsó árából is lehet következtetni, a mit a hadügyi kormányzat nem hagyott felhasználatlanul. Nevezetes költségemelkedés várható a *tengerészeti költségvetésnél*. A tengerészet uj főnöke *két milliónál többel kivánja emelni a budget-et*. A legközelebbi minisztertanács e felett is fog dönteni. Hirlik, hogy *Sterneck* báró *a hajóhad szaporitására* vonatkozó tervezetet dolgozott ki s terjesztett elő. Ha ez áll, akkor a tengerészeti szükséglet emelkedése nem átmeneti, hanem évről-évre visszatérő lesz.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A W. Allgemeine Zeitung jelenti: *Tisza* Kálmán miniszterelnöknek tegnapi bécsi tartózkodása alatt a magyar országgyülést megnyitó *trónbeszéd* is megbeszéltetett.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) A Pol. Corr.-nek egy Budapestről, «figyelemre méltó oldalról» vett levele konstatálja, hogy az ellenzéki lapok egynémelyikében felmerült az a kombináczió, hogy a Tisza-kormány részéről a sajtó kihágásai ellen tervbe vett rendszabályok a miniszterelnöknek legutóbbi *ischli tartózkodásában* találja erdetét — teljesen önkényes feltevés. A kérdéses törvényjavaslat már másfél évvel ezelőtt teljesen készen volt és csak abból az okból tették félre, mivel Tisza Kálmán még akkor azt hitte, hogy ezt a lépést még el lehet odázni.

Bécs, szept. 15. Alsó-Ausztria tartománygyülése, mely ma megnyittatott, a tartománygyülési elnök inditványára elhatározta, hogy Felder bárónak születése napjának hetvenedik évfordulója alkalmából, a tartománygyülés rokonszenvét és tiszteletét fogja kifejezni.

Linz, szept. 15. Felső-Ausztria tartománygyülésén *Achleuthner* apát és tartománygyülési elnök megnyitó beszédében többek közt azt mondá: «ő nem embere sem a tollnak, sem a harcznak, hanem egyedül a békességnek; nem is azért jött ő ide, hogy a gyülöletet szitsa, hanem hogy a szeretetet ápolja!» (Általános tetszés.)

Lemberg, szept. 15. *A tartománygyülés mai ülésén Hausner* inditványát tárgyalta, mely szerint az államvasutak szervezetére vonatkozó szabályzat külön választandó vasuti bizottsághoz utasittassék. *Potocki* Alfréd gr. azt inditványozta, hogy Hausner inditványa a tartományi bizottsághoz utasittassék, mert a szóban forgó szervezeti szabályzat befolyása az ország érdekeire csak később lesz felismerhető. A tartománygyülés 54 szóval 50 ellenében elvetette Potocki inditványát és külön vasuti bizottság választását határozta el.

Prága, szept. 15. A tartománygyülés valamennyi szavazattal a baloldal szavazatai ellenében elhatározta, hogy Claudynak Budweisban történt megválasztatása körül történtek alapos megvizsgálásával egy bizottságot küld ki. A tartományi bizottság nevében *Smeykal* a választás igazolását inditványozta.

Salzburg, szept. 15. Salzburg tartománygyülése ma megnyittatott. Ő felsége nevének emlitésekor a képviselők lelkes «hoch» kiáltásokba törtek ki.

Hága, szept. 15. A parliament ma *trónbeszéddel* nyittatott meg. A trónbeszéd a külfölddel való igen barátságos viszonyról megemlékezvén, kiemeli, hogy az alkotmány átvizsgálását czélzó törvényjavaslat rövid idő mulva a parliament elé fog terjesztetni. Az alkotmány 198. czikke fölötti vita, mely czikk az alkotmánynak a regensség tartama alatt eszközölhető módositásáról szól, sürgős és meg fog kezdődni, mihelyt a rendes előterjesztések tárgyalása arra időt enged. A hiány apadóban van, mindazáltal a kormány szakadatlanul a pénzügyi egyensuly helyreállitásán fáradozik. Az ország helyzete kielégitő: az idén jó a termés. Indiában, Németalföld gyarmatain, miután Jáva szigetén a járvány megszünt, szintén kielégitő állapotok uralkodnak. A kormány erélyes intézkedéseket tesz, hogy Atchinban oly viszonyokat teremtsen, melyek lehetségessé teszik, hogy a hadsereg és tengerészet által oly bátorsággal és erélylyel teljesitett sulyos szolgálat megkönnyittessék.»

Hága, szept. 15. Több különböző egylet küldöttsége ma a belügyminiszternek feliratot nyujtott át, mely az *általános szavazati jog* életbeléptetése tárgyában emez egyletek által elfogadott határozatot tartalmazza. A *miniszter* válaszában kijelenté, hogy az általános szavazati jog behozatala ujitás az országra nézve és azt nem tartja épen szükségesnek; mindamellett a kormány a kérelmet komoly megfontolás tárgyává teendi, a mire az alkotmánynak küszöbön álló átvizsgálása alkalmat fog nyujtani.

Páris, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Tonkingba nem mozgósitottak megerősités végett külön hadtestet. Az e czélra megkivántató haderőt hir szerint első sorban önkéntesekből és pedig a gyarmatokból alakitják. Biztositanak arról, hogy már Angliában is kezdik belátni, hogy az alexandriai bombáztatásért járó kárpótlék fizetésének további halasztása többé nem lesz lehetséges.

Páris, szept. 15. A «National» szerint *Courbet* tengernagy hajórajával észak felé indult és hadmüveleteinek alapjául két fontos helyet fog Peking közelében választani.

Páris, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A Daily News által jelentett s később megczáfolt eshetőség, hogy az egyiptomi kölcsönt Anglia garancziázni fogja, itt heves ellenzésre talál, mivel az ellentétben van a likvidácziónális törvénynyel s nyilt kifejezést adnak annak a gyanunak, hogy Anglia a konferenczia meghiusulását arra fogja felhasználni, hogy Egyiptomot Angliától függő helyzetbe hozza.

Brüsszel, szept. 15. A községtanács mai ülésén a polgármester előterjesztette jelentését a legutóbbi zavargásokra vonatkozólag. A polgármester sajnálatát fejezi ki a szept. 7-iki kihágások fölött és kiemeli, hogy a rendőrség, csendőrség és polgári őrség mindent megtettek a rend föntartására, ez azonban az óriási néptömeggel szemben lehetetlen volt. A községtanács erre egyhangulag köszönetet szavazott a polgármesternek és a rendőrségnek a legutóbbi izgatásokkal szemben tanusitott erélyes maguktartásáért.

London, szept. 15. A «Pall-Mall-Gezette» értesülése szerint a khinaiaknak nincs szándékukban a Shanrai folyó csatornáját Vu-Sung mellett elzárni, ha a francziák támadást nem intéznek.

Róma, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. De Martinst a kairói olasz diplomácziai ügynököt e hét folyamán várják ide.— A propaganda fide a khinai apostoli missziótól nem régiben igen kedvező hireket kapott. Az egyházi javakra nézve alakult likvidáló bizottság a propaganda birtokainak eladására nézve több hirdetményt bocsátott ki. Msgr. Ferrata a msgr. Rottelli helyébe Konstantinápolyba kinevezett apostoli vikárius e hó végén foglalja el hivatalát.

Alexandria, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) Pol. Corr. Granville lord lelkére kötötte az egyiptomi kormánynak, hogy szigoruan felügyeljen arra, hogy a hajókkal szemben a fennálló egészségügyi szabályok megtartassanak. Az angol kormány kivánságához képest ezután a rendes postahajókat csak akkor bocsátják be Szuezbe, ha kapitányaik tiszta pátenst mutathatnak fel. Magánhajók, melyek ázsiai, vagy más távoli kikötőkből jönnek, vagy oda mennek, átmehetnek a szuezi csatornán, hanem azért egyiptomi kikötőben kiköthetnek.

A császártalálkozás.

Varsó, szept. 14. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Mint a *Kuryr Varszavszki* jelenti, Hohenlohe herczeg párisi német nagykövet tegnap Párisból ide érkezett és innét Skierniewiczébe megy. A német császárnak Skierniewiczében a lodzi s tamaszoki német nagyiparosok egy küldöttsége hódolati feliratot fog átnyujtani.

Varsó, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) A czár parancsára tegnap Witgenstein herczeg főszárnysegéd, a czári kiséret vezérőrnagyai Korff báró és Orlov-Denissov gróf, továbbá Belosserskij-Belosserskij szárnysegéd és Berg gr. ezredes Alexandrowóba mentek Vilmos császár üdvözlésére és Skierniewiczébe kisérésére

Varsó, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) *Nikolaj Alexandrevics* trónörökös tegnap delben Obolenskij herczeg fömarsall, Galizyn herczeg udvarmester, Sturler főszárnysegéd és Puskin vezérőrnagy kiséretében az osztrák határon levő Graniczába utazott, hogy ott várja be a ma reggel megérkező Ferencz József királyt és azt szüleinek nevében üdvözölve, Skierniewiczébe kisérje. A városi csendőrség parancsnoka, Brock vezérőrnagy egy szakasz csendőrrel már 13-ka óta Graniczában van. A bécs-varsói vasuton Ferencz József biztonságára ugyanazokat az intézkedéseket foganatositották, mint Sándor czáréra a pétervár-varsói vonalon. Minden 200 lépésre egy-egy őrszem áll.

Skierniewicze, szept. 14. A czár, a czárné, a czárevics, Alexandrovics Vladimir, Nikolajevics Miklós és Nikolajevics Péter nagyherczegek kiséretökkel este hét órakor, mintegy hét szalonkocsiból és két mozdonyból álló külön vonaton Nowo-Georgiewskből ide érkeztek. A skierniewiczei kastély részére föntartott külön pályaudvar előtt gyalog katonaság volt zenekarral fölállitva. Midőn a vonat berobogott, a zenekar előbb vig dalokat s azután, mikor a czár, két fia és a nagyherczegek által követve, a katonaság előtt ellépett, a nemzeti himnuszt játszotta, mialatt a katonaság szünni nem akaró «hurrah» kiáltásokban tört ki. A fogadtatás nem volt hivatalos jellegü és nem a czárt, hanem Skierniewicze földesurát illette. A fogadtatásra csak kevesen jelentek meg, köztök *Giers* külügyminiszter, *Lobanow* hg., *Wielopolski* és környékbeli főuri hölgyek gyermekeikkel, kik a czárnénak virágbokrétákat nyujtottak át. Később *Pawlowna Mária* nagyherczegnő is megjelent. A külön pályaudvar mögött levő park bejáratánál nagy diadaliv volt fölállitva, ehhez félköralakban póznák csatlakoztak, melyek között lámpa-füzérek voltak fölaggatva. A diadalivtől jobbra s balra nyolczszáz paraszt állott; a férfiak többnyire kék- vagy fehérszinü, derekukon vörös övvel átszoritott, hosszu kabátot, az asszonyok vörös szoknyát, vörös kabátot és fejükön vörös kendőt viseltek. A helyi hatóságok főnökei a czárnak a zentochaui szent szüz képét, továbbá sót és kenyeret nyujtottak át a parasztok «hurrah» kiáltása közben, az iskolás gyermekek pedig először a nemzeti himnuszt és azután a kardalt «Életünket a czárért» czimü müből énekelték el. A fogadás öt perczig tartott, mire a czár és a czárné az első és a czárevics fivérével a második kocsiban foglalt helyet és a parasztok dörgő «hurrah» kiáltásai közben, a nagyherczegek és a kiséret által követve, a kastélyba hajtattak. Az egész fogadtatás nagyon eredeti képet nyujtott. A czárné igen derült kedélyhangulatban volt. Tegnap két gyalog-ezred érkezett ide, melyeknek tulajdonosai a vendéguralkodók. A helység és a pályaudvar ki van világitva. A czár kiséretében vannak: Woronzoff-Daskov udvari miniszter, Tolstoj gr. belügyminiszter, Posiet közlekedési miniszter és Gurko tábornok-főkormányzó. A megérkezés után udvari ebéd volt.

Skierniewicze, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) Az *orosz* czári pár teljes kiséretével tegnap este 7 órakor ide érkezett. A pályaházban Mária Pawlowna nagyherczegnő, Wielopolski marquis és a helyi hatóságok fogadták őket. Az egész környék népessége oda özönlött, de senkinek sem engedték meg a perronra lépést. A vidék hölgyei, Medem kormányzó nejével élükön, pompás virágbokrétát nyujtottak át a czárnénak. A czár himnuszát 120 parasztgyermek énekelte oroszul. Egy parasztküldöttség sót és kenyeret nyujtott át. Röviddel a megérkezés után a kastélyban ebéd volt.

Krakó, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) Tegnap este 9 órakor érkezett meg Maczki-Graniczába az orosz trónörökös, Gurko tábornok és Witgenstein herczeg tábornok. A vasuti állomás környékén a mohylewi ezred és a lovasgárda 2000 embere táboroz. Azonkivül itt több orosz polgári és katonai méltóság tartózkodik. A házak orosz és osztrák lobogókkal vannak diszitve.

Trzebinja, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) A Ferencz Józsefet királyt hozó udvari vonat pontban hét órakor érkezett ide. A király üdvözlésére Ziembicki chrzanovoi kerületi kapitány jött ki a pályaházba. A király 45 perczig időzött Trzebinjában és itt fölvette az orosz ezredesi egyenruhát az orosz érdemrenddel együtt. A két géptől vont udvari vonat pont 7 óra 50 perczkor haladt át az osztrák határon. Egy ideérkezett orosz ezredes csodálkozásának adott kifejezést a fölött, hogy osztrák területen egyáltalában nincs katonaság a király védelmére rendelve.

Szczakowa, szept. 15. Az udvari vonat Ferencz József király ő felségével 8 óra 22 perczkor (varsói idő) érkezett az ünnepiesen diszitett *granicai* pályaudvarba. Ő felsége *Kálnoky* gróf külügyminiszterrel és *Kaulbars* báró ezredes katonai attaché-val egyidejüleg lépett ki a jobboldali perronra, hol *Wittgenstein* hg orosz császári főhadsegéd által üdvözöltetett, a ki *Puskin* vezérőrnagy hadsegéd és *Benkendorf* vezérőrnagy szárnysegéd kiséretében várta a királyt. Ferencz József király ő felsége köszönetét fejezte ki és az ő felsége nevét viselő dragonyos ezred Kiewből Granicába rendelt diszszázadának tisztelgését fogadta a század balszárnyán. Erre *Wittgenstein* herczeg bemutatta *Michejev* vezérőrnagyot, (a kinek dandárához tartozik a 27. sz. gyalogezred, mely a bécs-varsói vasutvonalat megszállva tartja,) a Ferencz József dragonyos ezred ezredesét, *Zemoniev* petrikaui kormányzót, valamint a granicai hivatalnokokat és tiszteket. Ő felsége a bemutatott egyének közül többeket barátságos megszólitással tüntetett ki. A diszszázad megszemlélése után ő felsége a szalonkocsiba lépett. *Kaulbars* báró ezredes figyelmeztetvén ő felségét a baloldali perron diszitésére, nagy kiséretttel ismét elhagyta a szalonkocsit és megtekintette a diszitést, tetszésének adván kifejezést, mire ujólag beszállott az udvari vonatra, mely pontban 8 óra 44 perczkor elindult *Skierniewicze* felé. Ő felségének ugy megérkezése mint elutazása alkalmával a katonai zenekar az osztrák néphimnuszt játszotta.

Skierniewicze, szept. 15. Király ő felsége Graniczából elindulván, utközben Czenstochauban és Piotzkowban a helyi hatóságok és a vaspálya mentére kirendelt ezredek parancsnokai által fogadtatott. Ő felsége az üdvözletek fogadására mindenütt kiszállt kocsijából. Piotzkowból Koluschkiba menet a vonaton villásreggeli volt, melyen a kiséret minden tagja résztvett.

Az udvari vonat pontban 2 órakor érkezett *Skierniewiczébe*.

Félórával előbb már valamennyi orosz katonai és udvari méltóság összegyült volt a külön pályaudvarban, hol a király ő felsége nevét viselő gyalog ezred és a 3. testőrosztály 2. ezredének diszszázada volt fölállitva, élén *Dandewill* osztályparancsnokkal és *Paniutin* tábornok ezredparancsnokkal. Jelen voltak: *Woronzow-Daskov, Possiet, Giers és Tolstoj* gr. miniszterek, *Lobanow* hg. nagykövet, *Gurko* tábornok főkormányó, *Drentelen* gyalogsági tábornok, *Cserewin* tábornok, *Medem* vezérőrnagy és *Wielopolski* gróf. Az egybegyültek valamennyien osztrák-magyar rendjeleket viseltek és aranytól csillogó öltözeteikben gyönyörü képet nyujtottak. A *czár* háromnegyed két órakor érkezett a pályaudvarba és a csapatok által zajos «hurrah» kiáltásokkal fogadtatott. A felség, ki osztrák-magyar gyalogezredének ezredesi egyenruháját viselte s mellét a Szt.-István-rend szalagja diszité, szemlét tartott a csapatok fölött. A czárt a *trónörökös* nagyherczeg, *György, Vladimir* és *Miklós* nagyherczegek (e két utóbbi osztrák-magyar huszárezredeik egyenruhájában, a Lipót-rend szalagjával diszitve), továbbá *Nikolajevics* Péter nagyherczeg követték. Midőn a czár köszönve a tábornokok csoportjához lépett, dörgő kiáltás hangzott föl: «Isten óvja a czárt!»

Közvetlenül az udvari vonat megérkezése előtt a *czárné* is megjelent *Paulowna Mária* nagyherczegnővel.

Midőn a vonat berobogott, király ő felsége orosz tábornoki egyenruhában, a szt. András-rend szalagjával diszitve, már a vasuti kocsi lépcsőjén állt. Ferencz József király ruganyosan leugrott, szivélyesen átölelte és háromszor megcsókolta Sándor czárt és vele férfiasan kezet fogott. Ezalatt a zenekar az osztrák himnuszt játszotta. Ezután a király üdvözölte a czárnét, neki ismételten kezet csókolván, továbbá *Paulowna Mária* nagyherczegnőt, *Wladimir* és *Miklós* nagyherczegeket, kiket egyenkint kétszer megcsókolt. Erre a trónörökös nagyherczeget és *Péter* nagyherczeget mutatták be a királynak, kikkel ő felsége szivélyesen kezet szoritott. Az egész üdvözlés rendkivül szivélyes volt.

Skiernievicze, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Ma egy *Giers* külügyminiszterhez igen közel álló egyéniséggel volt alkalmam beszélgetni. Egy órai társalgásunk némely részletei oly érdekesek, hogy el nem mulaszthatom közlésüket. Kevéssel III. Sándor czár trónralépte után Giers egyre szorgalmazta a szomszédos két nagyhatalommal való találkozást. *Bismarck* herczeg beleegyezett ebbe, csak *Andrássy ellenezte erélyesen* a dolgot. A bécsi udvari körökben a terv mellett nyilatkoztak és Andrássy oppozicziója szintén *egyik oka volt visszalépésének. Haymerle*, ki eleinte nem ellenezte a találkozást, később nehézségeket görditett elébe. Csak mikor *Kálnoky* vette át a tárczát, jött ez iránt ismét akczió folyamatba. Mikor Giers mult évben Bécsben járt, megtették a szükséges előkészületeket és a találkozásnak még a mult év őszén kellett volna végbemennie. Bismarck herczeg közbejött betegsége miatt azonban a találkozás elhalasztódott. Végleges határidőben azonban csak akkor egyeztek meg, mikor Kálnoky Varzinban tartózkodott. Ezt azonban *titokban tartották*, mert féltek, hogy *Vilmos császár egészségi álapota az utolsó órában ismét dugába dönthetné az egyezséget* és a tervnek ily meghiusulásából többféle mendemonda keletkezhetnék. A *találkozás czélja* első sorban annak konstatálása, hogy a három uralkodó közt semmiféle személyes egyenetlenség nem forog fönn. A tanácskozás főtárgyát az képezi, hogy módokat találjanak a monarchikus elv megvédésére, az azt mindinkább megtámadó köztársasági eszmék ellenében. Magától értődik, hogy ez aztán Európa minden politikai gyülekezetén megbeszélés tárgyát fogja képezni. «Kivánatos volna, végzé beszédét ismerősöm, hogy a három kanczellár holnap egyesüljön. Ha ez megtörténik, Európa több évi békére számithat.»

Alexandrovo, szept. 15. *Vilmos* német császár ma délelőtt egynegyed 12 órakor ide érkezett. A császár fogadta a tiszteletére rendezett szolgálattevő orosz tiszt jelentését, ellépett a diszszázad előtt és aztán folytatta utját *Skierniavicz* felé.

A KOLERA.

Páris, szept. 15. A kelet-pyrenéi megyében tegnap tizenkét ember halt meg kolerában.

Nápoly, szept. 15. A kolerajárvány határozottan enyhül. Tegnapelőtt délután négy órától tegnap délután 4 óráig 476 betegedési és 255 haláleset fordult elő, ez utóbbiak közül 96 eset a mult napokban megbetegedettek közt. Egy ismeretlen olasz jóltevő Depretis miniszterelnöknek 10,000 frankot küldött a kolerabetegek javára. Téves az a hir, hogy Mancini miniszter kolerában megbetegedett, a miniszter csak gyöngélkedett.

Nápoly, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) A várost tizenkét egészségügyi kerületre osztották, és minden kerületbe egy-egy egészségügyi bizottságot állitottak fel. — Szombat esti 6 óráig 4695 ember betegedett meg kolerában, *ezek közül meghaltak 2016-an*. Naponkint délután négy órakor minden üzletet bezárnak.

Nápoly, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A járvány határozottan csillapul. A mai napig a kolerában elhaltak számára nyitott temetőben 3500 kolerában elhalt embert temettek el. Nápolyon kivül a király kivánságára tiz—tizenötezer ideiglenes sátort állitanak fel a szegényebb néposztály számára. A munkálatoknál, melyek holnap már befejezendők, 4000 kézmüves dolgozik, továbbá az utász-katonák segédkezbek a szerkezeti munkálatoknál.

Nápoly. szept. 15. Tegnap délután 4 órától ma délután 4 óráig 536 ember betegedett meg és 276 halt el kolerában, ez utóbbiak közt kilenczvenkilencz a mult napokban megbetegedettek közül.

Róma, szept. 15. A király Nápolyból elutazván, minden nagyobb állomáson lelkes tüntetésekkel fogadtatott. A nápolyi pályaházban harsogó «Evviva» kiáltások hangzottak föl. A néptömeg, mely a zászlókkal kivonult egyletekkel együtt sorfalat képezett, folyvást azt kiáltotta: «Éljen a haza atyja! éljen a savoyai ház!» A király mélyen meg volt hatva és kalapjának emelésével köszönte meg a rokonszenv eme nyilatkozatait. Rómába érkezésekor a királyt roppant néptömeg fogadta; a polgári zenekarok az olasz himnuszt játszották. A fogadtatásnál Róma város legtekintélyesebb polgárai, a szenátorok és képviselők voltak jelen, többek közt *Borghese* herczeg, ki az uj kormányzattal eddig nem birt megbarátkozni. A király, ki polgári ruhát viselt, csak fáradsággal juthatott a sürü tömegen keresztül az udvari terembe, azonban rövid idő mulva a folyton megujuló kiáltások következtében megjelent az erkélyen, megköszönve a lelkes tüntetést. Nemsokára a király tovább utazott; *Depretis* kormányelnök Rómában maradt.

Firenze, szept. 15. Umberto király reggel négy órakor ideérkezett. A pályaudvaron nagy tömeg üdvözölte lelkesülten a királyt.

Róma, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) Forli város republikánus községtanácsa a királynak egyhangulag mély köszönetet szavazott az utóbbi napokban tanusitott hősies önfeláldozásáért.

Róma, szept. 15. *Umberto* király a legjobb egészségben *Monzába* érkezett. A lakosság a királyt egész utjában, különösen pedig Bologna, Rarma és Milanóban nagy lelkesedéssel üdvözölte. *Amadeo* herczeg Piacenzán elvált a királytól és folytatta utját Turin felé.

Róma, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) A pápa 30,000 (más verzió szerint csak 10,000) lirát adományozott Nápoly városának. A király firenzei palotájában *két napig vesztegzár alatt lesz. — Bergamoból* érkezett táviratok szerint a város belsejében a kolera teljesen megszünt.

Róma, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A lapok általában rosszalással nyilatkoznak Mancini külügyminiszternek a király nápolyi tartózkodására vonatkozó táviratairól. Ez czélszerütlen és ügyetlen lépés szemben a király spontán viselkedésével.

Nápoly, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Nem erősitik meg azt, hogy a pápa távirati uton megdicsérte volna az idevaló érseket ennek magatartásáért. A járvány veszit ugyan intenzitásából, de kiterjed az eddig megkimélt városrészekbe is. A vidéken az egészségi állapot egyáltalán kielégitő.

Róma, szept. 15. A fertőztetett kerületekben tegnap 750 betegedési és 422 koleraeset fordult elő, melyek közül Nápoly városára 643 betegedési és **371** haláleset jutott. Róma teljesen ment a járványtól.

Róma, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az egészségügyi tanácsban inditványt tettek az iránt, hogy naponkint csak egy személyvonatnak közlekedése engedtessék meg Nápoly és Róma közt, s ez a vonat ne állapodjék meg sehol a közbeeső állomásokon. Az e vonaton Rómába érkező utasok egy órára bezárandók és szigoru orvosi vizsgálat alá veendők. A hadügyminiszterium előkészületeket tesz egy Nápoly közelében való tábor berendezésére, hol körülbelül 10,000, jobbára a fertőzött városrészekből való lakó helyeztetnek el a kolera-járvány megszünéséig. A miniszterium intézkedése következtében számos orvost, kik nem akartak segitséget nyujtani a kolerabetegeknek, eljárás végett feljelentettek a biróságnak.

Madrid, szept. 15. Alicante tartományban a tegnapi nap folyamán hét ember halt el kolerában. Barcelonában egy gyanus haláleset fordult elő. Tortosában többen megbetegedtek kolerában.

KÖZGAZDASÁG.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mint a «W. Allg. Ztg» értesül, legközelebb tárgyalások tartatnak a kormány és a déli vasut között, hogy az államvasutak és Trieszt között közvetlen forgalom létesitessék és a lajbach-trieszti vonalon oly peageviszony létesittessék, mint a minő a wörgl-innsbrucki vonalon már van.

Az «Országos erdészeti egyesület» közgyülése.

Pécs, szept. 15. Az országos erdészeti egyesület pécsi nagygyülését *Tisza* Lajos gróf egyesületi elnök ma délelőtt 9 órakor nyitotta meg százat meghaladó egyesületi tag s majdnem ugyanily számu érdeklődő közönség jelenlétében. A gyülésre az érdekelt szakminiszteriumok, Budapest főváros, számos sz. kir. város, néhány megye, több urodalom és az országos gazdasági egyesület is képviselőket küldöttek ki. A közgyülés a városháza nagytermében tartatott, mely ez alkalomból zsufolásig megtelt.

Tisza Lajos gróf egyesületi elnök beszédét, melylyel az egyesület három évi müködését vázolta, s mely az erdőgazdaság terén követendő irányelvre nézve igen fontos nyilatkozatokat tartalmaz, nagy figyelemmel s több helyen zajos helyesléssel fogadta a közgyülés.

Beszéde bevezetésében köszönetet mondva Pécs város közönségének, hogy az egyesületet vendégszerető falai közé meghivta, bejelenté az egyes hatóságoknak a közgyülésre kiküldött képviselőit. Ezután igy folytatá beszédét:

Az országos erdészeti egyesület ezen közgyülése, tudvalevőleg egyuttal zárkövét képezi azon három éves cziklusnak, melynek tartamára mi az elnökök és az igazgató választmány többi tagjai az egyesület bizalmából mandátumunkat nyertük. A közgyülésre tehát ezuttal ismét vissza száll azon fontos jog, mely az egyesületi tevékenység szabadságának alapját képezi, s mely minden egyes tagnak módot nyujt arra, hogy az egyesületi ügyek vezetésére hivatottak megválasztása utján kijelölje egyfelől azt az irányt, melyet az egyesületi munkálkodásban jövőre követni ohajt s közvetve itéletet mondjon másfelől ama eredmény felett, melyet a letelt időszak tevékenysége felmutat. A most lelépő igazgató választmány mandátumát azon öntudattal teszi köszönettel le a közgyülés kezébe, hogy az ez előtt három évvel elvállalt kötelességeket az adott viszonyok között és az alapszabályokban kitüzött sok águ feladattal szemben mindenkor lelkiismeretesen és az egyesület érdekeinek megfelelően igyekezett teljesiteni.

Tanuságot tehetnek ezen törekvésről nemcsak megelőző közgyüléseink előterjesztései s azon fontos tanácskozások, melyek ott szőnyegre kerültek, hanem azon intézkedések is, melyek a letelt idő alatt megtartott számos választmányi ülés jegyzőkönyvében és az Erdészeti Lapok más közleményeiben találhatók s a melyek egészben tekintve, bárkit is meggyőzhetnek arról, hogy egyesületi életünkben e három év alatt is fejlődés konstatálható, akár az erdőgazdaság érdekében kifejtett tevékenységünk külső sikerét, akár beléletünk élénkülését s anyagi és szellemi erőink ezzel kapcsolatos gyarapodását tekintjük.

Nagy kezdeményezések és olyan mozgalmak, melyek eddigi törekvéseink irányának változtatására vezetnének, ugyan nem jelezhetők a letelt időszak alatt, mert az erdőgazdaság terén való tevékenysége eddigi irányának megváltoztatására sem ok sem szükség nincsen. Azok, a kik viszonyaink egészséges fejlődésének feltételeit ismerik s tudják azt, hogy épen ezen a téren a legüdvösebb és következetesebb munkásságnak is szembe ötlő jó eredményei, csakis évtizedek multán várhatók, azok előtt mindenesetre csak örvendetes dolog lehet, hogy kétes értékü kisérletekre s oly törekvésekre, melyek a létező alapok kapkodva való megváltoztatását tüzték volna ki, ez alatt nem mutatkozott hajlam sem az egyesület kebelében, sem azon kivül.

Az erdőgazdaság biztos fejlődésének feltételei — a mint ezt már volt szerencsém több izben hangsulyozni, — az erdőtörvényben van ak kijelölve. Az ebben lefektetett üdvös alapelvek képezik azt a programmot, melynek megvalósitásán hosszu időkön keresztül fáradoznunk kell. Minden más törekvés, mely akár az eddig felmutatható sikerrel való elégedetlenség indokából, akár a nehézségek kikerülése czéljából, vagy talán a terhek könnyitése végett ezen alapelvek megváltoztatását vagy hatásuk gyengitését eredményezhetné, határozott ártalmára lenne erdőgazdasági állapotunk javulásának s az országos erdészeti egyesületnek az ily mozgalmakkal szemben már keletkezésüknél annál erélyesebben állást kellene foglalnia, mert tudvalevőleg maga is azon tényezők közé tartozott, melyek a fennálló erdőtörvény megalkotását évek hosszu során át sürgették és közremüködésökkel elősegitették. Azon időtől kezdve tehát, midőn a törvényhozásnak ezen bölcs alkotása életbelépett, egyesületünknek nemcsak hivatásává, de ugyszólva kötelességévé is vált odahatni, hogy a kormánynak előrelátó és erélyes, de egyszersmind sok nehézségbe ütköző munkája, mely már is annyi eredményt képes felmutatni, részünkről is minden irányban megkönnyittessék. Ezen kötelességét az orsz. erdészeti egyesület teljesitette is minden kinálkozó alkalommal s bár tevékenysége ebben a tekintetben a dolog természeténél fogva felfelé a létező állapotok megismertésénél és az elfogulatlan tanácsadásnál, lefelé pedig a jóakarat és hajlam felköltésénél nem terjedhetett tovább, fáradozásaival igy is jelentékenyen hozzájárult azon tagadhatatlan sikerhez, melyet a gondos megfigyelő az erdőgazdaság terén a közelebbről lefolyt három év alatt észlelhetett.

Különösen a községi erdők rendezése tekintetében hivatkozhatik egyesületünk oly kezdeményezésekre, melyek igen fontos intézkedéseknek képezik magvát. Községeinket — bátran el lehet mondani — teljesen készületlenül találta a törvény. Erdeik nagyobbára megrongálva, jövedelem helyett terhekkel maradtak vissza, az uj korszakra, melynek kötelezettségeit teljesiteniök kellett anélkül, hogy az ehhez szükséges anyagi eszközökkel és szaktanácscsal rendelkeztek volna. Egyesületünk ily viszonyok között a legelső és legsürgősebb feladatnak tekintette, hogy a községi erdők szakszerü kezelés alá kerüljenek, s ezen czélból mindjárt a lefolyt év kezdetén részletesen okadatolt előterjesztést tett a nagyméltóságu földmivelési miniszteriumhoz azon kérelemmel, hogy a községi erdőket ott, a hol a viszonyok szükségessé teszik, közvetlen állami kezelés alá vegye.

E gyökeres intézkedés kétségkivül a legjobban és legteljesebben biztositaná községeink erdeinek jövendőbeli felvirágzását, bár az sem tagadható, hogy egyfelől az önkormányzati elvek követelményei s másfelől az állam pénzügyi helyzete annyira megnehezitik a kivitelt, hogy az intézkedés általánossá tételére egyelőre nem is lehetett számitani. Mindamellett a nagyméltóságu földmivelési miniszteriumnak, mely ezen felterjesztésünket teljes figyelmére méltatta, e nehézségekkel szemben is sikerült ott, a hol legszükségesebbnek bizonyult, keresztülvinni a községi erdők állami kezelése alá vételét és a mi ezzel kapcsolatban még több elismerésre indithatja az országot, a megyénkint egyidejüleg szervezett erdőtiszti intézménynyel, valamint a szakértő erdőőrök kiképezésére vonatkozó intézkedések által ott, a hol a közigazgatás vezetésében meg van erre a kellő érzék, a községi erdők szakszerü kezelését lehetővé tenni az esetben is, a melyben azokat az állam nem veheti közvetlen kezelése alá.

Hasonló figyelemben részesült egyesületünknek azon előterjesztése is, melyben a teljesen elpusztult vagy rosz karban levő kisebb községi vagy közbirtokossági erdőknek az állam részére való megvásárlását ajánlottuk a magas kormánynak oly helyeken, hol az eddig elkövetett hibák helyrehozá át a tulajdonostól várni nem lehet. Általános pénzügyi helyzetünk ugyan e tekintetben is szük korlátokat szab az állami beavatkozás elé, de hogy a kormány és a törvényhozás az adott viszonyok közt is méltányolja az állami erdővásárlás előnyeiről táplált nézeteinket, annak legerősebb bizonyitéka az 1884. évi XXVI. törvényczikk, mely, midőn az állami erdők egyes kisebb részleteinek eladásából befolyó jövedelmeket ismét erdővásárlásra rendeli forditani, törvényesen szentesiti nemcsak a meglevő állami erdők megtartását, hanem irányelvül tüzi ki egyszersmind azoknak bizonyos viszonyok közötti szaporitását is.

Ez az egyszerü törvény az erdőtörvény után, mindenesetre a legfontosabb alkotása erdészeti téren a törvényhozásnak, s az országos erdészeti egyesület méltán fejezte ki hálás köszönetét megalkotásáért Széchenyi Pál gr. földmivelési miniszternek és a vezetése alatt álló miniszteriumnak. Örvendetes eseményt képezett egyébiránt e törvény az erdészet barátaira nézve már csak azért is, mert a tárgyalásánál hangoztatott nyilatkozatok mindenkit meggyőzhettek arról, hogy az erdők jövőjéről való gondoskodást a törvényhozás és a közvélemény pártkülönbség nélkül a legfontosabb közgazdasági feladatok közé sorozza.

Ezen közérdekü ügyeken kivül figyelmet forditottunk egyidejüleg az erdőbirtokos osztály és az erdészeti szak közvetlen érdekeinek megóvására is.

Megemlitendőn k tartom itt a szakképzett erdőőrök kiképeztetésére vonatkozó, már fönnebb érintett intézkedéseket. Véleményem szerint alig történt az elmult három év alatt a magán és községi erdőbirtokok okszerü kezelését közvetlenül érintő fontosabb intézkedés, mint a mely a legalsóbb foku erdészeti segédszemélyzet kiképzésére irányul. E tekintetben is a kezdeményezés érdeme egyedül egyesületünké, mig a közgazdasági miniszteriumot hálás köszönetünk illeti meg, hogy előterjesztésünket meghallgatva, aránylag rövid idő alatt nem csak saját erdőhatóságainál rendszeresitette a kiképzés módozatát, de már egy önálló képzőintézetet is életre hivott a szeged-királyhalmi erdői szakiskolában.

Az erdősitések könnyitése czéljából még 1882-ben emlékiratot nyujtottunk be a vallás és közoktatási miniszteriumhoz, azon kérelemmel, hogy a községi iskolák czéljára szolgáló faiskolák egy részének a községi és kisebb magánerdők számára szükséges erdei csemeték nevelésére való forditását elrendelni kegyeskedjék. Meggyőződésünk volt ugyanis s meggyőződésünk még most is, hogy ezen az uton a leggyorsabban és a leggyökeresebben lehet segiteni azon, még folyvást nagymérvü szükségen, melyet főleg a kisebb birtokosok az erdősitésekhez szükséges ültető anyagban szenvednek s a mely az erdőtörvény meghozatala utáni első években a legfőbb oka volt annak, hogy hazánk ezer és ezer holdra menő puszta területeinek befásitása nem oly gyorsan haladt, mint kivánatos lett volna. E kérelmünkre még mindig várjuk a kedvező intézkedést, mert erősen reméljük, hogy ezen egészséges eszme előbb-utóbb valósittatni fog, annál is inkább, mert kétségtelen, hogy a községi iskolákkal kapcsolatos csemete-kertek meghonositása egyik legbiztosabb eszköz arra, hogy a tanitókban és lelkészekben s ezek befolyása alatt a lakosság ifjabb nemzedékében az erdei munkák iránti érdeklődés s ezzel együtt az előfának és az erdőnek szeretete, kimélése és ápolása kifejlesztessék.

Egyébiránt egyesületünk itt is elismeréssel emlitheti fel, hogy a nagyméltóságu földmivelési miniszterium e téren is a legnagyobb erőfeszitéssel igyekezett segitségére lenni az ország erdőbirtokosainak, ugy, hogy ma már részint az állami csemetekertekből, részint a kincstári birtokokon e czélból nagy arányokban berendezett telepekről millió és millió számra osztatnak ki évenkint ez erdősitésekre szükséges csemeték. Sikerrel szólalt fel egyesületünk továbbá a fönállott vadászati- és fegyveradónak módositásáról alkotott törvény tárgyalása alkalmával is, a mennyiben az eredeti javaslat néhány szakasza, mely az erdészeti szakhoz tartozókra nézve kedvezőtlen határozatokat tartalmazott, kivánságainknak megfelelően módosittatott, jóllehet erre vonatkozó javaslatunk már csak a felsőházi tárgyalás alkalmával juthatott a törvényhozás elé?

Továbbá siker koronázta egyesületünk fáradozásait egy másik ügyben is, mely az erdőbirtokosok érdekeit egészen közelről érintette. Ugyanis, mint a közgyülés tagjai előtt bizonyára ismeretes a közmunka és közlekedési miniszterium kebelében végbement szervezések alkalmával két fontos bizottság alakittatott, az ugynevezett tarifabizottság és a közlekedési tanács, melyek egymást kiegészitve, a nagyobb jelentőségü dijszabási forgalom megosztási és ezekkel kapcsolatos közlekedési ügyekben lesznek hivatva a miniszteriumnak alapos tanulmányaik és javaslataik által segitségére lenni. E két testület müködése a dolog természeténél fogva a fa-szállitási és kereskedelmi viszonyok alakulására is közvetlen befolyással lesz s ezért az országos erdészeti egyesület nagy sulyt helyezett arra, hogy alakitásuknál az erdőbirtokosok igényei is figyelembe részesittessenek

Több rendbeli felterjesztésünkben sürgetve kértük tehát a miniszteriumot, hogy ugy a tarifabizottságba, mint a közlekedési tanácsba lehetőségig oly egyének is hivassanak meg, kik az erdészet terén kellő szakismeretekkel és tájékozottsággal birván, az erdőbirtokosok jogos kivánalmait minden fontosabb kérdésben érvényre juttatni képesek.

Kérelmünk első része, sajnos, nem mehetett teljesedésbe, a mennyiben a tarifabizottságba, adminisztrativ természeténél fogva, egyes testületek tagjai általában nem voltak meghivhatók, a közlekedési tanácsban azonban két képviselőnk foglal helyet; és a mennyiben a tarifa bizottság két tagját a közlekedési tanács választja meg saját kebeléből, az a lehetőség sincs kizárva, hogy képviselőink valamelyike választás után a tarifa bizottságba is bejuthasson.

A közlekedési tanácsban egyesületünk képviseletét az igazgato-válasytmány felkérésére nagyérdemü első alelnökünk Bedő országos föerdőmester ur és Rónai Antal főerdőtanácsos ur egyesületünk választmányi tagja, voltak szivesek elvállalni.

Az erdészet érdekeltjei tehát megnyugvással remélhetik, hogy méltányos igényeik minden alkalommal hangsulyoztatni fognak.

Irodalmi müködésünk, mely a lefolyt három év alatt nem remélt arányokban fokozódott s az a törekvésünk, hogy az egyesület kötelékéhez tartozó tagoknak a testületi élet minden előnyét biztositani óhajtottuk, részleteiben is ismeretes a közgyülés tagjai előtt.

Jelentékeny kedvezményeket nyujtottunk tagtársainknak valamennyi kiadványunk megszerzésénél; tanácscsal szolgáltunk a hozzánk fordulóknak, sőt a magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek segélyalapjának megalkotásával az anyagi segély eszközeiről is gondoskodtunk oly egyesületi tagok istápolása czéljából, kiket helyzetök és viszonyaik annak igénybe vételére utalnak és a kik arra érdemesek.

Munkásságunknak ez az eredménye bizonyára maga is hozzájárult ahhoz a felette örvendetes gyarapodáshoz, melyet egyesületünk a lefolyt három év alatt felmutathat.

1881. végén, midőn a most bezáródó cziklus kezdetét vette, egyesületünk létszáma 634 alapitó, 481 rendes, 1 pártoló és 4 tiszteletbeli, összesen tehát 1120 tagból állott, — jelenleg pedig 702 alapitó, 688 rendes, 1 pártoló és 5 tiszteletbeli, összesen 1396 tagot számlál. Gyarapodásunk tehát összesen 276 uj tagra tehető, mi annál örvendetesebb és meglepőbb, mivel — mint tudva van — 1881-ben is alig volt szakember, ki nem tartozott volna egyesületünk kötelékéhez. Erősbödésünk e tekintetben jövőre mindenesetre csak az erdőbirtokos osztály érdeklődésének fokozódásától remélhető nagyobb mértékben, mi hogy megtörténjék, annál inkább kivánnunk kell, mert törekvéseink sikere is megkivánja, hogy munkálkodásunkban ne csak a szakemberek, hanem azok, a kik leginkább érdekelve vannak, az erdőbirtokosok is minél hathatósabban résztvegyenek.

Az egyesület anyagi helyzetét feltüntető számadatok még örvendetesebb fejlődésre mutatnak. Mig 1881 végén összes tőkevagyonunk 68,000 frt értékpapirból, 1474 frt készpénzből és 70,744 frt magánkötelezvények által biztositott alapitványi tőkéből, összesen tehát 140,218 frtból állott, jelenlegi vagyonunk értékpapirokban 115,600 forintot, az alapitó tagok által biztositott összegekben 75,106 frtot és készpénzben 249 frtot, összesen 190,955 frtot tesz ki, ugy hogy gyarapodásunkat a letelt három év alatt egészben 50,737 frtra számithatjuk.

Anyagi helyzetünk ezen állása ugyan még távolról sem elég szilárd arra, hogy az erőgyüjtésben, melyet eddig feladatunknak tekintettünk, megállapodjunk. Egyesületünknek, ha egykor egész teljességében be kivánja tölteni hivatását, továbbra is követni kell a józan gazdálkodás és takarékosság azt az utját, melyet gyakran a legnemesebb vágyak kielégitésében való önkorlátolással és önmegtagadással eddig követett.

A fejlődésnek azonban mindenesetre elértük már azt a pontját, a hol egyesületünk állandó elhelyezéséről egy alkalmas helyiségekkel biró ház szervezéséről gondoskodhatunk. Megköveteli ezt nemcsak ügyvitelünk kiterjedettsége és a tagok iránti tekintet, melynek csak ugy felelhetünk meg teljesen, ha tanácskozásaink, könyvtárunk és szakgyüjteményeink számára állandó helyiségekről gondoskodunk, hanem helyzetünk is, melyet ma már a közhasznu országos intézetek között elfoglalunk és végre — a mit szintén nem szabad feledni — az előrelátás, mert hova-tovább csak fokozott áldozatok árán szerezhetnénk a fővárosban oly alkalmas fekvésü épitési helyet, mint a milyenre épen most alkalom nyilik, — a mint erről az igazgató választmány később következő előterjesztéséből meggyőződhetik a t. közgyülés, — ugy hogy ennek kihasználásával remélhető, hogy az egyesület minden nagyobb anyagi áldozat nélkül fog állandó, szép egyesületi épület és helyiségek birtokába jutni.

A mult közgyülés óta történtekről részletes tájékozást nyujtand az évi titkári jelentés; azokra nem kivánok

bővebben kiterjeszkedni, csak azt óhajtom még végül megemliteni, hogy amint az itt előadottakból különben is fölismerhető, az erdészet iránti érdeklődés az országban mind szélesebb és szélesebb körben terjed, a magyarosodás pedig az erdészeti szakkörökben napról-napra tért foglal, és pedig — gondolom — szerénytelenség nélkül elmondhatjuk ezen örvendetes jelenségekre, illetőleg az azokat előidéző tényezőkre, quorum pars magna fiamus.

Adja a gondviselés, hogy az a jövőben is igy legyen; hogy egyesületünk továbbra is ily haladást konstatálhasson, a mi nem fog elmaradni, ha — a miről nem kétkedem — tagjaiban az eddig kifejtett buzgalom lankadni nem fog.

Ezen határozott meggyőződés kimondása mellett az országos erdészeti egyesület 1884. évi rendes közgyülését ezennel megnyitom.

A tetszésnyilatkozatokkal és éljenzéssel gyakran megszakitott elnöki beszéd után *Horváth* Sándor az egyesület titkára terjesztette elő érdekes jelentését az egyesület lefolyt évi müködéséről.

A jelentés helyeslő tudomásul vételvén, a jövő évi költségvetés megállapitására és a mult évi számadások megvizsgálására bizottság küldetett ki.

Ezután az uj igazgató választmányra adattak be a szavazatok. Az eredmény a következő: elnökké *Tisza* Lajos gróf, első alelnökké *Bedő* Albert, második alelnökké *Bánffy* Béla gróf egyhangulag ismét megválasztattak. A választmány nagyjában a régi maradt.

A választmánynak *Horváth* Sándor titkár által előterjesztett javaslata, mely szerint az egyesület által egy középület jellegével biró nagyobb ház építtetnék, egész terjedelmében elfogadtatott és a telekszerzésre, a tervek elkészitésére és az épitkezés megkezdésére a választmány felhatalmaztatott. Az egyesület 116,000 frt készpénzt és 75,000 frt kötelezvényekben biztositott tőkéjét fogja ezen épületben befektetni. Az épület helyéül az uj országház közelében az alkotmányutcza egyik sarka szemeltetett ki.

Ezután a kitüzött szakkérdések tárgyalására tért át a közgyülés. A tanácskozás e kérdések felett a szent-lászlói püspöki vadászkastélyban holnap fog folytattatni.

Ezzel az ülés véget ért.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

‡ **A pápa-keszthelyi vasut végrehajtó bizottsága** a napokban tartott ülésén tárgyalta a közmunka- és közlekedésügyi miniszterium vasuti szakosztályában a pápa-keszthelyi vasut engedélyokmányának megállapitása végett tartott ülés jegyzőkönyvét, s a következőkben állapodott meg: a) A müszaki tanács részéről ajánlt és elfogadott tapolcza-badacsony-edericsi kanyarvonal előmunkálatait megkezdik. b) Az épitési tőke 2.500,000 frt, melyből egy millió törzsrészvénynyel, 1.500,000 frt elsőbbségi részvényekkel fedeztetik. c) A kisajátitási 100,000 frt költség törzsrészvényekkel födöztetik. d) A pénzügyminiszteriumhoz kérvény intéztetett, 300,000 frt értékü sinek törzsrészvényekért való átengedése végett. e) Tudomásul vétetett, hogy a kir. posta-kincstár 150,000 forint kölcsönt közvetit, melynek törlesztését és kamatait a postai szállitásért fizetendő dijakból fedezi. f) A végrehajtó bizottsági gyülésből kérvény intéztetett Zalamegye törvényhatóságához, mely szerint a pápa-keszthelyi vasut vidékének is adja meg az 1880. XXXI. t. cz. 10. §. által adott jogánál fogva azt a kedvezményt, melyet a vármegye közönsége más irányban tervezett helyi érdekü vasutnak már megszavazott, s a mely a használt kiszámitási kulcs szerint ez esetben tiz éven át fizetendő 14,000 frt évi segélyből állna, mely összeg 100,000 frt kölcsön felvételét tenné lehetővé. g) Ekként elhelyeztetnék a törzsrészvényből 650 000 frt — a hátralevő 330,000 frt az érdekeltség, a nagybirtokosok, az érdekelt alapitványi birtok és Veszprém vármegye törvény szerint megengedett hozzájárulása által fedeztetnék. A részvények aláirásának gyüjtésére a veszprémmegyei rész egy, a zalamegyei rész pedig három gyüjtő vidékre osztatott fel, Pápa, Sümegh, Tapolcza, Keszthely központokkal. A végrehajtó bizottság reméli, hogy nem lesz nehéz készpénzben és terményekben egy-egy vidéken 100,000 frt törzsrészvényt összehozni. Miután a végrehajtó bizottság *Kerkápoly* Károlyt tagjául választotta, és örvendetes tudomásul vette, hogy Széchenyi Gyula gróf a pápa-keszthelyi vasut folytatására illetve a szt-györgy-kutasi vonalra előmunkálati engedélyt nyert, a legközelebbi ülést október 5-re Pápára tüzte ki.

‡ **A szentes-kunszentmártoni vasut** szentesi végrehajtó bizottsága e ho 11-én ülést tartott, melyen mindenekelőtt kimondta, hogy az állomás a magyar országos bank által tervbe vett helynek mellőzésével a református temetők közt levő vásártérre építtetnék, mert e hely a város minden pontjáról könnyebben megközelithető s a városhoz is közelebb esik. Innen a vasut a szőlőkön keresztül egyenes irányban fog Kunszentmártonig épittetni. A költségvetést már készitik. Kunszentmárton város küldöttségileg kéretik meg, hogy pályaházát ne az eddig kijelölt helyre épitse, hanem olyanra, mely az épitendő szentesi vasutnak könnyebb csatlakozást nyujtana. Az állami segélyt illetőleg a bizottság csak akkor fog határozni, ha az épités kiadása után tudni fogja, hogy a vasut mennyibe kerül. Az épitési összeg beszerzése végett a bizottság az országos pénzintézeteknél teszi meg a szükséges lépéseket. E vasut épitése végett eddig Arnstein Henrik és Kutlánya vállalkozók intéztek megkeresést a bizottsághoz.

‡ **A veszprémi szárnyvasut** ügyében e héten ujabb értekezletet tartottak, melyen Niedenthal lovag azt az ajánlatot tette, hogy a vasutat 65,000 frtért kiépiti.

‡ **A határőrvidéki vasutak kiépitése.** Az 1877. évi 22. törvényczikk a következő vasutak épitését rendeli: Mitroviczától Vinkovczén, Broodon, Gradiskán és Sunján át Sziszekig, továbbá Sziszektől a károlyváros-fiumei vasut valamelyik pontjáig és végre az alföldi vasut valamely pontjától Vinkovczéig. Az épités a katonai határőrvidék erdeinek eladásából befolyó összegek mérvéhez képest teljesitendő. E vasutak közül eddig csak a dalja-vinkovcze-brodi és sziszek-sunjai vonalakat épitették ki, s igy még a mintegy 80 kilométer hosszu mitrovicza-vinkovczei és a körülbelül 130 kilométer hosszu brood-sunjai vonalak épitése van hátra; mig a Sziszektől károlyváros-fiumei vonal valamely pontjáig vezetendő vasut epitéséről, tekintettel a déli vasuttal az 1889-dik év végéig kötött szerződésre, mely a magyar kormánynak a sziszeki forgalomra nézve a tarifa megállapitási jogot egész Fiuméig biztositja, egyelőre alig lehet szó. A brood-sunjai transversális vonalat, melynek nagy stratégiai fontosságot tulajdonitanak, talán a jövő évben kezdik épiteni. Az országgyülésnek az erre vonatkozó javaslattal, melyet a horvát tartománygyülés már többször sürgetett, alkalmasint még ebben az évben kell foglalkoznia. A vinkovcze-mitroviczai vonal épitése, mely a már megnyilt szerb vasutakat az adriai kikötőkkel összekötné, 1886-ik évre van kilátásba helyezve. Mind e vasutak elsőrangu fővonalaknak fognak kiépittetni.

‡ **A kataszteri becslőjárási földadó-bizottság** által szeptember ho 17-én a főváros pesti adóközségében helyszini vizsgálat alá vétetnek. A VII. ker. kültelken fekvő törökőr, Istvánmező, gyülekezési hely: külső kerepesi uti Benkert-féle vendéglő előtt.

‡ **Kedvezményezett tengeri forgalmunk.** Bizonyos árunemek tudvalevőleg a tengeren való behozatalnál alacsonyabb vámtarifák alá esnek, abból a czélból, hogy a hajózás Trieszt és Fiume felé az északi tenger kikötői ellenében kedvezőbb legyen. E kedvezmények mellett a tengeri forgalom az év első felében következőképen alakult, összehasonlitva a szárazföldi forgalommal:

	Tengeren	Szárazföldön
	metermázsa	
Kakaobab és héja	866	1,002
Nyers kávé	125,809	37,109
Tea	588	782
Bors	4,385	139
Piment	1,514	83
Gyömbér	513	161
Mindenféle fahéj	2,040	127
Csillaganis	85	13
Szegfüszeg	262	162
Szerecsendióvirág	145	80
Szerecsendió héjban	—	23
Szerecsendió héj nélkül	8	27
Cardaman és paradicsomalmamag	—	2
Sáfrány	—	74
Vanilia	1	26
Rizs hántolásra	79,476	4,602
Rizs keményitőgyártásra	—	3,788
Pálma és kókuszdióolaj	24,851	22,588
Indigo	3,216	2,785
Kochenille	94	244
Összesen	243,853	73,817

A tengeren való behozatal a kimutatás szerint sokkal nagyobb volt, mint a szárazföldi behozatal, de nem minden czikknél, mert kakas, tea, szerecsendió, sáfrány, vanillia és kochenille még mindig több hozatik be szárazföldön, mint tengeren. Taval az első félévben még 12 oly czikk volt, melyből szárazföldön több jutott hoz-

zánk, mint a tengeren, miből az következik, hogy a kedvezményes tarifák hatása egyre nagyobbodik. A 20 kedvezményezett czikk behozatala 1884. első felében 317.670 métermázsát tett, mig ellenben 1883. első felében 258.970 métermázsát (szárazföldön 91.894, tengeren 167.076 métermázsát) s igy a behozatal általában nagyobbodott.

‡ **Az arlbergi vasut** ünnepies megnyitásához való előkészületekről és az ünnepély programmjáról jelentik Landeckből: A napokban érkeznek bécsi diszitők, kik az állomási és pályaépületeket feldiszitik. A Trisana-viadukt közelében levő császárplateau közepén hatalmas zászló-árboczt állitanak fel. A programmra nézve a következőket jelentik: Landeckben, hol egy órányi időzés van kitüzve a vasuti vendéglőben 300 személynek villásreggelire teritenek. Az uralkodót szállitó vonat a nyugoti feljáró vonalon Zirl, Telfs, Imst, Landeck és Pians állomásokon áll meg 5—5 perczre, hol mindenütt a hatóságokat mutatják be. Az alagutnál nem áll meg a vonat. Bregenzben, a bodeni tó osztrák partján, holnap, hétfőn kezdődnek a gőzhajójáratok és pedig naponkint megy egy gőzös Lindauba és vissza és naponkint két-két gőzös Fridrichshafenbe, valamint Konstanzba és vissza. Az ünnepi ebédet a tornacsarnokban tartják.

‡ **Keleti vasutak.** Konstantinápolyból irják: A szerb kormány tudvalevőleg jegyzéket intézett a portához azzal a kéréssel, nevezné ki azokat a török biztosokat, a kik a szerb biztosokkal Vranja vidékén a vasuti csatlakozási pontot kitüznék. E jegyzéket ugy a közmunka-, mint a hadügyminiszterrel közölték s azt hiszik, hogy az illető miniszteriumok már a napokban fognak a jegyzékre vonatkozolag nyilatkozni az illető biztosok kijelölése mellett.

Első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság.

Kimutatás

	1884	1883
aug. 23-tól aug. 29-ig terjedő hét bevételéről	301.457·56 frt	398.818·99 frt
ehhez a bevételek a hajózás kezdetétől aug. 22-ig	8.332.506·85 frt	9.238.799·50 frt
Összesen	8.633,964·41 frt	9,637.618·49 frt

Mohács-pécsi vasut.

Kimutatás

	1884	1883
aug. 26-tól szept. 1-ig terjedő hét bevételéről	26,801·11 frt	27.583·55 frt
ehez a bevételek m. é. deczember 1-től f. é. aug. 25-ig	905,765·91 frt	828.703·48 frt
Összesen	932.567·02 frt	856,287 03 frt

Budapest, 1884. szept. 14-én.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

SORSOLÁS.

— **A magyar jelzálog-hitelbank** *4 százalékos nyeremény kötvényeinek* mai első kisorsolása alkalmával a következő kötvények huzattak ki: a) *törlesztési huzás*: sorozat 2094, szám 1—100, sorozat 610, szám 1—100, sorozat 3438, szám 1—100, sorozat 448, szám 1—100, sorozat 2484, szám 1—100. b) *Nyeremény-huzás*: sorozat 789 szám 45 nyeremény **100,000** frt, sorozat 3612, szám 100, nyeremény **3 000** frt. sorozat 3285, szám 93, nyeremény **1000** frt, sorozat 939, szám 63, nyeremény **1000** frt, sorozat 3367 szám, 60 nyeremény **1000** frt. A kisorolt nyeremény-kötvények beváltása és a nyeremények kifizetése f. é. deczember 15-től kezdve, Budapesten a magyar jelzálog hitelbank pénztáránál történik. A kisorolt kötvények kamatozása 1884. deczember 15-én megszünik. A törlesztési huzáskor kihuzott részletkötvények egyenkint o. é. 100 frttal váltatnak be és ezen felül birtokosuk egy nyeremény-jegyet kap, mely a bevont részletkötvény sorozatával és számával van ellátva és tovább is részt vesz a nyereményhuzásokban. A nyereményhuzáskor kihuzott kötvények pedig, melyek törlesztési huzás utján törlesztve még nem lettek, a nyeremény kifizetésekor uj kötvényekre cseréltetnek be, a melyek ugyanazon sorozattal és számmal vannak ellátva. Legközelebbi huzás 1885. január 15-én lesz.

— **A tisza-szegedi m. kir. nyereménykölcsön** kötvényeinek tervszerü tizennegyedik kisorsolása ma délelőtt folyt le a m. kir. lotto-igazgatóság hivatalos helyiségében. Kisorsoltatott a következő tizenegy sorozat-szám, u. m.: 143, 258, 414, 469, 1483, 2198, 2673, 3057, 3511, 3867, 4260. Ebből nyerte a **100,000** forintos főnyereményt s. sz. 469, ny. sz. 28. A **4500** forintos nyereményt nyerte s. sz. 3867, ny. sz. 47. **1000—1000** forintot nyertek s. sz. 414, ny. sz. 33, s. sz. 469, ny. sz. 10 és 61, s. sz. 2673, ny. sz. 99. A többi a fönti sorszámokban foglalt ny. számok egyenkint **114** forintot nyertek.

IPARÜGYEK.

— **A fővárosi iparrajziskolában** a beiratások tegnap megkezdődtek. A tanitványok mindjárt az első napon feltünő nagy számban jelentkeztek, ugy, hogy tegnap 224-et vettek fel az intézetbe, tehát 152-vel többet, mint a tavalyi beiratások első napján. Különösen az épitészeti és a női szakosztályokra iratkozott be sok uj tanitvány, a mit jó lesz figyelembe venni a régi tanitványoknak, nehogy későn jelentkezvén, helyükről az ujabbak kiszoritsák.

— **Erdély agyagipara.** Vidéky János, a fővárosi iparrajziskolák igazgatója ma visszatért a fővárosba, hogy a miniszternek tanulmányutja közben szerzett tapasztalatait és ezzel kapcsolatban javaslatait memorandum alakjában benyujtsa. Az érdekes és agyagiparunk szempontjából fontos memorandumban első sorban Nagybánya és vidéke van kiemelve, mint olyan, mely az agyagiparhoz szükséges agyagokon kivül bőven meg van áldva a természettől fehér zománcz-kövel és a népiesen «borostyán-kőnek» nevezett ásványnyal, mely az ottani aranybányákból kerül ki, és nem más, mint dus vastartalmu vaséleg. E vidéken igen sokan foglalkoznak keresetképen az agyaiparral és kellő utbaigazitás mellett a nép rendkivül könnyen elsajátithatná az okszerü agyagipar körül való eljárás módjait. Nagybányán *Szakmáry* Béla bányakap tány érdekes statisztikai adatokat és egy 108 darabból álló agyagedény-kollekcziót bocsátott rendelkezésére, melyeket Vidéky bővebb tanulmányozás végett magával hozott. Ezeken kivül hozott még mintegy 200 darabból álló rajzgyüjteményt, melynek legnagyobb részét gróf *Lázár* Jenő készitette, kinek kastélya valóságos müipari telep, melyben a fafaragás, edény- és üvegfestés és a szövészet remekein kivül, több más iparág is feltalálható. Vidéky, mint miniszteri küldöttet, mindenütt kiváló előzékenységgel fogadták, a falvak, városok közgyülé eket tartottak az agyagipar érdekében, minden mühelyt bemutattak neki söt előtte dolgoztattak is az iparosokkal. A szerzett tapasztalatok alapján Vidéky azt a javaslatot teszi a miniszternek, hogy *Kolozsvártt és a Székelyföld fontosabb vidékein agyagipari iskolák állittassanak föl*, melyeknek fölszerelési költségeit az illető városok viselnék, a tanerőket és az ösztöndijakat pedig az állam adná. Gróf *Lázár* Jenő maga ajánlkozott, hogy Medgyesfalván saját költségén fog egy ily iskolát állitani és fölszerelni. Az iskolák kamarai kerülete ként lennének felállitandók, Nagybányát és vidékét kivéve, mert ez jelenleg is oly izmos agyagiparral bir, hogy ott egy külön iskola felállitása szükséges. A javaslat szerint az agyagiparnak kimüvelése körül nemcsak az ifjuságra, tehát a jövő nemzedékre kell sulyt fektetni, hanem a mostani mesterekre is, a kik már idősebbek és ennek következtében az agyagipariskolákat látogatni nem fogják. Ajánlatos tehát, hogy külön dijazott tanerők küldessenek az egyes vidékekre, a kik bejárván az egyes vidékek mühelyeit, ott a mestereknek utbaigazitásokat adjanak, hogy ez által az agyagipart kezdetlegességéből kiemeljék és kijelöljék az utat, mely ezen iparág ujjáteremtéséhez vezet.

KIÁLLITÁSI ÜGYEK.

= **A keleti pavillon ügyében** Bulgáriában járó küldöttség *Strausz* Adolf és *Gaul* Károly urak Tirnoworol az iparáról hires Gabrovoba mentek. Már a város határán rendőrség fogadta őket az ottani kmet nevében, de már késő este levén, minden utánjárás daczára sem voltak képesek szállodában kapni szobát. Egy előkelő polgár volt oly szives őket házába fogadni, s legjobb szőnyegeit bocsátotta rendelkezésükre. Másnap mindenki készséggel mutatta be gyártelepét s mindent részletesen megmagyaráztak. Különösen a gaitaudzi (paszomántos) ipar, a fa- és böripar van itt nagy mennyiségben képviselve. A monasztir (kolostor) apáczái is siettek bemutatni kézimunkáikat. Nedelkovics főkapitány nemcsak Gabrovoból, hanem a Sipka-szoros egész környékéről igért érdekes ipartárgyakat a budapesti kiállitás számára s biztositotta a küldötteket, hogy a lehető legtöbben fognak folrándulni Budapestre a kiállitás megtekintésére. Gabrovoból Plevna, Sistov, Nikápoly és Rahovába ment a küldöttség, mindenütt tanulmányozva az illető helyek iparát.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Medio-szabályozás értéktőzsdénken.** A mai medio-liquidáczión a különbözetek minden zavar nélkül szabályoztattak és fizetésképtelenség egy sem jött létre. Az értékek elhelyezése ezuttal könnyü volt, magyar 4%-os aranyjáradékért és osztrák-magyar államvasut részvényeiért még deportot is fizettek, előbbiért 15 krig, utóbbiért 50 krig; magyar papirjáradék simán ment; a magyar általános hitelbank részvényeit 30—40 krért, a magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvényeit 5—10 krért prolongálták egy fél hóra.

** **Az elevatorok átadása.** A fővárosi elevátorok formai átadása a bérlő magyar leszámitoló- és pénzváltóbanknak ma történt meg, miután tényleg már tizennégy hónap óta kezeli a bank azokat. A fővárost, mint tulajdonost *Kamermayer* Károly polgármester, mint az e czélra kiküldött bizottság elnöke, *Kun* Gyula és *Horváth* János tanácsnokok, *Toldy* József főügyész, *Lampl* Hugó főszámvevő, *Pucher* József, *Fuchs* Gusztáv, *Légrády* Károly, *Nasztl* Mór és *Reischl* Károly, a magyar leszámitoló és pénzváltóbankot *Széll* Kálmán elnök, *Aebly* Adolf alelnök, *Hegedüs* Sándor, *Holl* Frigyes, *Lukács* Béla, *Neumann* Frigyes, *Neumann* Miksa, *Pekár* Imre, dr. *Beck* Hugó jogtanácsos és *Schuller* Imre közraktári gondnok képviselték az átadásnál. A két bizottság 9 óra körül gyült össze a fővárosi közraktárak első számu raktárépülete egyik helyiségében, a hol 9 órakor *Kamermayer* Károly polgármester üdvözölvén a két bizottság tagjait, előadta az összejövetel czélját s felhivta a magyar leszámitoló- és pénzváltóbankot képviselő bizottságot, hogy az átadásra vonatkozó megjegyzéseit adja elő. Erre *Széll* Kálmán röviden ismertetvén az elevátorok eddigi müködését, hangsulyozta, hogy a bank tőle telhetőleg mindent megtett, hogy az elevátor a hozzáfüzött országos intencziónak megfeleljen, egyuttal meleg elismeréssel adózott a fővárosnak az elevátorok létesitéseért és azért a támogatásért, melyben a bankot az emlitett intencziók előmozditásánál részesiti. *Kamermayer* Károly polgármester kijelenté, hogy a főváros az elevátorokhoz füzött országos érdekek előmozditása végett mint eddig ugy ezentul is mindent meg fog tenni. Erre előterjesztetett a *Miklós* Ödön által készitett leltár, melyet pontos átvizsgálás után egyhangulag elfogadtak. Ezután a leltár mellékleteinek átvizsgálásához fogtak a bizottságok, mely munka délután 4 óráig eltartott, mikor a *Kun* Gyula által szerkesztett átadási jegyzőkönyv felolvasása és jóváhagyásával az átadás véget ért. E formai átadás a magyar leszámitoló- és pénzváltóbankra azt a kötelezettséget rója, melynélfogva holnap 2.063,900 forintot tartozik a fővárosi házi pénztárba fizetni, mire nézve a bank a mai átvételnél kötelező nyilatkozatot tett.

** **Magyar általános hitelbank.** Bécsi lapokban azt a hirt olvassuk, hogy a magyar általános hitelbank fiumei *Steinacker és társa* czégü társüzletét feloszlatja, mert *Singer* Vilmos személyesen felelős társtag kilépett a czégből. Ezzel szemben illetékes helyről állitják, hogy a fiumei társüzlet feloszlatásáról szó sincs.

Csőd a fővárosban. *Spitzer* Sámson (az Oesterreicher és Spitzer társas czég beltagja) budapesti kereskedő ellen (marokkói-utczai 4. sz.) a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1884. évi 37,968. sz. alatt a csőd megnyittatott. Csődbiztos Sárváry Gusztáv, törvényszéki biró. Tömeggondnok P jor Gusztáv ügyvéd. Helyettes dr. Schulek Géza ügyvéd. Bejelentési határidő 1884. október 31. Felszámolási határidő 1884. november 25. Csődválasztmány megválasztása 1884. november 28.

** **A Weinrich-czég fizetésképtelensége.** A czég képviselője arról értesitette a hitelezőket, hogy a gyár müködésének folytatása ügyében megindított tárgyalások kedvezően folynak, de még nem haladtak anynyira, hogy a kötendő egyezség részleteit a kitüzött napig szeptember 14-ig a hitelezőkkel közölni lehetett volna, kéri ennélfogva, hogy a moratoriumot szeptember 30-ig terjesszék ki. Minthogy a mérvadó hitelezők már az utolsó tárgyalások alkalmával kijelentették, hogy az esetleges halasztáshoz hozzájárulnak, nem kételkednek benne, hogy a kért hosszabbitást szeptember 30-ig általában megadják. A jövő héten a czég gyárainak és gazdaságának viszonyaira nézve fognak részletes adatokat gyüjteni.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein következő fizetésképtelenségről tesz jelentést: Flickschuh Ferencz posztókészitő Reichenbergben, Susnjar Mária Kosztajniczában, Glessich G. B. divatüzlettulajdonos Görczben, Keller F. kereskedő Görzben, *Kretschmár* P. kereskedő Török-Szt.-Miklóson, Charas testvérek kézmüárukereskedők Bottusanban, Muhlstein és Fiehmann kézmüárukereskedők Bottusanban, Goldstein testvérek arany- és ezüstáru kereskedők Bécsben, *Farkas* Lajos kereskedő Tokajban, *Kurländer* F. (Fanni.) kereskedőnő Pécsett.

BUDAPESTI ÁRU- ES ERTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 15. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma tartósan lanyha irányt követett. A kinálat meglehetősen terjedelmes volt, malmok eleintén tartózkodó magatartást tanusitottak és csak miután tulajdonosok mérsékelt engedményeket tettek, fejlődött ki jó forgalom és több mint 20,000 mm. adatott el, mi közben az árak átlag 5—10 krral gyengültek métermázsánkint. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki* 100 mm. 79 k. 8.30 frt, 100 mm. 79 k. 8.25 frt, 100 mm. 79 k. 8 25 frt, 1800 mm. 79 k. 8.25 frt, 1700 mm. 78 k. 8.10 frt, 500 mm. 78.5 k. és 100 mm. 77 5 k. 8.10 frt, 100 mm. 77.5 k. és 100 mm. 77.2 k. 8.05 frt, 100 mm. 77.5 k., 100 mm. 77 k. és 100 mm. 76.5 k. 8 frt, 100 mm. 77 k. 7.85 frt, sárga, mind három hóra.

Pestvidéki 1300 mm. 81 k és 300 mm. 80 k. 8.30 frt, 100 mm. 79 k., 100 mm, 78.5 k. és 200 mm. 78 k. 8.05 frt, 300 mm. 78.6 k. 8 frt, 200 mm. 78.5 k. 7.80 frt, 500 mm. 78 k. 7.84 frt, 200 mm. 78 k. 7.80 frt, 100 mm. 77.5 k. és 100 mm. 77 k. 8.05 frt, 100 mm. 77.2 k. 7.80 frt, 100 mm. 77.2 k. 7.85 frt, 200 mm. 77 k. 7.80 forint, 300 mm. 76 5 k. frt, 100 mm. 76.7 k. 7.95 frt, 100 mm. 76 k. és 100 mm. 75 7 k. 7.75 frt, 100 mm. 75.5 k. 7.50 frt, mind három hóra.

Fejérmegyei: 200 mm. 76 k. 7.80 frt, 500 mm. 76 k. 7.90 frt, 100 mm. 76 7 k. 7.90 frt, 100 mm. 76.7 k. 7.90 frt, 100 mm. 76.5 k. és 1100 mm. 74.5 k. 7.82½ frt, 500 mm. 76.3 k. 7.85 frt, mind három hóra.

Bácskai 1100 mm. 74.5 k. 7.70 frt, három hóra.

Bánsági 500 mm. 77 k. 8.05 frt, 100 mm. 77 k. 8.05 frt, 100 mm. 77 k. 7.80 frt, pótlékos, 100 mm. 76.3 k. 7.70 frt, pótlékos, mind három hóra.

Északmagyarországi 100 mm. 78 k. 7.75 frt, 200 mm. 77.3 k. 7.65 forint, 200 mm. 77 k. 7.70 frt, mind három hóra.

Árpa 1000 mm. 6 frt, 200 mm. 6.60 frt, 350 mm. 8.20 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Zab 100 mm. 5.65 frt, 100 mm. 5.80 frt, 200 mm. 6.20 frt, mind készpénzfizetés mellett.

Mai hivatalos effektiv árak:

			frttól		frtig	
Buza	uj, bánsági	76—81 %	—.—	frttól	—.—	frtig
—	» tiszavidéki	76—81 %	7.60	»	8.20	»
—	» pestvidéki	76—81 %	7.45	»	8.10	»
—	» fehérmegyei	76—81 %	7.50	»	8.15	»
—	» bácskai	76—81 %	—.—	»	—.—	»
—	» északmagyarországi	76—81 %	7.40	»	8.40	»
Rozs	uj,	70—72 %	6.80	»	7.05	«
Árpa	» takarmany	60—62 %	6.—	»	6.35	»
—	» égetni való	62—64 %	7 —	»	8.—	»
—	» sörfőzdei	64—66 %	8.35	»	9.60	»
Zab	»	37—40 %	5.95	»	6 30	»
Tengeri	ó, bánsági	75 %	6.35	»	6.40	»
—	» másnemü	73 %	6.30	»	6.85	«
—		— %	—.—	»	—.—	«
Köles		— %	—.—	»	—.—	«
Repcze	uj, káposzta	— %	11.25	»	12.50	«
—	» bánsági	— %	10.75	»	11.75	»

Határidőüzlet rendkivül csekély forgalom mellett lanyha irányban nyilt meg. — Köttetett:

Délelőtt:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.23, 8.24 és 8.25 forinton.

Uj-tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.55 forint.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén még csekélyebb volt a forgalom és az irány csendes maradt. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 5000 mm. 8.25 és 8.26 frton.

Uj-tengeri május—juniusra 1000 mm. 5.57 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	frt	8.24	—	8.26—
Szokványbuza őszre	»	7.79	—	7.81—
B.-tengeri május—juniusra	»	5.56	—	5.58—
Szokványzab tavaszra	»	6.25	—	6.28—
Szokványzab őszre	»	6.05	—	6.07—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	12⅜	—	12½—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom gyenge volt, az irány eleintén kellemesebb, végül azonban ismét ellanyhult. — Köttetett:

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.26, 8.28. 8.29, 8.30, 8.31, 8 29 és 8.28 frton.

Uj-tengeri május—juniusra 3000 mm. 5.58, 5.59 és 5.58 forinton.

Szokványzab őszre 1000 mm. 6.08 forint.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt	7.82	—	7.84—
Szokványbuza 1885. tavaszra	»	8.27	—	8.29
Nemzetköz uj tengeri 1885. május—juniusra	»	5.57	—	5.59—
Szokványzab őszre	»	6.05	—	6.07—
Szokványzab 1885. tavaszra	»	6.25	—	6.28—
Káposzta-repcze aug.—szept.-re	»	12⅜	—	12½—

Terménytőzsde.

Terményekben mérsékelt volt a forgalom.

Szilva *szerbiai* zsákáru 1884-iki kész szállitásra 10.50 frton köttetett.

Szilvaiz szilárd, *szlavoniai* áru szeptember—októberre 20½, 20¾ és 21 frtjával köttetett.

Szalonna vidéki légenszáritott 37 forintjával vásároltatott.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilónkint:

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	—	luczerna magyar	—.—	—.—
	—	franczia	—.—	—.—
	—	olasz	—.—	—.—
		vörös	—.—	—.—
Repczeolaj	csendes	nyers azonnali száll.	—.—	—.—
	»	finomitott	33.—	34.—
	»	őszi, kétszer finomitott	—.—	—.—
Lenmagolaj	csendes	— — —	—.—	—.—
Olajpogácsa	csendes	repcze, egysz. préselt	5.50	5.60
Disznózsir ingyen hordó netto tara	szilárd	pesti	52.50	53.—
		vidéki	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	Ia légensz. áru m. sz.	37.—	38.—
		városi légensz.	49.—	49.50
		füstölt, azonnal	54.—	55.—
Faggyu	lanyha	olvasztott	45.—	46.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordo es zsákokban	csendes	boszniai, hordóban	—.—	—.—
	»	boszniai, zsákokban	13.40	14.—
	»	szerbiai, hordóban	—.—	—.—
	»	szerbiai zsákokban	13.40	14.—
Határidő Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban	szilárd	bosznia, hordó okt—nov.	—.—	—.—
		zsákokban «	17.40	17.85
		szerbiai hordó «	—.—	—.—
		« zsákokban «	17.10	17.40
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	lanyha	szlavoniai Ia uj	20.—	20.50
		bánsági uj	19.	19.50
Határidő Szilvaiz ingyen hordó netto tara	szilárd	slavoniai sept—okt.	20.—	20.50
		bánsági «	19.—	19.50
Dió	—	magyar min. szerint	—.—	—.—
		szerbiai	—.—	—.—
Gubacs burok nélkül	szilárd	magyar Ia	19.—	—.—
		szerbiai	—.—	—.—
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	—	magyar, fehér	—.—	—.—
	—	magyar, kékes	—.—	—.—
	—	házi, kék	—.—	—.—
	—	illiriai	—.—	—.—
	—	erdélyi	—.—	—.—
Borkő term. hordó nélkül	—	fehér Ia	—.—	—.—
	—	fehér IIa	—.—	—.—
	—	vörös	—.—	—.—
Méz netto tara	—	nyers, min. szerint	—.—	—.—
	—	sárga, csurgatott	33.—	34.—
	lanyha	fehér	—.—	—.—
	—	apró hordókban	—.—	—.—
Viasz	szilárd	rozsnyói	142.—	143.—
	—	szlavoniai	—.—	—.—
Szesz 100 liter százalékonkint	lanyha	szesz	27.25	27.75
	—	szesz-élesztő	30.50	31.—

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdei forgalom határozott szilárd iránybanyilt meg, s kivált magyar 4%-os aranyjáradék után volt élénk kereslet emelkedő árfolyamok mellett; zárlat felé azonban a magyar hitelbank fiumei fiókja feloszlalatásának hirére lanyhult az irány, de a déli tőzsde zárlata felé, miután ezt a hirt megczáfolták, ismét szilárdult. Az utótőzsdén kezdetben lanyha, később szilárd irány uralkodott.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén kezdetben emelkedő irány uralkodott, de később a hirre, hogy a magyar hitelbank fiumei fiókját feloszlatja, lanyhult. Osztrák hitelrészvény 298—299.20 közt ingadozván, maradt 298.30 pénz, magyar hitelbank 297.50—295.50-ig, magyar 4%-os aranyjáradék 92.50-től 92.65½-ig, azonnali átvételre 92.80-on, magyar papirjáradék 88.75-től 88.85-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárul: Osztrák hitelrészvény 298.30—298.40.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde lanyhán nyilt meg, de később, miután a magyar hitelbank fiumei fiókintézetének feloszlatására vonatkozó hirt megczáfolták, ismét megszilárdult. Helyi értékekben csekély forgalom volt. Osztrák hitelbank 298.50—299.20 közt ingadozván, maradt 298.90 pénz, magyar hitelbank 296—297.25-ig vételvén, maradt 296.75 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 85⅝-on köttetett. Befektetési értékek közül eladattak: magyar 4%-os aranyjáradék 92.75-től 92.90-ig, 10,000 darabban 92.45-ön, magyar papirjáradék 88.77½-től 88.85-ig, magyar 5 százalékos földhitelintézeti záloglevél 100.70-en. Más értékek közül: Ganz-féle vasöntöde 955-ön, kőbányai serfőzde 825-ön, kőbányai gőztéglagyár 260-on, rimamurányi vasmü 114-en köttettek. Valuták és váltók szilárdak.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.90—299, magyar hitelbank 296.75—297, magyar 4 százalékos aranyjáradék 92.65—92.70, magyar papirjáradék 88.80—88.85.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 3—3.50 frt, nyolcz napra 9—9.50 frt.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén kezdetben gyengébb irány uralkodott, de később szilárdult. Osztrák hitelrészvény 299—298.30 közt ingadozván, maradt 298.80 pénz, magyar hitelbank 296.75 és 296.30, magyar 4%-os aranyjáradék 92.60—92.55 közt ingadozott, magy papirjáradék 88.77½-en kelt.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.80 298.90, magyar 4 százalékos aranyjáradék 92.57½—92.60, magyar papirjáradék 88.77½—88.80.

Felszámitolási árfolyamok.

Magy. 4% aranyjárad.	—.—	Osztrák hitelintézet	299.—
» 5% papirjáradék	—.—	Angol-osztrák bank	—.—
» általános hitelb.	297.—	államvasut	—.—
» pénzv.éslesz.bank	—.—	Déli vasut	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—	Török birod. dohány	—.—
Magy. jelzálogbank	—.—	Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 15. Az üzlet változatlan. Magy. urasági öreg nehéz —— frt, fiatal nehéz 49—49½ frt, fiatal közép 49½—50 frt, könnyü 51.—.52 frt. — Szedett nehéz —— frt, közép —— forint, könnyü 50½—51 forint. Romániai átmeneti, bakonyi nehéz ——.— forint, átmeneti közép —— forint. átmeneti könnyü —— forint, eredeti nehéz —.— frt, átmeneti közép —.— frt. — Szerbiai nehéz 49½—50 forint, közép 49½—50 forint, könnyü —.—.— frt. Hizó 1 éves élősulyban 4% ——, hizó két éves élősulyban 4% —. 1 éves hizó a vasutról mázsálva ——. Az árak hizlalt serteseknél páronkint 45 kilos és 4 százalékos levonással kilogrammonkint értendők. Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmeneteliek adattak el, vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» távirata.) A mai előtőzsde különböző kedvezőbb hirekre szilárdabb árfolyamokkal nyilt meg. Később a forgalom is élénkebb lett, a mikor magyar aranyjáradékban a vásárlások szaporodtak, de az irány ismét ellanyhult, midőn egy üzérkedő magyar hitelbank részvényeiben a fiumei társüzlet feloszlatásának hirére nagyobb eladásokat tett. Valuták tartva.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.30, *magyar hitelbank* 295.25, unió-bank 89.75, bankegyesület 103.50, osztrák-magyar államvasut 302.40, Károly-Lajos vasut 268.25, tramway 210, májusi járadék 80.80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 92.65, 20 frankos arany 9.68, alpesi bányatársaság 53.80, német birodalmi márka 59.62.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde nagyon tartozkodó magatartásban nyilt meg és jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 298.10, *magyar hitelbank* 294.75, angol-osztrák bank 105.50, uniobank 89.90, osztrák tartományi bank 97.80, bankegyesület 103.50, osztrák-magyar államvasut 302 25, déli vasut 148, Károly-Lajos vasut 268.25, elbavölgyi vasut 176, tramway 210, alpesi bányatársaság 54, májusi járadék 80.80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 92 65, husz frankos arany 9.68, német birodalmi márka 59 62.

Az üzlet később is csekély és élénktelen marad, az árfolyamok állandók és az irány határozatlan. Váltók és valuták tartva.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.30, angol-osztrák bank 105.25, uniobank 90.20, bankegyesület 103.80, *magyar hitelbank* 296.75, osztrák-magyar államvasut 302.50, Károly-Lajos vasut 267.50, dunagőzhajózási részv. 534, Lloyd-részvények 551, északnyugoti vasut 175.75, elbavölgyi vasut 176.25, tramway 210, déli vasut 148, májusi járadék 80.77, osztrák aranyjáradék 105, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 92.67, 1864-diki sorsjegy 170.25, bécsi községi sorsjegy 124.90, husz frankos arany 9.68, német birodalmi márka 59.67. Állandó.

Bécs, szept. 15. *(Magyar értékek hivatalos zárlata.)* Magyar földtehermentesitési kötvények 100.50. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 101.—, 5½% magyar földh. int. záloglevél 101.70. Erdélyi vasut 176 —. Magyar keleti vasut 102.10. Magyar sorsjegy 114.25. Szőlődézsma váltsági kötvények 98.75, 6% aranyjáradék 122.60, Tiszavölgyi sorsjegy —.—. Magyar 4%-os aranyjáradék 92 65 — Magyar vasuti kölcsön 142.40. Magyar hitelbank 296.75, Alföldi vasut 178 —. Magyar északkeleti vasut 165.50. Keleti vasuti elsőbbség 95.80, Tiszav. vasut-részvény 249.50. Magy. lesz. és váltób. részv. 85.50, Kassa-oderbergi vasut 147.50. Magyar papirjáradék 88.70. Dohány-részvények —.—

Bécs, szept. 15. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 298.30. Déli vasut 148.—, 4%-os aranyjáradék 105.10. Váltó Londonra 121.65 Károly-Lajos vasut 267.75. 1864-es sorsj. 170.25. 1860-as sorsjegy 134.50, török sorsj. 20.75, Angol-osztrák bank részv. 105.50, 4.2%-os ezüstjáradék 81.75, osztr. államv. részv. 302.30, 20 frankos 9.68·5. 4.2%-os papirjáradék 80.77, osztr. hitelsorsjegy 176.50, osztr.-magyar bankrészv. 850, cs. k. arany 5.76, német bankváltók 59.65. Szilárd.

Délutáni magánforgalom.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A délutáni magánforgalomban az irany szilárd volt, de az üzlet csekély. Osztrák hitelrészvény 298.10 és 298.60 után 298.30, *magyar 4%-os aranyjáradék* 92.67½ és 92.72½ után 92.70.

Este zárulnak: Osztrák hitelrészvény 298.40, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 92.67½.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény holnapra 2½—3 frtig, nyolcz napra 8¼—8¾ frt, egy hóra 15—15½ frt, három hóra 26½—27½ frt, egyéb változatlan.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A mai délelőtti üzlet igen kedvtelen hangulatban mozgott, mert az üzérkedés tartózkodó volt. Az irány határozottan lanyha, de a teljesen jelentéktelen forgalom mellett az árfolyamok nem igen változhattak. Köttetett: *Buza* őszre 7.95, tavaszra 8.36—8.34, *rozs* tavaszra 7.18—7.17, *zab* tavaszra 6.62—6.59 s *tengeri* május—juniusra 6.02—5.98 frton. — *12 órakor zárulnak*: *Buza* őszre 7.93—7.95, tavaszra 8.33—8.35, *rozs* őszre 7.12—7.15, tavaszra 7.16—7.18, *zab* őszre 6 52—6.54, tavaszra 6.58—6.60, *tengeri* szeptember—októberre 6.77—6.80, május—juniusra 6—6.02

Szesz ma is üzlettelen volt. Kész gabonaáru jegyez változatlan 28.25 frt.

Délután az üzlet rendkivül csekély. *Zab* tavaszra galicziai eladásokra valamivel lanyhább és 6.55 forintig adatott. *Buza* őszre 7.95—7.97, tavaszra 8.35—8,37; *zab* őszre 6.52—6.55: *rozs* őszre 7.13—7.15, tavaszra 7.16—7.18; *tengeri* május—juniusra 6.02 inkább pénz. *Kész áru* üzlettelen.

KÜLFÖLDI ÉRTEKTŐZSDÉK.

Trieszt, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) Az irány nyugodt. Váltó Londonra 121.75, olasz bank-piaczokra 48.25, husz frankos arany 9.67, májusi járadék 80.80, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 92.65, osztrák hitelrészvény 298, Lloyd 550, olasz járadék 95.15.

Berlin, szept. 15. Játék és német bankpapirok árfolyamai jól tartvák. Vasuti papirokban pangás. Bányaértékek piaczán irányzat bágyadt. Magyar járadékok és orosz értékek kedveltek. Kamatláb 3%.

Berlin, szept. 15. (Utótőzsde.) *Magyar 4%-os aranyjáradék* 77.60, osztrák hitelrészvény 502, osztrák-magyar államvasut 509, osztrák déli vasut 250, Károly-Lajos vasut 112.60. Szilárd.

Frankfurt, szept. 15. (Esti tőzsde.) *Magyar 4 százalékos aranyjáradék* 77½, osztrák hitelrészvény 249½, osztrák déli vasut 124.12. Pnng.

Páris, szept. 15. (Az «Egyetértés» tudósitójának távirata.) A tőzsde szilárd.

1 óra 30 perczkor jegyeznek: 4½%-os franczia járadék 108.68, osztrák-magyar államvasut 632.50, osztrák déli vasut 313.75, olasz járadék 96.22, török 8.05, egyiptomi 305 62, török sorjegy 44.12, ottoman bank 586.87, Credit Foncier 1307, Szuez 1938, ú spanyol 60.50, *magyar 4%-os aranyjáradék* 77.50.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3 százalékos franczia járadék 79, 4½%-os franczia járadék 108.65, franczia törleszthető járadék 80.27, *magyar 4 százalékos aranyjáradék* 77½, osztrák-magyar államvasut 632, osztrák déli vasut 313, ottoman bank 588. Csendes

Külföldi értéktőzsdék zárlata

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, mediora vagy ultimora értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy mediora illetőleg ultimora értendő. A készpénz-árfolyamok K-val, a mediora M-mel, az ultimora U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy afenti átszámitásokhoz még a transakczió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamok hoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió-tételek is számitásba veendők. A *-galjelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 59 frt 65 kr. 100 frk vista = 48 30 kr.

Szeptember hó 15.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. é.
PARIS.				
*Franczia 3 %-os járadék		79.—	—.—	—.—
« 4½%-os «		108.65	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	M	632.—	303.16	+ 0.48
Osztrák déli vasut	M	313.—	148.93	—.—
*Osztrák földhitel-részv.-társaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		80.27	—.—	—.—
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi uniobank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4%-os aranyjáradék	U	77.50	92.48	—.—
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.80	80.98	+ 0.12
« 5 %-os «	K	80.40	95.95	—.—
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.50	81 86	—.—
« 4 %-os aranyjáradék	K	87.90	105.19	— 0.34
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.80	122.89	+ 0.05
» 4%-os «	U	77.70	92.86	+ 0.[illegible]2
» 5%-os papirjáradék	U	74.50	89.19	+ 0.22
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	99.90	119.38	— 0.11
Osztrák hitelrészvény	U	502.—	299.15	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	500.—	303.50	+ 0.60
Osztrák déli vasut	U	250.—	148.92	—.—
Károly-Lajos vasut	U	112.60	268.43	— 0.36
Kassa-oderbergi vasut	K	61.70	147.60	+ 0.23
*Román vasuti részv.		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		207.—	123.49	— 0.28
Váltó bécsi piaczra		167.50	59.63	— 0.01
*Keleti kölcsön II. kib		60.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4.2%-os papirjáradék	K	67.56	80.71	— 0.13
« 5 %-os «	K	80.63	96.18	+ 0.06
« 4.2%-os ezüstjáradék	K	68.38	81·72	— 0.06
« 4 %-os aranyjáradék	K	88.13	105.44	— 0.02
Magyar 6%-os aranyjáradék	U	102.68	122.76	— 0.06
« 4%-os	U	77.43	92.58	+ 0.16
« 5%-os papirjáradék	U	74.50	89.19	+ 0.07
Osztrák hitelrészvény	U	249.62	298.90	+ 0.16
Osztrák-magyar bank	K	711.—	849.48	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	253.37	303.02	— 0.31
Károly-Lajos vasut	U	224.87	268.63	— 0.31
Osztrák déli vasut	U	124.12	148.82	+ 0.48
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	195.12	233.07	— 0.07
Magyar-gácsországi vasut	K	143.12	171.12	+ 0.30
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötv.	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		167.60	59.60	—.—
4½%-os földhitelint. záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magy. leszám. és pénzv.-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KÜLFÖLDI ARUTŐZSDÉK.

Páris, szept. 15. *Buza* és *szesz* csendes, *olaj* szilárd, liszt tartva. Időjárás: meleg.

Berlin, szept. 15. *Buza* csendes, *szesz* nyugodt, *rozs* *zab* és *olaj* bágyadt.

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitásidíj waggonrakományokban 100 kilónkint értendő. Bevitelivám Németországba 100 kilo buzáért, rozsért és zabért 1 márka, árpáért, tengeriért s hüvelyesekért 1 márka, lisztért 3 márka, malátáért 1.20 márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kilo gabonáért 0·30 frank, malátáért 0.60 frank, lisztért 1 frank. Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 59 forint 65 kr. Párisra 100 frk vista 48 frt 30 kr.

Szeptember hó 15	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet a utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PARIS.			
Buza folyó hóra	20.60	9.95	—.—
— októberre	20.60	9.95	—.—
— november-deczemberre	20.60	9.95	—.—
— novembertől 4 hóra	20.60	9.95	+ 0.05
Liszt folyó hóra	42.10	12.80	+ 0.11
— októberre	41.80	12.70	+ 0.09
— november-deczemberre	41.80	12.70	+ 0.06
— novembertől 4 hóra	41.80	12.70	+ 0.06
Olaj folyó hóra	66.25	31.—	— 0.88
— októberre	66.75	31.24	+ 0.12
— november-deczemberre	68.—	32.60	— 0.12
— első 4 hóra	69.25	33.45	+ 0.12
Szesz folyó hóra	42.25	22.23	—.—
— októberre	42.50	22.86	— 0.13
— november-deczemberre	43.25	22.75	—.—
— első 4 hóra	44.25	23.27	— 0.13
Szállitási díj: Budapestről	8.27	3.93	
— Bécsből	7.87	3.74	
BERLIN.			
Buza szeptemb.-októberre	145.75	8.69	—.—
— április-májusra	156.50	9.34	—.—
Rozs szeptemb.-októberre	136.25	8.13	—.—
— április-májusra	134.—	7.99	0.02
Zab szeptemb.-októberre	126.—	7.52	— 0.03
— oktob.-novemberre	123.—	7.34	—.—
Olaj szeptemb.-októberre	52.—	31.02	— 0.06
— április-májusra	52.40	31.26	— 0.09
Szesz szeptemberre	48.70	29.05	— 0.18
— április-májusra	47.50	28.33	— 0.06
Szállitási díj: Budapestről	3.93	2.30	
— Bécsből	3.24	1.90	
STETTIN.			
Buza szeptemb.-októberre	146.50	8.74	—.—
— április-májusra	157.50	9.39	— 0.06
Rozs szeptember-októberre	132.50	7.90	—.—
— április-májusra	133.—	7.93	— 0.02
Olaj szeptemb.-októberre	51.50	30.72	—.—
— április-májusra	52.50	31.32	—.—
Szesz kész szállitásra	48.70	29.05	+ 0.18
— szeptemberre	48.80	29.10	+ 0.05
— szeptemb.-októberre	48.30	28.82	—.—
— április-májusra	47.50	28.33	— 0.18
Repcze szeptemb.-októberre	—.—	—.—	—.—
Szállitási díj: Budapestről	4.81	2.80	
— Bécsből	3.62	2.10	
KÖLN.			
Buza novemberre	15.10	9.10	+ 0.03
— márcziusra	15.70	9.36	— 0.12
Rozs novemberre	13.30	7.93	—.—
— márcziusra	13.60	8.11	— 0.06
Olaj kész szállitásra	28.80	34.36	—.—
— októberre	28.—	33.40	—.—
Szállitási díj: Budapestről	5.95	3.45	
BOROSZLÓ.			
Buza	16.40	9.78	—.—
Zab	12.40	7.31	—.—
Olaj	47.—	28.04	— 0.11
Rozs	13.60	8.11	—.—
Repcze	23.50	14.01	—.—
Tengeri	14.50	8.65	—.—
Szállitási díj: Budapestről	2.95	1.71	

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

Marhavásár.

Pozsony, szept. 15. (Távirat.) A mai szarvasmarhavásárra 1467 db magyar származásu ökör, 4 bika, 13 tehén és 7 bivaly, 20 db gácsországi és 102 db német marha hajtatott fel. Bejelentve van még 57 db. A vásár nagyon élénk volt. Vevők Bécsből és környékéről, valamint Morvaországból igen nagy számban voltak jelen. A következő árak jegyeztettek: magyar áru 64 frtig, gácsországi 63 frtig, német származásu 65 frtig. (A mai bécsi marhavásárra 2780 dbot hajtottak fel. Ezek között 746 db legelő marha volt.)

Bécs, (Szt.-Marx), szept. 15. (Távirat.) A mai vásárra felhajtatott 607 db magyar, 1495 db galicziai és 678 db német ökör, összesen 2780 db, mi között 746 db sovány volt. A csekélyebb felhajtás következtében az árak magasabbak. Elsőrendü 2—2½ frttal, közép ½ és sovány ½—1 frttal emelkedett métermázsánkint. A kelet jó volt és majd minden eladatott. Fizettek: magyar faju hizott ökörért 60—62½ frtot, elsőrendüért 63—65½ frtig, kivételképen 66 frtot is, magyar sovány ökörért 55—60 frt, galicziai hizott ökörért 60—64 frtot, kivételképen 65 frtot is, galicziai sovány ökörért 54—58 frtot, német hizott ökörért 61—65 frtot métermázsánkint.

Páris, (La Villette), szept. 11. Felhajtatott 3147 db szarvasmarha és 16,031 db juh. Szarvasmarhában az üzlet nehézkes volt és az árak 10—20 frankkal estek darabonkint. Juhok ára, daczára a meglehetősen élénk forgalomnak, állandó. Általán fizettek szarvasmarhákért 67—85 centimet, juhokért 73—102 centimet és különösen magyar juhokért, melyekből 5190 db volt a piaczon 90—92 centimet ½ kilókint.

Szeszüzlet.

Arad, szept. 13. Jobb kereslet folytán az irányzat ezen czikkben a mult héten megszilárdult és tekintettel az október elsején életbelépő magasabb termelési adóra, gyárak tartózkodók voltak és magasabb árakat követeltek, melyek részben meg is adattak. Mai jegyzéseink: Készáru nagyban 26.50—27, kicsinyben 27.25 hordó nélkül 100 liter %.

Vidéki üzlet.

H.-M.-Vásárhely, szept. 13. Buzaüzletünkben az eddigi élénk menet és emelkedő árak után csendesség állott be s e hét elején már 20 krral a buza ára esett. Hetivásárunkon a behozatal sokra volt tehető s ami bejött, mind nyomott árban adatott el. Árpában és kukoriczában 30 krral olcsóbban lehetett csak valamit eladni, mivel a kiviteli üzlet végkép megszünt. Sertés hetivásárainkra nagy mennyiségben hajtatott, s az üzlet itt is lanyhult. Eladatott nehéz öreg sertés 41 kr, fiatal nehéz 42 kr. klgrmkint. Árak: Buza 78—80 7 frt 30 kr. 75—76 7 frt 10 kr. Árpa 5 frt 50 kr. Kukoricza (csöves) 2 frt 80 kr, régi kukoricza 5 frt 50 kr mmázsánkint.

Szeged, szept. 13. A buzaüzlet helyzete a lefolyt héten teljesen megváltozott; az árak emelkedő jellegét ismét lanyha irányzat váltotta föl, a vételkedv csekély s az árak folytonosan visszaesnek; készbuzában teljesen szünetel az üzlet s a malmok látszólag szintén visszavonultak a vásárlásoktól. Tisztán rostált, kereskedelmi buza 7 frt 10—20 krért kapható Behozatal csekély. A határidő-üzlet képe hasonló irányzat lanyha s az árhanyatlás napirenden van; a forgalom csekély, mert uj őszi buza csak a jövő hó elején fog ismét jegyeztetni, az adás-vevés tárgyát tehát jelenleg csak tavaszi buza képezheti. Rozsban folytonosan csökkenő árjegyzés mellett alig említésre méltó a forgalom. — Árpa, zab, tengeri üzlettelen; a repcze még mindig alacsony, kereslet nincsen. E mellett az általános lanyha irányzat mellett a spekuláczió kezd lábrakapni; egyes tulajdonosok már megkezdték az akcziót, s habár a közraktárak lassan telnek, néhány beraktározás már mégis történt, s biztos a kilátás, hogy közraktáraink meglehetősen igénybe lesznek véve, mert a tulajdonosok körében rövid idő mulva nagy lesz a mozgalom ebben az irányban. Az Arlberg-vasut e hó 6-án adatott át az áruforgalomnak, de a gabonaszállitás még nem öltött nagyobb mérveket, mivel egyrészt a nevezett vasutnak tarifái még nincsenek rendezve, másrészt, mert a gabnakivitel még mindig teljesen szünetel. A helybeli üzletben ujabb fordulat ezen a héten sem állott be. A budapesti irányzathanyatlásnál fogva a vételkedv helyben is lazult s az árak némileg csökkentek. A mai hetipiaczra nagyobb mennyiségben hozattak gabonaneműek, a melyek nyomott napi árak mellett keltek el. — Eladatott: 300 mm. buza, minőség szerint 6.80—7 frton, 200 mm. rozs 5.40—5.60 frton, 150 mm. árpa 5.80—6 frton, 200 mm. kukoricza 6.40—6.60 frton, 100 mm. zab 5.80—6 frton, 100 mm. bab 8.80—9 frton.

Országos vásár.

Szabadka, szept. 8. Tegnapi vásárunk kedvező időjárás mellett középeredménynyel folyt le, különösen az iparosokra nézve A marhavásár szintén középszerü volt. *Szarvasmarhák* közül a jármos ökör párja 200—280 frt, fejőstehén darabja 60—100 frt, vágómarhákból az ökrök 220—260, a tehenek 160—180 frton adattak párosan, 1—2 éves borjukból egy pár 50—100 frton vásároltatott. *Lovakra* nézve a vételkedv gyenge volt. Igás lovak darabjának vételára minőségükhöz képest 60—150 frt, a fényüzésre szolgálóké pedig 200—300 frtnak mondható. Találkozott párosan 1200 frtért, de ezekre vevő nem akadt. *Juhok* párja 12—15 frt. Vágni való ürük párja 26—30 frton kelt elenk vételkedv mellett. *Sertések* közül a hizásra hajlandó 1—2 évesek párja 20—36 frt, 3—4 évesek 50—50 frton keltek gyenge vételkedv mellett. Hizott alig volt s 44—45 krt fizettek kilónkint. *A gyalog vásár* középjó volt. Bognárok, kádárok, boronásoknak, szücsöknek, jó vásáruk volt, gyenge, sőt rosz vásárnak mondható az asztalosok, szabók, csizmadiák és a többi iparosoké.

B.-Gyula, szept. 13. Országos vásárunk kedvező időjárás mellett folyt le, de a nyerstermények, sertések, szarvasmarha, lovak stb. nyomott árak miatt a belső vásár csekély forgalmu volt. Az iparos és kereskedő osztály sokkal kevesebbet árult, mint a mennyit jó termésü évek őszi vásárjaiban rendesen szokott, az elkelt iparczikkeknek is igen nyomott áruk volt. Kisebb jelentőségü rendőri kihágások nagy számban fordultak elő.

Nagyvárad, szept. 13. (Az «Egyetértés» tudósitása.) Az utolsó héten a gabonaüzletnek helyzete kellemesebbé vált. Az árak ugyan nem igen emelkedtek, de miután a malmok, szeszgyárak s kereskedők nagyobb vételkedvet mutattak, elevenebb forgalom fejlődött. A heti vásárokat az idő zakhoz képest meglehetős erősen látogatták, nagyobb mennyiségekben is szaporodott a kinálat és az eladások könnyen voltak teljesithetők. *Prima buzák* 7.25—7.50 frtig, alárendelt minőségek 6.50—7 forintig keltek el. *Rozs* 5.50—5.80 frtig, *árpa* és *zab* a szeszgyárak részéről 5.50—5.60 krral vétetett. *Tengeri* 6.20 frttal adatott el. *Szeszre* nézve a lefolyt héten is bágyadt maradt a hangulat, a forgalom csak a fogyasztásra szoritkozott és kész árukban 25.50—26 frtig fizették 100 liter perczentjét hordó nélkül.

BORÁSZAT.

⁂ **A filloxszera Aradon.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy özv. Papp Jánosné és Bogdanovics N. aradi lakosok kertjében konstatált fillokszera kiirtására a szükséges intézkedéseket megtegyék. Arad város tanácsa Parecz István tanácsost bizta meg, hogy az illetőkkel a kiirtás módjára nézve megállapodjék.

⁂ **Miniszteri látogatás.** *Széchenyi* Pál gróf, földmivelés-, ipar- s kereskedelmi miniszter tegnap délután váratlanul meglátogatta a budai állami vinczellérképezdét *Miklós* Gyula borászati kormánybiztos kiséretében. A minisztert az első körutjáról épen hazajött *Molnár* István igazgató fogadta és kalauzolta. Megtekinté a miniszter az intézeti helyiségeket, a gazdag szőlőfajgyüjteményt, az amerikai szőlőfajokat, a közel fél millió gyümölcsfa alanyt és csemetét magában foglaló faiskolát s a kisérleti szőlőtelepet. A miniszter érdeklődésének nagy bizonyitékául szolgál, hogy látogatása majdnem négy teljes órát vett igénybe. Távozásakor az igazgatónak s egyátalában a tanári karnak elismerését fejezte ki a tapasztalt haladás felett s ezuttal is hangsulyozta, hogy e központi intézet bővitése s emelésére legközelebb a kiállitás után meg fogja tenni a kezdeményezést, a midőn is az intézet a «Nádorkert»-be helyeztetik át s mostani főtelepe az intézet fiókjául fog fenntartatni. Ugyanez alkalommal a budai intézetet meglátogatta *Braudza* romániai kiküldött is dr. *Horváth* Géza kiséretében.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Gazdasági tudósitás.

Nyiregyháza, szept. 13. A dohánytörés már itt-ott megkezdődött megyénkben. Az eredmény azonban gyengének mutatkozik. A szőlő lassan fejlődik ugyan, de a mellett eléggé bő szüret igérkezik.

NAPIREND: Szeptember 16-án.

Naptár: Kedd. — Római kath.: Ludmilla, Soma. — Prot.: Eufémia. — Görög-orosz: (szept. 4.) Autiokhia, Babil — Zsidó: (elul. 26.) Semiramis. — Nap kél 5 ó. 40 p., nyug. 6 ó. 9 p. — Hold kél 2 ó. 18 p. regg., nyug. 4 ó. 29 p. d. u. — Mercur Uranussal találkozik. — Szaturnus legnagyobb keleti kihajlásában van, s az est későbbi óráiban keletre látható.
Pénzügyminiszter fogad d. u. 3—4-ig.
Honvédelmi miniszter fogad d. u. 4—5-ig.
Földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter fogad d. u. 5—6-ig.
Horvát miniszter fogad d. e. 10-től d. u. 2-ig.
A központi Táncsics-bizottság ülése este 8 órakor (zergeutcza 5.)
A fővárosi egylet ülése d. u. 5 órakor a régi városháza tanácstermében
Krisztus a Kálvárián Munkácsy képe a müesarnokban d. e. 9-től d. u. 5-ig és este 7—9. Belépti díj 50 frt.
Iparművészeti muzeum a műcsarnok épületében d. e. 9-től d. u. 1.
Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1-ig.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton ünnepnapok kivételével naponként látható d. e. 8—12 és d. u. 2—6.
Muzeumban: régiségtár d. e. 9-től d. u. 1.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.
Muzeumi könyvtár d. e. 9-d. u. 1 óráig.

Állatkert nyitva egész nap.
Margitszigeten czigányzene naponként, katona-zene kedd, csütörtök, vasárnap és ünnepnapokon. Hajóközlekedés félóránkint.

Kivonat a hiv. lap szept. 14-i számából.

Árverések a fővárosban. Tauser Mihály 573 frtra becs. ingóságai szept. 16 (Madách-utcza 13). Schön J. 933 forintra becs. ingóságai szept. 15 (kishid-utcza 9). **Árverések a vidéken.** Schmer Mária 2400 forintra becs. ingatl. okt. 12 Ujvidék. Schneckendorf Jakabné 3030 forintra becs. ingatl. okt. 13 Pétervásár. Draskóczy Paulina 718 forintra becs. ingatl. október 23 Szécsény. Csibrák János 6000 forintra becs. ingatl. nov. 5 Érd (Adony). Gebei András 2938 forintra becs. ingatl. okt. 6 Debreczen. Pavlovits Péter 458 forintra becs. ingatl. október 9 Fehértemplom. Szánthó László 2800 frtra becs. ingatl. nov. 28 Nagyvárad. Sipos János 1165 forintra becs. ingatl. szept. 30 Felső-Szécsényke (Szirák). Sorinka Trifu 3399 forintra becs. ingatl. nov. 15 Perkoszova (Detta). Apolzán Miklósné 2592 forintra becs. ingatl. november 10 Gyulafehérvár. Todits Dosan 965 forintra becs. ingatl. nov. 3 Nagy-Kikinda. Fischer Lipót 550 forintra becs. ingóságai szept. 17 Zsámbék (pestv. tvszék). Steuermann Gábor 2222 forintra becs. ingatl. szept. 26 Kalocsa. Nagy József 882 forintra becs. ingatl. szept. 24 Nagy-Szalonta. Lord Sámuel 4700 forintra becs. ingatl. szept. 24 Balassa-Gyarmat. Szilvásy Márton 2600 forintra becs. ingatl. nov. 14 Sopron. Mureschan Jocza 1017 forintra becs. ingatl. nov. 8 Nagy-Semlak (Detta). Margan Petru 886 forintra becs. ingatl. nov. 8 Nagy-Somlak (Detta).

Pályázatok. Ljotaván (Trencsénm.), Illésházán (Pozsonym.), Lucskin (Liptóm.), Kislévárdon, Albáron (Pozsonym.), Gyarakon (Nyitram.), Felsőhámoron (Barsm.) postamesteri, — a rozsnyói kir. jbiróságnál III. osztályu telekkönyvvezetői, — a dunaszerdahelyi adóhivatalnál III. oszt. ellenőri állomásokra.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NÉVSORA.

Nemzeti szálloda.
Hetényi I. B.-Bánya
Berczel I. Tolna
Kohut I. B.-Bánya
Nedeczky M. Kiscell
Bernrieder I. Hidvég
Avitabile I. Bécs
Maleter V. Kassa
Rosmayer F. Tolna
Weisz A. Arad
Weisz K. Bécs

Pannonia szálloda.
Horváth A. Mosony
Bódogh Gy. Sárospatak
Komáromi I. P.-Hatvan
Lüley B. Lüle
Moszdrovszky M. Esztergom
Szirmay I. Miskolcz
Kostyal I. Romya
Rózsassy I. Eger
Sztarek T. Miskolcz
Huzsik I. Fehértemplom
Szojka Gy. Soóvár
Thomesz Gy. Körösmező
Kelemen K. Homonna
Dr. Csipkés M.-Vásárhely
Füredi E. Lippa
Boros L. Ustjád
Solti A. B.-Bánya
Seyfried K. B.-Bánya
Ungar G. Szatmar
Dr. Erdélyi D. Szatmár
Tersztyanszky Pucho
Temesváry M. Uzon
Verzár Gy. Temesvár
Dr. Jósa A. Nyiregyháza
Vidofszky K. Nyiregyháza
Kepf I. Nagyvárad
Niedvulszky Szombathely

Páris szálloda.
Domoszlay I. Szegzárd
Laster K. Pozsony
Siklósy I. Losoncz
Knapp F. Nagyvárad
Komáromy Ö. Komárom
Manzin R. Grácz
Nasting G. Berlin

Schmidt-Orient szálloda.
Guyot A. Páris
Borhy J. Gyöngyös
Kemény J.-né Gyöngyös
Bodon J.-né Gyöngyös
Meisinger K. Kerecsend
Klimo P. Gyöngyös
Csákváry L. Zágráb
Zsigárdy A. Pozsony
Rozsó P. Rozsnyó
Schmidl S. Gyöngyös
Schiller L. B.-Szentgyörgy
Ams N. B.-Szentgyörgy
Preiszner K. Kaposvár
Kopcsányi P. Heves
Grünwald J. Gyöngyös
Gebauer T. Pécs
Klein A. Bécs
Wolke A. Brusnitz
Deutsch S. Gyöngyös
Stolcz M. Rimaszombat
Szanter J. Debreczen
Érsek E. Debreczen
Berkes J. Becskerek
Árvay P. Orsova
Németh L. Szentes

Tigris szálloda.
Fridericze R. Tolna
Puskás T. Teribegy
Prepeliczay D. Lippa
Moharos J. Sz-Fehérvár
Siklódi J. Borszék
Schlosser I. Palkár
Jakobi R. Repcz
Grünhut M. Bécs
Lengyel I. Zilah

Vadászkürt szálloda.
Albert b. gr. Wels
Kornis I. gr. Szemeréd
Wojnits I. Zombor
Sporzon P. Magyaróvár
Nehuda T. Bécs
Bayer V. Bécs
Cossmann I. Manig
Grossmann I. Schönlinde

Aranysas szálloda.
Beöthy L. Heves
Beöthy B. Törtel
Lovassy Á. T.-Füred
Kaszap B. Pásztó

Szilassy I. Pán
Jakobcsics M.-né Szabadka
Bossányi R. Losoncz
Komáromi K. Susa
Polgár I. Keszthely
Kuncze I. Törökszentmiklós
Mcrvay T. Margita
Mauler I. Komárom
Batyánovits M. Almás
Vadona Gy. Kolozsvár
Hegedűs Zs.-né Miskolcz
Flieg I. Tapolcza
Deutsch M. Czegléd

Budapest szálloda.
Szentgály P. Ercsény
Hadernig E. Sternberg
Weisenberg I. Bécs
Fischer A. Császártöltés
Hummel K. Ellingen
Schwarz B. München
Bolgár E. M.-Sziget

Erzsébet szálloda.
Pongrácz T. B.-Gyarmat
Károly Gy. Szabadka
Burián P. Esztergom
Szilágyi G. Eger
Szametz L. Szolnok
Saukup F. Kassa
Bugyi P. Jászberény
Pensenleitner L. B.-Gyarmat
Possel G. Tata
Kovácsis L. Temesvár
Jónás I. Szentes
Vujevich Z. Zombor
Szabó K. Pécs

Európa szálloda.
Viangel G. gr. Stockholm
Czidley F. K.-Pulyér
Maggi K. Genf
Neckich A. Bécs
Rafkovits V. Vizlendva
Zenide M. Bukarest
Bratianu T. Bukarest
Stein S. Bécs
Schlein I. Bécs
Bankovits N. Belgrád

Fehérló szálloda.
Morász A. Fülek
Monkovics A. Titel
Sallay A. Félegyháza
Mónyai I. Erdély
Leber I. S.-Váralja
Papik I. Ujvidék
Petrikovits M. Nyitra
Hoffmann B. Bécs
Gáll Gy. Brassó
Reich I. Apcz
Rosenthal Zs. B.-Csaba
Politzer I. Csány
Wurm A. Pozsony
Patek I. Szabadka

Hungária szálloda.
Pintér S. Szécsény
Balogh Gy. Kolozsvár
Weismayer Nagykanizsa
Roskovits I. Ungvár
Perényi P. Dabas
Masony A. Verpelét
Hazay O. Bénye
Jung I. Bischveiler
Tentori L. Beszterce
Risele G. Beszterce
Singer I. Berettyó
Schnurt Gy. Boroszló
George E. Belfort
Blumberg G. Bécs
Fanennig N. Bécs
Árvai T. Bécs
Baumgarten Eszék
Makel G. Bécs
Rottenberg D. Kassa
Gamenty I. Kolozsvár
Hocht Gy. Frankfurt

Marohall-szálloda az „Angol királynőhez"
Wilczek H. gr. Bécs
Apponyi G. gr. Bécs
Mikes gr. Fiume
Vay D. b. Pozsony
Thomné A. Bécs
Jakabffy G. Arad
Urban S. Arad
Zaleski I. Athén
Krassovszky L. Varsó
Beniczky G. Kétegyháza
Vojnich I. Szabadka
Stein S. Kapuvár
Salamo G. Szepes

Knesevits D. Karlócza
Svécény H. Pilsen
Thiry M. Páris
Siebenschein I. Zágráb
Borbély L. Salgótarján
Molnár I. Zemplén
Jellinek D. Ost
Weisermann S. Bukarest
Koleriner C. Varsó
Dr. Janicsek H. Königgrätz
Dr. Fest L. Eperjes
Dr. Balogh N.-Bogsán
Isakovich M. Torontál
Fellheim E. Stuttgart
Häfner R. Ujvidék
Spasits N. Belgrád
Biorats P. Ruma
Kollb A. Bécs
Koppstein I. Bécs
Ranisavljevics D. Pancsova
Spartaly I. Szemendria
Kálnoky I. Bécs
Passavalli P. Como

Magyar király szálloda.
Dr. Freund M. Baán
Mayerhofer R. Bécs
Belovány L. Kaposvár
Matuka J. K.-Szentmiklós
Repetty P. Bécs
Báró I. Bakta
Svastics I. Kaposvár
Reichenfeld R. Bécs
Koritsán M. Brünn
Steinberger H. Kalocsa
Braun N. Brünn

Elhaltak Budapesten 1884. szept. 14.

Dietl B. 51 é. pinczér I. kereszt-u 7. gyomorbaj.
Gáspáry P. A. 23 é. cseléd I. k. Döbrentei-u. 3. hashártyalob.
Rotk L. 43 é. szücs VII. k. kerepesi-ut 32. tüdőlob.
Rabik J. 30 é. szijgyártó IX. k. mester-u. 12. tüdővész.
Treer I. 37 é. hivt. VIII. k. futó-u. 34. rögtöni halál.
Weinrich L. R. 34 é. kalapos neje utról veselob.
Mayer Cz. E. 35. szakácsnő IV. k. szerb-u. 2. hashártyalob.
Ludwig J. 44 é. favágó VI. k. rózsa-u. 103. rezgőrj.
Bonhardt M. 43 é. mészáros utról tüdővész.
Lipschitz L. 40 é. kdő I. orsz. téb kimerülés.
Lederer J. 38 é. kdő I. k. orsz. téb. agyhüdés.
Rotsák B. 31 é. cseléd VI. k. Szabolcs-u. 2. szivbaj.
Baer M. 46 é. könyvvivő VI. k. Eötvös-u. 17. tüdőgümő.

NYILT-TÉR.

Általános panasz. Számtalanszor hallható e panasz: «Rosszul vagyok, nincs étvágyam, mit csináljak?» Be kell venni néhány szemet a Brandt-féle svájczi labdacsokból s az emésztési zavaroknak azonnal végök lesz. Brandt R gyógyszerész svájczi labdacsai a magyarországi gyógyszertárakban kaphatók. Egy doboz ára 70 kr. Főraktár Magyarország számára Török József.

Köszönetnyilvánitás.

Azon alkalomból, hogy az aszódi nagy vendéglőből 19 évi bérlet után ez évi október 1-én kiköltözendünk, kedves kötelességet teljesitünk, midőn a nemes földes uraságok, valamint a helyi és vidéki nagyérdemü közönségnek irántunk e hosszu idő alatt tanusitott jó indulata, szives elnézése és nagyrabecsült bizalmáért ez uton hálás köszönetünket nyilvánitjuk. Kiváló tisztelettel. Aszód, 1884. szeptember 14-én. 11006 **Pekarek testvérek.**

Nyilatkozat.

Ma reggel a korona-utczában menet, egy Kohn Lipót nevezetü, Russ Bernát nagykereskedő czégnél alkalmazott egyéniség azon ürügy alatt — hogy némi közleni valója van velem — kapujok alá hivott. Itt azután — anélkül, hogy eljárását csak egyetlen szóval is indokolná — a legqualifikálhatatlanabb s csak hozzája méltó kifejezésekkel inzultált. Támadásával szemben a helyszinén tettleges elégtételt akartam magamnak azonnal szerezni, ő azonban — ugy látszik tapasztalataiból okulva az ily leczke fájós érzetén — idejében megugrott. Midőn is e körülményt nyilvánosságra hozom, megjegyzem, hogy ellene ez orozva történt támadásának példás megfenyitése iránt a birói lépéseket haladéktalanul megteszem.
Budapest, 1884. szept. 15. 11017
Harkai Ede.

Az «Egyetértés» 251. számu nyiltterében közzétett Derner Dezső nyilatkozata hazugság. Sőt ellenkezőleg több szem- és fültanu jelenlétében Derner Dezsőt, mint orvtámadót szándékában meggátolva, a helyiségből kidobtam.
Ennyit Szenessy Aladár ur érdekében.
11016 **Markus Adolf**, főpinczér.
Szem- és fültanuk:
Kovács Imre, asztalosm. **Edelstein József**, pinczér.

Van szerencsém tisztelettel értesiteni, hogy a közelgő évadra megrendelt **ujdonságok** és **különlegességek** valódi **angol** és **franczia uri divatkelmék** megérkeztek, bátor vagyok mélyen tisztelt vevőimet és a nagy közönséget azok megtekintésére tiszteletteljesen meghivni.
Tisztelettel
11013 **Deutsch F. Károly,**
uri szabó,
Gizellatér 2. sz. I. emelet.
Telefon-összeköttetés.

Üzlet-megnyitás!

Promontori cognac- és borszesz-készitményeink nagyban és kicsinyben való eladására Zsibárus-utcza 3. sz. alatt Borovitz Adolf urat, magyarországi főügynökünket biztuk meg. 11000
Magyar bortermelők országos szövetkezete.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
legtisztább égvényes
SAVANYU-KÚT
legjobb asztali- és üditő ital,
kitünő hatásunak bizonyult köhögésnél, gégebajoknál, gyomor- és hólyaghurutnál.
Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.
8838

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ.
Budapest, szept. 16-án
a szinház zárva.

NÉPSZINHÁZ.
Budapest, szeptember 16-án.
BLAHA L. assz. mint vendég.
Czigány Panna.
Eredeti népszinmü dalokkal, tánczczal 3 felvonásban. Irta Almásy Tihamér. Zenéjét Serly Lajos.
Személyek:
Vámosi Gy. — Horváth
Marczi — Tamássy
Szoboszlai M. — Kassai
Ferkó — Eöry
Özv. Kenderesi — Pártényiné
Ilus — Tóth I.
Géczy András — Prielle
Dacsó — Magyari
Simplicius — Ujvári
Vak Pesta — Komáromi
Lubi Péter — Sánta
Illés — Pintér
Pozsár — Bónis
Zsuzsi — Vári I.
Marcsa — Vidorné
Lakatos — Tihanyi
Panna — Blaha L.
Bella — Őri B.
Kolompár — V. Kovács
Treszka — Izsóné
Bangó — Marton
Ráfáel — Izsó
Ádus — Izsó K.
Panorámás — Baranyai
Kalmár — Várdai
Fazekasné — Béni I.
Pandur — Behumi
Esküdt — Füredi
Kezdete 7 órakor.
Holnap, szeptember 17-én.
Először:
Donna Juanita.

FŐVÁROSI SZINKÖR
Budán a Krisztinavárosban.
Budapest, szept. 16-án.
Kissné Honti Mari assz. utolsó vendégjátéka.
Csókon szerzett vőlegény.
Eredeti bohóság 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

NÉMET SZINHÁZ.
Budapest, szept. 16-án.
Der Probepfeil.
Vigjáték 4 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

ORPHEUM
mező-utcza 17.
A HIRSCH (8 személy)
társaság vendégjátéka Budapesten uj.
Először: Der Besoffene,
bohózat Hirschtől.
Először: Sara Bernard
Személyek:
Brüller — Hirsch | Lewinsky — Adolfi
Plärer — Müller | Marianka — Scholz
Úgymint valamennyi szerződött tag fellépte.

VIZÁLLÁS 1884. szept. 15.

Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.42	—	apadó	M.-Sziget	0.79	—	apadó
Komárom	2.40	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	2.70	—	áradó	Sárospatak	—	—	—
Mohács	3.38	—	áradó	Szatmár	—	—	—
Vukovár	—	—	—	Tokaj	1.54	—	apadó
Ujvidék	3.43	—	áradó	Szolnok	1.98	—	apadó
Pancsova	1.58	—	váltztl.	Szeged	2.20	—	áradó
Orsova	2.39	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.06	—	áradó
Barcs	1.42	—	áradó	**Maros**			
Eszék	2.40	—	áradó	Arad	—	48	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	2.16	—	áradó	Temesvár	0.24	—	apadó

IDŐJÁRÁS szept. 15. regg. 7 órakor

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm/700	Szél iránya és ereje 1—12	A hőmérséklet Celsius-fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	67.9	NY 1	+ 12.2	—	◔
Beszterce	67.6	EK 1	+ 12.2	3	○
Beszterczebánya	67.3	◎	+ 12.5	—	○
Budapest	67.8	K 1	+ 14.0	—	○
Csáktornya	66.5	E 1	+ 10.0	—	○
Debreczen	66.4	ENY 1	+ 12.9	—	○
Eger	68.6	EK 2	+ 11.9	—	◔
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	67.2	EK 1	+ 15.8	—	○
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	—	—	—	—	—
Kolozsvár	66.0	DNY 1	+ 12.0	—	◔
Magyar-Óvár	67.9	◎	+ 9.8	—	○
Mármaros-Sziget	67.8	K 1	+ 11.4	—	◔
Nagy-Enyed	68.8	NY 1	+ 14.0	—	◑
Nagy-Szeben	66.6	NY 3	+ 13.3	1	●
Nagyvárad	67.6	◎	+ 14.8	—	◑
Orsova	67.4	E 2	+ 12.9	—	●
Pancsova	67.3	NY 1	+ 12.4	—	○
Selmeczbánya	69.2	DNY 4	+ 12.6	—	○
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	66.1	E 1	+ 12.1	—	○
Szeged	66.9	ENY 1	+ 15.0	—	○
Sepsi-Szt-György	66.0	◎	+ 14.3	1	●
Szolnok	66.9	DK 1	+ 13.2	—	○
Temesvár	67.9	ENY 2	+ 14.0	—	○
Trencsén	67.1	ENY 1	+ 10.5	—	○
Ungvár	66.1	EK 4	+ 12.0	—	○
Zágráb	67.9	EK 1	+ 11.6	—	○
Bécs	68.4	◎	+ 10.8	—	○
Bregenz	67.6	◎	+ 10.5	1	◕
Lesina	66.[illegible]	E 1	+ 18.0	—	○
Pola	67.3	◎	+ 15.2	—	○
Prága	68.7	DK 1	+ 10.6	—	○

Jelek magyarázata ◎ — szélcsend; ○ — tiszta, derült ◔ — ¼ felhős; ◑ ½ felhős; ◕ — ¾ felhős; ● — borult; ◉ — esős, — ▲ jég; ≡ — köd; ✳ — hóeső; ∞ — göz; ⟨ — zivatar, villám

Áttekintése a mai időjárásnak.

Európában: A nagy légnyomás (769—770) Skandinávia felől benyulik Magyarországba s kiterjed a kontinens nagy részére is (765.) Az idő többnyire derült, száraz, csendes, kevés hőváltozás mellett.

Hazánkban: Északkeleties és északnyugatias gyenge szelek mellett, a hőmérséklet többnyire kissé nagyobb, a légnyomás kevéssel kisebb lett. Az idő általában csendes, derült, száraz, csak a keleti Kárpátok alatt volt egypár helyen kevés eső.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Helyi kivételekkel délkeleten többnyire csendes, derült időt várhatni.

Kiadótulajdonos: PALLAS irod. és nyomdai részv.-társaság

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései szeptember 15.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	80 kg frttól	80 kg frtig	81 kg frttól	81 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági buza uj	csendes	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
tiszavidéki "	"	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.90	7.95	8.05	8.—	8.15	8.10	8.20	— —	— —	— —	— —
pestvidéki "	"	7.45	7.60	7.55	7.70	7.65	7.80	7.75	7.90	7.85	8.—	7.95	8.10	— —	— —	— —	— —
fehérmegyei "	"	7.50	7.65	7.60	7.75	7.70	7.85	7.80	7.95	7.90	8.05	8.—	8.15	— —	— —	— —	— —
bácskai "	"	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	— —	— —	— —	— —
m. északv. "	"	7.40	7.45	7.50	7.55	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	7.85	7.90	8.40	— —	— —	— —	— —

Gabona	O vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségü súly hektoliterenként	100 kilogramm ára frt -tól	kr.	frt -ig	kr.
rozs	uj	—	szilárd	70—72	6	80	7	05
árpa	"	takarmány	csend.	60—62	6	—	6	35
"	"	égetni való		62—64	7	—	8	—
"	"	sörfőzdei	"	64—66	8	35	9	60
zab	"	—	bágy.	39—41	5	95	6	30
tengeri	ó	bánsági	szilárd	75	6	35	6	40
" "	"	másnemü		73	6	30	6	35
" "	"	—	lanyha	—	—	—	—	—
köles	—	—	"	nélkül	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	"	—	11	25	12	50
bánsági repcze	"	—	"	—	10	75	11	75

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	pénz frt	pénz kr.	áru frt	áru kr.
buza	szilárd	tavaszra	8	24	8	26
	"	őszre	7	79	7	81
"	—	máj.—jun.	5	56	5	58
	—	—	—	—	—	—
tengeri	szilárd	— "	—	—	—	—
zab	bágyadt	tavaszra	6	25	6	28
	"	őszre	6	05	6	09
repcze káposzta	"	aug—szeptemb. 1884	12 3/8	—	12 4/8	—

ÉRTÉKPAPIROK

ÁLLAMADÓSSÁG.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Magyar királyi aranyjáradék adómentes	6%	122.50	122.75
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	92.65	92.95
Magyar királyi aranyjáradék adómentes 10,000	4%	92.50	92.75
Magyar papirjáradék adómentes	5%	88.80	89.10
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. ért. (300 frank)	5%	142.50	143.—
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	142.—	143.50
Gömöri államvasuti záloglevelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut állam-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	95.50	96.—
Magyar 1873. keleti vasutarany v. ezüstb. (elsőbbs.) adóm.	5%	118.50	119.—
Magyar 1876. keleti vasut állam-kötvény aranyban	5%	102.—	102.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 100 frt		114.—	114.50
Magyar királyi nyeremény-kölcsön 50 frt		113.75	114.25
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	116.—	116.50
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsön-kötvény font sterlingben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	100.25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	100.—	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	100.—	100.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	100.25	101.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-országi	5%	100.—	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	100.50	101.50

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Magyar országos jelzálog urbéri váltság kötvény (100 frt)	5%	96.50	97.50
Királyi horv.-szlavon jelzálog földváltsági kötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.75	99.25
Magyar királyi kamatozó kincstári utalvány 6 hóra (100 frt)			
Egyesitett államadósság papirban május—nov.	4 2/10%	80.80	81.10
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4 2/10%	80.80	81.10
Egyesitett államadósság ezüst kamat január—julius	4 2/10%	81.75	82.10
Egyesitett államadósság ezüst kamat april—október	4 2/10%	81.75	82.10
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	105.50	106.—
Osztrák papirjáradék, adómentes	5%	95.75	96.25
Osztrák államadósság, kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	124.—	125.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	134.50	135.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	143.50	144.50
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		170.—	171.—
Osztrák államadósság, kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		169.—	170.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	105.75	106.25
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	98.75	99.50
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	29.50	30.50
Bécs város nyerem. kölcsöne 1874-ből		124.75	125.50

RÉSZVÉNYEK.

Osztal. 1883-ra	Értékpapirok	Befiz. frt	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
	a) Bankok.			
12.—	Alt. magyar municipalis hitelint.	200	—.—	—.—
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes.-részv.-társ.	100	108.—	108.50
— —	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Iparbank, budapesti	100	—.—	—.—
— —	Központi ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
19.50	Magyar Általános Hitelbank	200	296.75	297.25
26½ fr	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13½ fr	Magy. jelzáloghitelb. II. kib. id. e.	100	106.—	106.25
5.—	Magyar leszám. és pénzváltóbank	100	85.50	85.75
20 fr	Magyar országosbank részv.-társ.	100	—.—	—.—
14.—	Osztrák hitelintézet	160	298.90	299.10
43.—	Osztrák-magyar bank	600	845.—	850.—
11.—	I. magyar iparbank	150	156.—	157.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	609.—	610.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
6.—	«Unio» bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
10.—	Bécsi biztositó társaság	200	240.—	242.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-biztos. társ	200	235.—	238.—
152.—	Első magyar ált. biztositó társ.	1000	3430.—	3460.—
5 —	Foncière pesti biztositó intézet	100	87.50	87.75
7 fr	Magyar-franczia biztos. társaság	50	50.50	51.—
62.—	Pannonia viszontbiztositó társ.	300	—.—	1000.—
	c) Gőzmalmok.			
50.—	Concordia gőzmalom	500	580.—	590.—
120 —	Első budapesti	500	1285.—	1295.—
20 —	Erzsébet malom	200	232.—	235.—
40 —	Hengermalom	500	580.—	590.—
32.—	Lujza	160	299.—	300.—
40.—	Molnárok és sütők	200	440.—	442.—
100 —	Pannonia	1000	1160.—	1170.—
40.—	Viktória	300	424.—	427.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
— —	«Adria» m. tengeri hajózási részv.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	178.—	178.25
—.—	Arad-Csanádi vasut	100	—.—	—.—
— —	Arad-Körösvölgyi vasut	100	—.—	—.—
5 —	Báttaszék-dombovári	200	175.25	175.75
— —	Déli vasut	200	147.75	148.25
6 fr	Észak-keleti vasut	200	164.50	165.50
— —	Erdélyi vasut	200	175.50	176.50
— —	Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	—.—	—.—
— —	Kassa-oderbergi vasut	200	147.50	148.50
— —	Magyar-galicziai vasut	200	170.50	171.50
— —	M. nyug. v. (székesf.-győr-gráczi v.)	200	171.—	172.—
— —	Osztrák-magyar államvasut	200	302.25	302.75
32 fr	Pécs-barcsi vasut	200	—.—	—.—
— —	Tiszavidéki vasut	200	249.—	250.—
— —	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	534.—	538.—
31.50	Pesti közúti vaspálya	500	583.—	584.—

Osztal. 1883-ra	Értékpapirok	Befiz.	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
32.—	Pesti közúti vaspálya elv. jegy.		590.—	595.—
22.—	***e) Takarékpénztárak.***			
	Budapest III. kerületi	50	76.—	77.—
6.—	Országos központi	300	449.—	453.—
28.—	Pesti első hazai	1000	5140.—	5160.—
320.	Egyesült Budapest fővárosi	200	449.—	453.—
28.—	Magyar ált. takarékp. részv.-tár.	100	92.50	93.—
4.50	***f) Különféle vállalatok.***			
	Alagut	105	141.—	143.—
9.—	Általános waggon-kölcsönzőtárs	80	87.50	88.50
8.—	Első magyar üveggyár r. t.	500	525.—	535.—
60.—	Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	100	—.—	85.—
13.50	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	188.—	189.—
—.—	Ganz és társa vasöntöde s gépgy.	400	955.—	960.—
60.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	440.—	445.—
30.—	Gyapjumosó és biz. első magyar	200	265.—	270.—
20.—	Kereskedelmi testület épülete	210	—.—	—.—
30.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	540.—	545.—
40.—	Pesti könyvny. részvény-társaság	500	900.—	—.—
70.—	Kőszén- és téglagyár (Drasche)	130	165.—	166.—
9.—	Kőszénbánya- és téglagyár ideigl. r.		—.—	—.—
12.—	Nemzeti waggon-kölcsönző-r. t.	100	97.—	99.—
—.—	Pesti épitő-társaság	85	—.—	—.—
— —	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	113.75	114.25
— —	" " ideigl. r. j.	50	—.—	—.—
8.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	100	128.25	128.75
20.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgyár	200	288.—	290.—
40.—	Serfőzde első magyar	400	823.—	827.—
30.—	Sertéshizlaló	200	334.—	337.—
— —	Sóskuti kőbánya	200	61.—	62.—
18.—	Spodium és csontlisztgyár	200	238.—	240.—
1 —	Szálloda részvény-társaság	80	96.—	100.—
10.—	Tégla- és mészégető, ujlaki	200	172.—	173.—
— —	Török bir. dohány-egyedárusági társ.		180.—	181.—
20.—	Téglagyár, kőbányai	160	260.—	262.—
	ZÁLOGLEVELEK.			
	Magy. földhitelintézet papirérték	5½%	101.50	102.25
	Magy. földhitelintézet papirérték	5%	100.50	101.—
	Magy. földhitelintézet papirérték	4½%	94.25	94.75
	Magy. földhitelint. arany v. ezüst	5%	124.25	125.—
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.80	101.60
	Magyar jelzálogbank	5%	98.50	99.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5½%	100.—	101.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	5%	101.75	102.—
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4½%	100.—	100.25
	Osztrák-magyar bank osztr. ért.	4%	95.—	95.25
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	101.75	102.50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék-és hitelintézet	6%	100.50	101.50
	Magy. jelz.-hit.-bank nyer. kölcs.	4%	100.—	100.25
	Pesti h. I. takarékp. e. k. kötv.	5%	99.25	99.75
	ELSŐBBSÉGEK			
	Alf.-fiumei v. (n.v.-eszéki v.) 200	5%	100.—	100.25

Értékpapirok	Befiz.	Kamat	Utolsó árkelet pénz	Utolsó árkelet áru
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	98.75	99.25
Budapest-pécsi vasut ideiglen jegy		5%	97.50	98.—
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	98.50	99.—
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Du agőzhajózási társaság	300	6%	—.—	—.—
Észak-keleti vaspálya	300	5%	96.50	97.50
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	1000	5%	120.—	121.—
Észak-keleti vaspálya (aranyban)	200	6%	126.—	127.—
Ész.-magyarorsz. e. kőszénb. r. t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	97.50	98.50
Magy.-galicziai vaspálya II. kib.	200	5%	97.25	97.75
M. ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi v.)	200	5%	100.—	100.50
Magyar nyugativas 1874. kib.	2000/1000	5%	98.—	99.—
M. vas. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	116.—	116.50
Mármarosi sóvasut r. t. elsőbbs. r.	100	[illegible]	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	97.—	97.50
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	300	5%	100.—	101.—
Kassa-oderb. v. (eperjes-tarn. v.)	200	5%	98.50	99.—
Kassa-oderb. v. (osztrák vonal)	200	5%	101.—	102.—
Kassa-oderb. v. (magyar vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-magy. államv. 1883. kib. 400/2000 m.		4%	—.—	—.—
Szamosvölgyi vasut t. elsőbs. r.			82.50	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	104.75	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.50
Lloyd- és tőzsde-épület	100	5%	97.—	97.50
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			176.—	177.—
Budavárosi sorsjegy			41.50	42.50
Keglevich sorsjegy			19.—	20.—
Magy. sz. korona orsz. vörös kereszt egyl.			7.—	7.50
Osztrák vörös kereszt-egylet			13.—	13.50
Pálffy sorsjegy			39.50	40.50
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.75	5.78
Császári királyi arany (kör.)			5.73	5.76
Osztrák-magyar 8 frtos arany			9.67	9.69
20 frankos arany			9.67	9.69
20 márka			11.93	11.96
Török aranylira			—.—	—.—
Osztrák- és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			59.60	59.75
Váltók árfolyama (látra).		Bank-kamat		
Német bankpiaczok 100 márk		4%	59.65	59.80
Amsterdam 100 hollandi frtért		3%	100.25	100.40
Brüssel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	48.35	48.45
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	48.25	48.35
Zürich 100 frankért		3%	48.25	48.35
London 10 font sterlingért		2%	121.70	122.—
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olaszbankpiaczok 100 líra nouve ital.		4%	—.—	—.—

Szepességi gyepfehérités.

Magyar gyártmány.

Kanitz Ferencz
Budapest, IV. Váczi utcza 12.
ajánlja **Wein Károly és Társai**
I. magy. műszövők alább jegyzett gyártmányukat.
Eladás eredeti gyári árjegyzék szerint.
Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek, meg nem felelőért a pénz visszaadatik.
Teritékek, kávés készletek, törülközők, törlőruhák, párna és dunyhahajak, szepességi házi vásznak katrinczák stb. 10994
Csak tiszta len-áruk.

Butorozott lakás

2 vagy 3 szobából, a belváros közelében kerestetik. Ajánlatok **„Heinrich"** czim alatt, **Lang Lipót** hirdetési irodájába, Dorottya-utcza 9. szám alá intézendők. 11010

MANHEIMER VILMOS
császári és királyi szabad. első magyar lámpa-gyára
Budapesten, Dorottya-utcza 8. sz.
ajánl függő- asztali és konyhalámpákat kivá olcsó gyári árakon pontos és szilárd kiszolgálás mellett nagy raktár valódi amerikai megnem gyuladó petroleum és császár-olajban 5 kilón felüli vételnél a házba küldetik. 11009

Borsajtók, szőllőmalmok,

présorsó minden formában, borszivattyuk, pinczeeszközök jutányos áron kaphatók
Deutsch Albert-nál
Budapest, váczi-körut 22. szám.
Képes árjegyzékek bérmentve. Elárusitók és **ügynökök** magas **jutalék** mellett kerestetnek. 10819

ad. 2031—884. sz. 11008

ÁRLEJTÉS

a nagy-szebeni m. kir. orsz. tébolydában ápolandó betegek, szolgaszemélyzet és az arra jogosultak élelmezésének biztositása czéljából 1885. január 1. — 1887 deczember végéig terjedő időre. Ezen árlejtés f. évi október hó 2-án déli 12 óráig a m. kir. orsz. tébolyda gondnokságához benyujtandó zárt irásbeli ajánlatok alapján fog megtartatni. Az ajánlat 50 kros bélyeggel és 300 frt bánatpénzzel látandó el.

Az árlejtés alapjául szolgáló egységes árak a f. évi «Budapesti Közlöny» 210. számában árlejtési feltételekkel együtt közölve vannak.

Nagy-Szeben, 1884. szeptember 13-án.

M. kir. orsz. tébolyda igazgatóság.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönőiratok folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a buja kórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon **női betegségeket,** melyeknek a **magtalanság** egyik főokozója, és **bőrbetegségeket,** gyógyit **uj gyógymód** szerint biztos sikerrel, **gyorsan és alaposan**

Dr. GARAI ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt cs. k. oszt.-főorvos. Lakás: Budapest, Terézváros gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsőről, a sugár-uttól jobbra a második ház.

Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem. 10000

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postai bélyeg beküldetik, és a hirdetés számja közöltetik.

Melyik magányos nő volna hajlandó egy fiatal kereskedő emberrel közös háztartásra lépni. Levelek «Sándor» czimen a kiadóhivatalba küldendők. 7817

Zelie. Kéretik levelét rögtön elvitetni. Szivesi. 7821

Eladás.

Elegáns butorok fekete gyöngyház bourdeaux brokát salon, tölgyfa ebédlő, hálószoba, továbbá több butordarab, szőnyegek, függönyök, ágy-teritők, képek és lámpák, egyenként és leszállitott ár mellett azonnal eladók. Budapest, Harisch-bazár, főlépcső, félemelet 20. sz. bejárat a városháztérről. 7827

Két fiatal vizsla, tiszta angol faj, olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7819

Butorok, saját készitésü asztalos és kárpitos butorok 10%-kal olcsóbb mint mindenhol, mindennemü megrendeléseket elfogadunk, izlésteljes és szilárd munkáért kezeskedünk. Mintaraktár aranykéz-utcza 2. Herold I. és társa. 7700

Egy füszerkereskedés, a főváros legélénkebb helyén, nagy forgalommal, szabad kézből eladó. Venni szándékozók czimét kéretik «B. C.» alatt e lap kiadóhivatalához beküldeni. 7820

Eladó igen olcsón családi viszonyok miatt egy csinos egyemeletes ház a városnak legjobb helyén. Részletben is megvehető. Értesitést ad a kiadóhivatal. 7787

Vétel.

Jó karban lévő, félfödeles vagy könnyü zárt hintó megvételik. Ajánlatok «Hintó» czim alatt a kiadóhivatalba intézendők. 7824

Alkalmazást nyer

Kerestetik egy mezőgazdasági gépjavitóműhelyben egy munkavezető, ki már mint ilyen müködött és gőzcséplőgépek és mindennemü más gazdasági gépekben teljes szakismerettel bir. Fizetés 1200 frt évenként. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7818

Egy művelt, (keresztény) férfinak, kinek számos finom összeköttetése van, alkalom nyujtatik maga részére jövedelmező existencziát alkotni. Részletes levélbeli ajánlatok «F. G.» jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők. 7823

Alkalmazást keres

Egy szepességi kisasszony mint társalkodónő vagy házi kisasszony, alkalmazást keres. Bővebbet e lap kiadóhivatalánál. 7825

Nevelőnőül ajánlkozik vizsgázott munka tanitónő keresztény családhoz 5—10 éves koru gyermekekhez. 7759

Lakás és bérlet.

Két világos szoba, fákkal beültetett udvarra szolgáló ablakokkal, a Lipótvárosi templom szomszédságában, butorral vagy anélkül, havi vagy negyedévi fizetéssel, jutányosan kivehető. Értekezhetni nagy-korona-utcza 13. sz. I. e. 4. ajtó. 7797

Butorozott utczai szoba (2 ablakos), zongora használattal és külön bejárattal kiadandó egy ur számára. 7804

Oktatás.

Végzett tanárjelölt, kitünő bizonyitványokkal, nevelőül vagy korrepetitorul ajánlkozik. Bővebbet a kiadóhivatal. 7888

Angol nő anyanyelveben óhajt oktatást adni, esteli órákban is. 7810

Une demoiselle française Institutrice diplomée désire trouver leçons de français. Adresse au bureau du journal. 7822

Egy kisasszony, ki több évig Londonban s Párisban oktatott, az angol, franczia nyelven kivül a magyar és németben kész leczkéket adni, avagy egész napi oktatást vállalni. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7779

An English Lady just returned from London is arranginghez lessons fort the season. Grammar, literature, conversation. E. P. Office of the Egyetértés. 7826

Elegáns — Elegáns

Felöltők	9 frttól	Loden Mencsikoff	12 frttól
Öltönyök	18 frttól	Vadász kabát	8 frttól
Salon-öltönyök	25 frttól	Esőköpöny *vizhatlan*	16 frttól
Divat-nadrágok	5 frttól	Városi bunda	45 frttól
Öltönyök, gyász	25 frttól	Utazó bunda erdélyi	35 frttól
Gyermek-öltönyök	14 frttól	« « schoppni	60 frttól

szabott árak.

(Minden tiszta gyapjuból, legujabb divat szerint, pontosan készitve) *a legfinomabb minőségű. Megrendelések mérték szerint.* A legfinomabb *angol, franczia* és *brünni szövetek* legnagyobb választékban.

ROTHBERGER JAKABNÁL
cs. és kir. udvari szállitó
Budapest, Kristóf-tér 2-ik szám alatt I-ső emelet.
(Az árak minden egyes darabon ki vannak tüntetve.)

310 ctm. őszi és téli pyapjuszövet egy férfi öltözetre 4.78, 7.39, 9.34; 220 ctm. téli kabátszövet 5.52, 8.98. 10914
Minták bérmentve, minta nélkül szövetet nem küldök, mindenki győződjék meg, mit vesz.
Krausz Lipót fia posztó gyári és ruharaktára Budapest, belváros, kigyótér 3.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsának határozata folytán a folyó 1884. évi október hó 27-ik napján reggeli 9 órakor a városi tanács-termében tartandó árverésen a következő javadalmak fognak bérbe adatni.

1. A Szt-László térre és a nagy-pinczére vezető Körös nagyhidak vámszedési joga 1885. évi január hó 1-ső napjától 6 egymásután következő évekre vagyis 1890. évi deczember hó 31-ig napjáig.

Kikiáltási ár 7910 frt évi bérösszeg.

2. Bormérési regale javadalmak, az 1885. évi január hó 1-ső napjától 1890. évi deczember hó 31. napjáig város részenkint.

Kikiáltási ár és pedig a

a) Várad-Olaszi városrészre	8418 frt 04 kr.
b) Várad-Velencze	2856 « — «
c) Várad-Váralja és Csillagváros részek együttesen	3070 « — «
d) N.-Várad-Ujváros, Külváros és a nagypiacz térre	6620 « 01 «

Az esetben azonban, ha a bormérési regale városrészenkinti bérbeadása által kedvező eredmény el nem éretnék, ugyanez alkalommal a kerületenkinti bérbeadás fog foganatba vétetni.

3. «Zöldfa» vendéglő és szálloda helyiség, mely áll 35 vendégszoba, étterem, kis és nagy terem sörc-arnok, istálló, kocsiszin, vendéglős lakása és a személyzet részére szükséges helyiségekből az 1885. évi január hó 1-ső napjától 12 egymásután következő évekre, vagyis 1896. évi deczember hó 31-ik napjáig.

Kikiáltási ár 5500 frt évi bérösszeg.

Köteles bérleni szándékozó a kikiáltási ár 10 %-kát zárt ajánlatába csatolni, vagy a nyilvános árverésnél az árverelő küldöttség kezeihez letenni.

A zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel ellátva az árverés megkezdéséig a polgármesteri hivatalhoz adandók be.

Árverelőt az árverési feltételek a leütéskor azonnal kötelezik, tulajdonos várost azonban csak a törvényhatósági bizottság nak jóváhagyása után.

Az árverési feltételek Papp János gazdasági tanácsos hivatalos helyiségében a hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagyváradon, 1884. évi szeptember 1-én.

11010 **Az árverelő küldöttség.**

TANCZOS REZSŐ
Budapest, sugár-ut 30. sz.
10897 ajánlja m. kir. kizár. szab. tüzmentes
pénzszekrényeit.

Az egész értéket mint
KÖLCSÖNT
VÖRÖS
KERESZT-SORSJEGYEKRE
és mindenféle
bel- s külföldi-sorsjegyekre
valamint
ipar-papirokra
a legjutányosabb kamatok mellett. Költség vagy provizió felszámitása nélkül.
A kölcsön részletenként havonként vagy negyedévenként visszafizethető.
ERNYEI A. H.
bank- és váltó-háza
Budapesten, Dorottya-utcza 5. sz.

Markovits Jakab fővárosi ügyvéd (Árpád-utcza 7) által szerkesztett **„Magyar Ügyvédi Közlöny"**-re hivjuk el a t. közönség figyelmét. A hetenkint megjelenő lap ára 3 hóra 1 frt és előfizetőinek külön dij nélkül adja a legmegbizhatóbb módon a **kir. táblai és curiai értesitéseket,** ha e végett alulirott hivatalhoz akár szóval, akár irásban (levelezési lap utján is) fordulnak. A lapnak 3 évi fenállása a pontosságra és megbizhatóságra nézve a legnagyobb garantiát nyujtja. A lap közleményeit illetőleg álljon itt e heti tartalma: III. évfolyam 37. szám. — Reflexiók törvénykezésünk közelmultjára. — Ismét a király nyilatkozata. — Homestead. — Ausztria és külföld. (A tanuk és szakértők dijszabálya Németországban. — Osztrák ügyvédgyülés.) — Jogeset. — Döntvények repertoriuma (Köztörvényi ügyben. — A m. kir. pénzügyi közigazgatási biróság határozatai.). — Vegyes (Az ügyvéd becsületszava. — A megtért kir. Itélő-Tábla. — A megfutamitott uzsorás. — Hamis okmány használása). — Kivonat a «Budapesti Közlöny»-ből. — Curiai és táblai értesitések. — Szerkesztői üzenet. — Tárcza: Az a sok költség. — 10997

A lap minden postahivatalban megrendelhető.

A „Magyar Ügyvédi Közlöny"
kiadóhivatala, Árpád-utcza 7.

ÁRVERÉSI HIRDETÉS.

Minden a zálogkölcsön-intézetemben lejárt tárgyak 1884. évi szeptember 17-én délután 2 órakor egy kir. közjegyző jelenlétében árverés útján eladatnak.

Jogukban áll ennélfogva a t. cz. feleknek, lejárt tárgyaikat legkésőbb 1884. szeptember 14-éig meghosszabbitani.

Legolcsóbb pénzelőlegek

kaphatók, a legnagyobb titoktartás mellett, mindennemü bel- és külföldi sorsjegyekre, értékpapirok, részvények, az összes bankok és takarékpénztárak letéti és zálogjegyeire, arany, ezüst és ékszerekre, ruhák és fehérneműekre, valamint mindennemü árukra (gyarmatárukra is) az uj zálogkölcsön-törvény XIV. t.-cz. szerint 1881 évi junius 1-én életbeléptetett, leszállitott kamatláb mellett

KOHN EDE

engedélyezett zálogkölcsön-intézete a vármegye-ház átellenében.

Budapest, gránátos-utcza 6-ik szám alatt.

(Bemenet a kapu alatt is van). 10895

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

48609.

Folyó évi október hó 1-vel Herkulesfürdő állomáson a téli idény tartamára a gyorsáruk- és teherszállitmányokkali forgalom ismét beszüntettetik.

A személy- és podgyász-forgalomra nézve a következők határoztatnak:

Herkulesfürdőre valamennyi állomás a téli időszakon át is menetjegyeket kiszolgáltathat és podgyászt felvétethet. Magán Herkulesfürdő állomáson sem menetjegyek nem válthatók sem podgyász nem adható fel, hanem a menetdij egy Temesvár és Orsova közt fekvő állomásig felülfizetés nélkül a vonatnál, a podgyászért járó illeték pedig a rendeltetési állomásban utánfizetendő.

Utasok, kik Herkulesfürdőből egy Temesvár, illetőleg Orsován túl fekvő állomásig óhajtanak utazni, ezen állomásokon uj menetjegyeket váltani, illetőleg podgyászukat ujólag feladni tartoznak.

5 akó vizzel és 5 krajczár ára szénnel meleg fürdőt készithetni, Árak 20 frttól feljebb. Havi részletfizetésre is 7000 darab van használatban. L. Weyl Bécsben, füthető fürdőszékek gyára, Kärntnerring 17. — Képes árjegyzék ingyen. 10911

Irodaszolga
egyuttal pénzküldöncz, 45 frt havi fizetéssel 200 frt készpénz-óvadékkal azonnal felvétetik, bővebbet z elhelyező irodában kerepesi-ut 57. Tót templom bazár. 10995

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban Budapesten IV. ker., himző- és kalap-utcza sarkán.

A PREHN-féle Homok mandola-korpa
elhárit minden börbajt, mint pattanások, zeplő, napfelsülést, himlőshelyet stb. — **Ára 75 kr.**
Budapest Török József gyógyszertárában király-utcza 12, Vértessy F. udvari illatszerésznél és Neruda Nándor urnál hatvani-utcza. 10806

Örökösödési osztály folytán egy nagyon szép nemesi

uradalom

Torontálmegye termékenyebb részében, egészséges, vizáradásoknak semmi esetben ki nem tett vidéken, több vasuti állomás közelében eladatik. Területe kikerekitett 3000 hold (1600 □ ölivel) legjobb minőségü szántóföld és rét. Egy pompás kastély 28 szobával felséges régi parkban, nagyszerü urasági tartózkodási helyet képez. Gazdasági épületek és istállók elegendő mennyiségüek. Tiszta jövedelme 50.000 forint. Eladási ára 650.000 forint. Csak közvetlen vevők nyernek értesitést Horváth és Patz Richard magy. kir. nyug. főerdészektől Bécsben Margarethenstrasse 12. 11007

FISCHER J.
porczellán- és majolica-gyára
BUDAPESTEN.
Főraktár: bécsi utcza 3-ik szám a.
Szeptember 15-től kezdve következő rendkivül mérsékelt és leszállitott árakat számit u. m.
Asztali készletek 6 személyre finoman szinezve és aranyozva **17** forinttól kezdve.
Tea, kávé- és fekete kávéskészletek 6 személyre a legujabb alak és mintákban, finom tollrajz dusan aranyozva **6** frttól kezdve.
Mosdókészletek a legszebb perzsa és japáni rajzokkal **7** frttól kezdve.
Árjegyzékek a folytonos váltakozó minták végett össze nem állithatók és ezért nem is küldhetők. — A fent említett tárgyakon kivül, legdusabb raktára mindennemü használati és disztárgyaknak. 11015
Az elküldés utánvét mellett történik.

Dr. DEÁK fogorvosi műterme
Budapest. belváros, Deák Ferencz-utcza 3. szám, első emelet.
számos éveken át Berlinben szerzett tapasztalatok nyomán a 10962 legmagasabb igényeknek megfelelőleg berendezve.
Hölgyek részére női asszisztenczia.

Párisi preservativek • valódiságáért és ártatlanságáért kezesség. • **Párisi preservativek**
legmegbizhatóbb **gummi és halhólyag** különféle nemüek 1, 2, 3, 4 és 5 frt tuczatonként; **gummifövegek** (rövidek) 3 frt, tuczatja; **óvatossági szivacsok** 2, 3 és 4 frt tuczatja, valamint mindennemü **gummi különlegességeket titoktartás mellett,** postabérmentesen szállit
PIERRE MOUNIER
párisi különlegességek raktára. 10912
BÉCSBEN I. Kärtnerstrasse 14. a bazárban. I. Freiung 2, a bankbazárban

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent és minden könyvárusnál kapható, — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. kir. egyet. könyvárusnál, Bécsben I. Stephansplatz Nr. 6.

A MAGYAR NEMZET TÖRTÉNETE
REGÉNYES RAJZOKBAN
IRTA
JÓKAI MÓR.
MÁSODIK KÖTET.
Ára füzve 2 frt. *Ára füzve 2 frt.*

Dr. Meidinger tanár ur által feltalált és kizár. szabadalmazott gyár

MEIDINGER KÁLYHÁK

gyártására **HEIM H., Döbling Bécs mellett,** fiók: **Budapesten Thonetudvar.**
Első dijakkal kitüntetve: Bécsben 1873, Casselben 1877, Párisban 1878, Sechshausban 1877, Welsben 1878, Teplitzben 1879, Bécsben 1880, Egerben 1881. Triestben 1882.

Raktárak: Bécs, Kärntnerstrasse 40—42. sz. — Bukarest, Strada Lipscani 96. sz. — Milano, Corso Vitt. Emanuele 38. sz.

Legjelesebb szabályozható-, töltő- és szellőztethető kályhák, lakosztályok, iskolák, irodák stb. számára egyszerü és csinos kiállitásban, több szoba fütése csak egy kályha által, központi légfütés egész épületek számára.

Osztrák-Magyarországban 221 tanintézetben Meidinger kályhákból 1431 Meidinger kályha vanhasználatban. Ezek között van Bécs község 60 iskolájának 373 kályhája, Budapest községe 43 iskolájának 308 kályhája. 10742

Meidinger kályháink előnyeiknél fogva nemcsak cs. kir. hivatalokban-állami hivatalokban, községi hatóságoknál, papi rendeknél, kórházakban, vasutaknál, és gőzhajóknál, pénzintézetek és biztositási társulatoknál, ipartelepeknél, szállodákban, kávéházakban, vendéglőkben, vannak nagy mennyiségben berendezve, hanem több mint 20.000 magánlakásban is.

A gyár védjegye.

MEIDINGER-OFEN H. HEIM

A nagy kedveltség melynek kályháink mindenütt örvendenek sok oldalu utánzásra adott okot. Oldalt látható védjegyünkre való utalás mellett tehát óvjuk a t. cz. közönséget a saját érdekében is, legjobb hiréről ismert gyártmányunk hamisitványokkal való összetévesztése ellen még akkor is ha ezek mint Meidinger kályhák, avagy mint javitott Meidinger kályhák ajánltatnának is. — A mi gyártmányunk az ajtó belső részén bele is öntött védjegyünket. Prospektusok és árlapok ingyen és bérmentve.

Csak

ZACCHIRI N. ÉS G.

KELETI ÁRUHÁZÁBAN.

Budapesten, IV., Mária Valéria-utcza 9. sz. a. Bécsben I. Bartensteingasse 5, és I. Graben 26. 11012

Legnagyobb raktár:

valódi smyrna **szalon szőnyegekből** minden nagyságban; valódi **PERZSIAISZŐNYÉGEKBŐL** legdúsabb választékban, valódi **pamlag-szőnyeg** antik és uj.

Futó-szőnyegek, brüssli, Tapestrie, velour, hollandi, Manilla, Cocas; *Ágy-szőnyegek.* különböző árakban; **függönyök és Portiérek** perzsiai mintákban, **asztalteritők, szamártáskák,** bronce áruk, china és japáni porczellán- edények.

Nagy választék keleti különlegességekben.

Butorszöveteket, portiéreket, flanell- és utazó-takarókat, ágy- és asztal-teritőket, jute- és csipke-függönyöket, pamlag-pámakat stb.

SZÖNYEGEKET

a legnagyobb választékban, legjutányosabb árak mellett ajánl 10989

Tottis és Kren

IV., Bécsi utcza 2. szám., Kristóf-tér sarkán.

PALLAS
irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában
megjelent és minden könyvárusnál is kayható:

EZER MŰKERESZT

Dr. MÁJER ISTVÁN
v. püspök és esztergomi kanonoktól.

E diszmü a szövegen fölül 60 táblán hozza az *ezer eredeti műkereszt rajzait.* Ezen gazdag phantasiával, eredetiséggel és ritka müizléssel alkotott s mondhatni *páratlan* magyar műben a műbarátok meglepő ujdonságot nyernek, a mi fő, az egyházi ornamentikával foglalkozók, valamint egyátalán a müipar férfiai: diszmüvesek, arany-ezüst-müvesek, ékszerészek, ötvösök, könyvkötők, szoba-, majolika- és porczellán-festők, müasztalosok, vésnökök és müfaragók, himezők, mütakácsok (kivált szőnyegszövők) és lakatosok stb. oly mintagyüjtemény birtokába jöhetnek, melynek ugy ők, mint az ipartanodák is igen nagy hasznát vehetik.

Egy példánynak ára füzve *5* frt, rendkivül diszes kötésben *6* frt o. é.

Minthogy e diszmü csak korlátolt számban jelent meg, kérjük a t. cz. közönséget, hogy megrendeléseiket hováhamarább sziveskedjenek beküldeni, nehogy a példányok elfogyta után becses megrendeléseiket figyelmen kivül hagyni legyünk kénytelenek.

Kelt Budapesten, 1884. augusztus havában.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság
Budapest, IV., Granátos-utcza 6.

MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK.

30879/84 sz.

Pályázati hirdetmény
aknaszén szállitása iránt.

A m. kir. államvasutak alólirt igazgatósága a déli vonalán járó mozdonyok fütéséhez az eddig már biztositott mennyiségen felül 1884. évi november hó 1-étől 1885. évi junius hó végéig terjedő időtartam alatt megszükségeltető (szabolcsi akna-szénben kifejezve) mintegy 7000 tonna aknaszén (esetleg ennek megfelelő mennyiségü barna szén) szállitását biztositani óhajtván, a szállitását illetőleg a következő módozatok és feltételek mellett ezennel nyilvános versenyt hirdet.

A módozatok és feltételek következők:

1. az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az általános szállitási feltételek 11.-ik §-ának b. pontja értelmében a kiirott mennyiséget tetszés szerint egy negyedrészszel felemelhesse vagy leszállithassa;

2. a szállitás az anyagok szállitására vonatkozó 24722/76 számu általános és a barna és köszénre vonatkozó 9460/79 számu különleges feltételek alapján eszközlendő.

Ezen szállitási feltételek a magy. kir. államvasutak anyagszer és leltárkezelési szakosztályánál (Budapest sugárut 87. sz. I. emelet) vagy a zágrábi üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órákban megtekinthetők vagy a megállapitott ár lefizetése mellett posta utján is megszerezhetők.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy a fentebbi feltételeket jól ismeri és azokat a mennyiben jelen hirdetmény folytán változást nem szenvednek, egész terjedelmükben elfogadja;

3. a fent kitüntetett számmenyiség a m. kir. államvasutak szükségletéhez képest havi részletekben szállitandó; az időkénti tényleges havi szükséglet mindig a megelőző hó közepén fog a zábrábi üzletvezetőség által megrendeltetni;

4. a különleges feltételek 4. §-ában a köszénre nézve megállapitott 2% túlsúly ugy ezen mint a régibb képződésü barna szénre nézve teljesen érvényben marad; ellenben az ujabb képződésü barna szénre (Liguit) nézve a túlsuly eltérőleg az idézett § ide vonatkozó határozmányaitól, ha légszáraz állapotban szállittatik, 5%-kal, ha pedig aknanedves állapotban szállittatik, a szén nedvességi fokához képest 6—15 terjedő százalékkal állapittatik meg;

5. a szállitás a magy. kir. államvasutak déli vonalának valamely állomására bérmentve eszközlendő és a beszállitási hely az ajánlatban pontosan kiteendő. A szén a különleges feltételek 6-ik §-a értelmében vasuti vaggonokba rakva adandó át a megállapitott szállitási helyen;

6. minden ajánló köteles a magy. kir. államvasutak igazgatóságának kivánatára próba szenet szállitani, mely próba szén az ajánlati ár alapján fog fizettetni.

7. a szállitó köteles lesz a munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdij igényre nem jogositott alkalmazottak, illetőleg családtagjaik segélyezésére létesitett alaphoza szállitásai után érdembe hozandó összegek 1/10 (egy tized) százalékával hozzá járulni, mely járulék a kifizetés alkalmával levonásba fog hozatni.

8. Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külczimmel: «Ajánlat 30879/1884számhoz» 1884. évi október hó 2-ának déli 12 órájáig az anyagszer és leltárkezelési szakos tályhoz benyujtandók, vagy pósta utján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1884. évi október hó 1-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő. Az ajánlatban a megtörtént letétel megemlitendő, az arról nyert elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

9. Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlott szén mily gőzfejlesztő képességgel bir, azaz hogy egy kgramm szén hány kilogramm vizet gőzölöget el, végre az ajánlatban az éléghetlen részek százalékmennyisége is számszerüleg kiteendő.

10 A szénnek ára tonnánként vasuti kocsikba rakva és bérmentve a m. kir. államvasutak déli vonalainak valamely állomására szállitva ajánlandó, de kiteendő egyszersmind az ajánlatban a szénnek ára vasuti kocsikba felrakva bérmentve a termelési helyhez legközelebb eső vasuti állomásra is.

11. Megengedtetik, hogy az egész kiirt mennyiségére vagy annak csak egy részére tétessék ajánlat.

12. Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 5. §-ában kitett határidőtől eltérőleg ajánlatával az a felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni.

13. ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitüzött határidőig érkeznek, vagy táviratilag tétetnek, végre oly ajánlatok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tetetett, figyelembe vételre nem számithatnak. Végre

14. a m. kir. államvasutak igazgatósága fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók közt, tekintet nélkül az ajánlat feltételeire, szabadon választhasson; továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmennyiség szállitását is átengedhesse oly formán, hogy ajánlók az ily részben szállitást is elfogadni köteleztetnek, ha csak ajánlatukban az ellenkezőt világosan ki nem kötötték és végre, hogy a czél elérésére másfele intézkedéseket tehessen.

Budapesten, 1884. évi szeptember hóban.

Az igazgatóság.

MAGYAR KIRALYI ÁLLAMVASUTAK.

A zimony-belgrádi összekötő vasut megnyitása.

A zimony-belgrádi összekötő vasut *f. é. szeptember hó 15-én* a közforgalom számára megnyittatik.

Ezen vasuton a személyszállitásra berendezett vonatok, a következő menetrend szerint fognak közlekedni:

Zimony—Belgrád Állomások		404 sz. személy v. I. II. III. osztály	402 sz. gyors v. I. II. osztály	412 sz. omnibus v. I. II. III. osztály	Belgrád—Zimony Állomások		411 sz. omnibus v. I. II. III. osztály	401 sz. gyors v. I. II. osztály	403 sz. személy v. I. II. III. osztály
Budapest	ind.	3.50	7.30	6.50	Nis	ind.	—	6.00	9.00
Zimony	»	**4.00**	2.55	**8.20**	Belgrád	»	**5.40**	1.50	**10.40**
Belgrád	érk.	**4.20**	3.15	**8.40**	Zimony	érk.	6.00	2.10	**11.00**
Nis	»	**6.00**	**11.15**	—	Budapest	»	**8.15**	**10.10**	10.58

Jegyzet. Az érkezési és indulási idők a budapesti idő szerint vannak kitüntetve. — A vastagabban nyomatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számitott éjjeli órákat jelentik.

F. évi szeptember hó 15-től kezdve a zimony-belgrádi összekötő vasut forgalmára nézve külön dijszabás lép életbe, melyben osztrák-magyar értékben kifejezett közvetlen dijtételek foglalvák, egyrészt Belgrád között helyben és átmenetileg, másrészt alólirt igazgatóság központi hálózatának valamennyi állomásai között.

A magyar kir. államvasutak egyéb-, vagy idegen vasutak állomásairól Szerbiába és viszont rendelt küldemények egyelőre — mig közvetlen dijtételek fel nem állitatnak — mindkét irányban Zimonyban fognak átrovatoltatni.

A szerb forgalomban külön, magyar, német és szerb szöveggel nyomtatott fuvarlevelek alkalmaztatnak, melyek a magyar kir. államvasutak központi hálózatának minden állomásán, — a zimony-belgrádi összekötő vasuti dijszabás pedig alólirt igazgatóság dijszabási osztályában kapható.

Budapest, 1884. szeptember havában.

Az igazgatóság.